

KURDISTAN

به شیک له دیمانە وتارەکانی

هاوڕێ سەعید بەگزادە

کۆکردنەوە و ئامادەکردنی: زەممان نەقشی

پېرست:

- ۱- ستراټیژی نەتەوهییمان لای نېمە نەگۆرە..... دىمانە: كامران سۆھرابى ۴
- ۲- قاسملوو، مانگی گەشاووی نیو نەستیرە ھەرە پرنشنگدارەكانى خەباتى رزگاربخوازانەى كوردە ۱۲
- ۳- كاك نەبى نەستیرەيەكى گەش بوو، دەرکەوت و راخوشى ۱۶
- ۴- قسەكان بۆ يادى ۲۰ ساڵەى شەھید مەلارەسوول گەردى..... ۲۱
- ۵- ھەر پارچەى كوردستان دەبى خۆى رینگای خەبات و چۆنپەتییى سازمانى سیاسى خۆى ديارى بكا.....
- ۲۴- دىمانە: جەعفەر شەریعەتى ۲۴
- ۶- ھەموو لایەك وەك یەك خاوەندارەتییى حیزبى نایەندە بکەن و خانەخوێ و میوانى تیدا نەبى.....
- ۳۲- دىمانە: جەعفەر شەریعەتى ۳۲
- ۷- ئێران راست دەكا؛ یەكگرتوویى دژبەران سەردانى روحانى بۆ ئوتیریشى ھەنۆشاندەوہ ۳۷
- ۸- تا "حەكا" لەنیو خۆیدا لەسەر پرسی یەكگرتنەوہ بە قەناعەتى ھاوبەش نەگا ۳۹
- ۹- ھەنۆشەتەيەك لەسەر گوتارى سیاسى حیزبى دیموکراتى كوردستان ۴۴
- ۱۰- حەكا: بۆ یەكگرتنەوہمان لەگەڵ حەكا دانوستنەكانى ئەمجارەمان جیاوازترە ..... دىمانە: ھێمن سەلج ۴۷
- ۱۱- بۆ كاك ھاشم كەرىمى ۵۱
- ۱۲- كورد یان دەبى ئەوئەندە بەھیز بى بەرژوئەندىیەكان پياریزى یان ئەوئەندە بە پلان كە بتوانى مەترسى بۆ بەرژوئەندىیەكان دروست بكا..... دىمانە: شەونم ھەمزەيى ۵۷
- ۱۳- بەرژوئەندخواریى دەوڵەتان رێخۆشكەر بووہ بۆ بەردەوامیى تیرۆرىسى كۆمارى ئىسلامى ۶۶
- ۱۴- ھەول دەدەین قەت حیزبى دوو نەبەین و ھەمیشە قسەى كۆتایى بکەین، بەلام ئەوئەندە دەبەینین كە لە مەیدانى سیاسى كوردستاندا ھیزی دیکەش ھەن..... وتووێژى دەنگى ئەمریکا ۷۲
- ۱۵- بۆ كارو چالاکییەكانى رەحمان نەقشى..... ۷۸
- ۱۶- كاكى من زۆر زۆر زوو بوو!..... ۸۱
- ۱۷- خۆشەویستان، سەرورەن، ھاوڕێیانى بە ئەمەگ و، دۆستانى گەلیك بەنرخم..... ۸۳
- ۱۸- پەيامى پېرۆزبایى "سەعید بەگزادە": بەبۆنەى یەكگرتنەوہى دوو لایەنى دیموکرات..... ۹۵
- ۱۹- پرسی یەكگرتنەوہى دیموکراتەكان..... دىمانە: رەحمان نەقشى ۸۷

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

- ۲۰- بێ هەژە بووبی ئادەمیزاد نییە..... ۹۲
- ۲۱- خۆ هەموو دەسەلات و تەقدیر بەخۆتن!..... ۹۴
- ۲۲- سپاس بۆ تۆ مامەتی کوردان!..... ۹۷
- ۲۳- شاردنەوی پشت گری و هەستی نەتەوهیی ئەکی؟!..... ۹۸
- ۲۴- بۆ رێفراندۆم..... ۱۰۰
- ۲۵- نەیارێ چالاک و سەرەکی کوردان لە هەر چوار پارچەی کوردستاندا، لە سەر یەک دەوڵەتی ئێرانە..... ۱۰۲
- ۲۶- کورم، ژێوار گیان!..... ۱۰۴
- ۲۷- بێرێزی بۆ؟!..... ۱۰۶
- ۲۸- رۆژی ئە دایک بوونتان پێرۆز بێ تاو گیان، تارا گیان..... ۱۰۸

سەئىد بەگزادە: ستراتېژى نەتەوەيىمان لاي نېمە نەگۆرە

نامادە كردنى: كامران سۆھرابى

زىاتر لە چەند رۆژىكى بۆ ھەلبژاردنەكانى دەورى دەيەمى سەرۆك كۆمارى ئىسلامى ئىران نەماو،

گەرمى و داغى باسەكان بەوپەرى خۆى گەشتوو بە چەشنىك ئەم جارەيان سنوورەكانىشى بەزاند، ئەگەر جارەيان لە ناو بەلە بە ناو جياوازەكانى ناو كۆمارى ئىسلامى دا كىشمە كىش و باسى توند دەھاتە پىش، ئەمجارەيان لە ناو پەرو بەلەكانى ئوبوزسىۆنىش دا بۆتە باس و موناقتە و رق بە رقتە، ئەگەر جارەيان سەردەمەكانى دەنگدان ترسى ئاورتېردانىيان لە سەر بوو لە لايەن موخالفانى رېژىمەو بەلام ئەمجارەيان وئەدەجى لە لايەن چەند لايەنكەو پىشوازيشان لىبكرىت، ئەو دەكرىت ناوى بنرىت خەباتىكى سەردەميانە و پىشكەوتوانە بۆوئەدى ھىنانى مافى نەتەوەبەك بەلام نا چەند ئەو جۆر خەباتە نەرم و سەردەميانە لە بەرامبەر درەندەترىن رېژىمەكانى سەردەم دا باوى ھەيە و سەردەمەكرىت ئەو پىشوازيكە كە دەمىكە وەلامەكەيمان وەرگرتۆتەو، بەلام زۆر سىياسەتوانى كورد پىيان وايە كە دەبىت ھەموو شىوئەكانى خەبات تاقى بكەيەو نا ئەوكاتەى بە مەبەست دەگەيت يەك لەو سىياسەتوانانە سەئىد بەگزادە يە كە نرىك بە سى سال دزايەتى كۆمارى ئىسلامى ئىرانى كوردوو لە سەر ئەو باوئەرەيە كە نابىت ھەل لە كىس بجىت.

كامران سۆھرابى: بەرپىز بەگزادە وەك يەكەم پىشوازيك، بە برواى جەنابت ھەلبژاردنەكانى ئەمجارەى سەرۆك كۆمارى ئىران بۆجى لەلایەن رىكخراو سىياسىيەكانى كوردستانەو گىنگىكى زىاترى پىدراوئە بەرپلاوتر لە جارەيان ھاتۆتە بەرپاسەو؟

به شیک له دیمانہ و تارہ کانی هاوړئ سید به گزارده

سید به گزارده: زوربهی هه ئبژاردنه کانی ئیران هر کام له هه ل ومهرجی تایبته به خویدا به جوړنگ سهرنجیان پیدراوه و ریڅخراوه سیاسیه کوردستانییه کان هه ئوئستو روانگه ی خویمان له سهر راگه یاندون، به لام نه مجاره یان حیزبی دیموکراتی کوردستان پیو ابوو که پیوئسته نه و هه ئوئسته یه کالایه نو سوننه تیبه ی ته حریم که سالانگی دریزه دوویات ده کرتته وه و تا راده یه ک بوته هو ی پاسیفوونی هیزه سیاسیه کان له لیکدانه وه و هه ئسه نگاندنی هه لومهرج و هه روه ها کز کردنی و دوور که و تنه وه ی تیگوشه رانی سیاسی و مه دنی نیوخوی ولات، ئانگوړی تیدا پیک بئ و ته کانیک به و بیده نگیه بدا، له لایه کی دیکه شوه ده کرئ ئیشاره به و راستیه بکه ین که هه ئوئستی حیزبی ئیمه وه ک روانگه و هه ئسه نگاندنیکی نو ی کومه کی به وه کرد که هه موو هیزه سیاسیه کوردستانییه کان زیاتر به و قه زیه وه خو ماندوو بکه نو روانگه کانی خویمان راگه یه نن و هه ول بدن بو بچوونه کانی خویمان دوستو لایه نگر کو بکه نه وه. نه م لیکدانه وه ی حیزبی دیموکراتی کوردستان، له هه ل و مهرجی ولات تا راده یه کی زور یارمه تیدر بوو بو کردنه وه ی درگایه کی باس و مونا قشه له نیوان ریڅخراوه سیاسیه کوردستانییه کاندنا. نه وهش به بروی من به نوره ی خو ی، ده توانی کومه ک به هیئانه گوړی کومه ئیک باس و ته حلیلی سیاسی له نیو ریڅخراوه کوردستانییه کاندنا بکا و له کیشه ته شکلیاتیه بئ ناکامه کان تا راده یه ک دوورمان بخاته وه.

کامران سوهرابی: مه بهستی حیزبی نیوه نه وه که کورد دهبئ له هه ئبژاردنه کانی نه مجاردا سهنگی دیاربی چیه؟

سید به گزارده: نادیموکراتیک بوونی هه ئبژاردنه کانی ئیران له لایه کو سیاستو هه ئوئسته کانی کاربه ده ستانی کوماری ئیسلامی له کوردستان زیاتر له و راستاییه دا بووه که کورد به نیسبه ت ئانگوړه کانی ده سه لاتی ولات بینه فاو ده تو بیده نگ بکا. له لایه کی دیکه شوه خه ئکی کوردستان به ده یان ساله بو مافه سیاسی و نه ته وایه تیبه کانی خو ی خه بات ده کا، له میژوی ده سه لاتی سیاسی له ئیران به کوماری ئیسلامی شوه سه هم و به شی گه لی کورد هر کوشت و کوشتار و ویرانی بووه. نه وانه و زور فاکتوری دیکه بوونه هو ی نه وه ی که خه ئکی کورد له کوردستانی ئیران که متر له توانا و هیزی خو ی به شیوه یه کی سازمان دراوو گونجاو له گه ل هه لومهرجی ره خساودا که ئک وه ربگری. به له به چاو گرتنی نه و راستیانه پیمانوا یه که بو دربار بوون نه م حالته بینه فاو ده تیبه توانا مه ندانی نیوخوی ولاتو کوړو کومه نه مه ده نییه کان و به گشتی گه له که مان له روژه لاتی کوردستان پیوئسته له هه ر درفه تیک که دینه پیش که ئک وه رگرن و داخوازییه کانی خویمان بینه گوړی.

ئاشکرایه که کوماری ئیسلامی به و ناوهر و کو یاسا بنه ره تیبه نه ی که هیه تی ناتوانی ته نانه ت به شیک له داخوازییه کانی گه له که مان دا بین بکا، به لام سروشت و میژوی خه بات نه وه ی نیشان داوه که هه رچی کومه لانی خه ئک به کرده وه زیاتر له مه دانی خه بات دابن و ویست و داخوازییه سیاسی و نه ته وه بیبه کان یان به شیوه ی جوړا و جوړ و مومکین بینه گوړی ده کرئ تا راده یه ک پاشه کسه به ریژیم بکه ن. به هه ر راده یه کیش ده سه لاتی پاوانخواز پاشه کسه بکا راست به و راده یه فه زای سیاسی ولات ده کرتته وه و له نیهایه تی خویدا براوه ی نه سلیمی نه و به ربه ره کانیه کومه لانی خه ئکن.

به شیک له دیمانہ و تارہ کانی هاوړئ سید به گزاره

به له بهرچا و گرتنی هه موو نه و باسانه و هوول بو زیاترچالاک کردنی تیکو شه رانی کورد به گشتی و به تاییه تی له نیوخوی ولات، ریبه رایه تی حیژی نیمه ده میکه کار له سهر نه وه دهکا که بتوانین هه موو لایه کمان به نیسبه ت روداوه سیاسییه گرینگه کان هه ستیارو هه نسووترتر بینو به تاییه تی له ده وره یه ی هه لېژاردنی سه رکوماریدا سازمان دراو و بهرچاوتر له کیشه کاندا حوزوورمان هه بی.

کامران سهرابی: ده کری بلین چ شتیک نیوهی هیناوه ته سهر نه و بروایه که له هه لېژاردنه کانی نه م ده وره یه دا هه لویستتان جیاواز بی؟

سه عید به گزاره: هوی سهره کیی نه م هه لویسته ی نیمه چه ند لایه نی جوراو جوړ له خو ده کری:

۱- نیمه برومان وایه که نالوگوریکی بهرچاوی فهره نگی و سیاسی له ئیران به گشتی و له کوردستان به تاییه تی پیکه اتووه و شعورو توانایی سیاسی خه لک زور چوته سهرئ، ده رکو پیکه یشتنی خه لکه کمان بو مافخواری و حه قخوراوی له جاران زور به هیتره، خه باتی نه ته وایه تیش پرره نگر بووه.

۲- برومان به توانایی و شیاری سیاسی خه لکه کمان هه یه و پیمانویه چالاکانی سیاسی و مه دهنی له نیوخوی ولاتدا به مه شوهره تو رینوننی هیزه سیاسییه کانی گوره پانی خه بات زور باش ده زانن و ده توانن له ده رفه ته کان که لک وهر بگرن و به شیوه ی گونجاو داخوارییه کانی خویان بینه گورئ و هوول بدن باسو ویسته کانیان له مه حفلی چووکو به رته سک را بو مه یدانیکی سهراسه ری بگوانه وه و بیانکه ن به باسی کوروکومه ئی سهراسه ری و به تاییه تی ده سه لاتدارانی ولات و له کوروکومه ئی ره می و ده وله تیدا له گوره پانی یارییه سیاسییه کاندا به شار بین.

۳- ریژیم له م ده وره ی هه لېژاردنیشدا وه ک جاران له وه ده گهرئ که خه لکی زیاتر له ده وره ی سندوقه کانی ده نگدان ببینئ و به جیهانیان نشان بدا که خه لک پشتیوان و لایه نگری ریژیم، له لایه کی دیکه شه وه له ژیر شوینه وارو ته نسیری خه بات و تیکوشانی گه لانی ئیران، به تاییه ت خوین و خه باتی ده یان سا له ی گه لی کورد له روژه لاتی کوردستاندا لانی که م چه ند که س له کانیداتوره کان ته نانه ت نه گهر بو بازار گهر می هه لېژاردنه کانیس بی به شیکی که م له داخوارییه نه ته وایه تییه کانی گه لانی ئیرانیان هیناوه ته به رباس. نه وه ش به ههر مه به سستیک هاتبی لایه نی نه رینی و باشی خو ی تیدایه. لیله دا گرنگ نه وه یه که له و باسو ده رفه تانه که لکی دروستو باش وهر بگیری و لایه نی پاوانخواری ریژیمی پیکز بکری و له هه موو مه یدانه کاندا هوول بو به رته سک کردنه وه ی ده سه لاتو نفووزیان بدرئ نه و ناواته شیان که هه ولده دن نشان بدن خه لک له ده وره ی دروشمه کانیان کو ده بنه وه پوچه ل ده کریته وه.

كامران سۆھرابى: ئايا پىتانوايه كورد دەتوانى مەيدان بە پاوانخووزان چۆل بكا؟

سەيد بەگزادە: نەتەووە مافخووراوەكانى ئىران كە كوردىش ديارترىنيانە و مافى بەشدارى دەسەلاتيان لى زەونكراووە بە ھەموو شىوھىەك دەچەوسىنەووە زۆرايەتى بەرچاوى حەشيمەتى ئىران پىك دىنن. ئەگەر بتوانين ھەموو لايەكمان خەباتو ويستەكانمان لىك نزيك بكەينەووە بىگومان دەسەلاتى ئىران بە دەست تاقمىكى پاوانخووزەووە نامىنى، رەنگبى ئەووە ئىستا چاوەروانيھەكى مەعقوول و بەجى نەبى كە كورد بە تەنيا بتوانى ئەو ئانگۆرە پىك بىنى، بەلام لانى كەم تا ئىستا بەم ھە ئويستە توانيويەتى مەيدانى باسەكان ئە تاراوگە و شارەكانى كوردستان را بۆ تاران و ناوھەندى دەسەلات راگويژى، من ئەو بروايە دام كە ئەو رەوتە كۆمەك بە كرانهوى زياترى باسەكان دەكاو لانى كەم كاندىداكان ناچار دەكا ھە ئويستى خويان لەسەر كيشە چارەسەرئەكراووەكانى ولات باس بكەنو بەگشتى دەتوانى ئەھرومىك بى بۆ پاشەكشەو كرانهوى فەزايەكى ئاوەلاتر.

كامران سۆھرابى: پىتانواييە بەشدارى خەلك ئە ھە ئبژاردنەكاندا خزمەت بە ھەلومەرجى نالەبارى سياسىي كۆمارى ئىسلامى ئەناستى ناو دەوئەتيدا دەكاو كۆمارى ئىسلامى دەتوانى پرپواگانداى پىوھبكات و بۆ بەرژەوھەندى خوى كەلكى ئىوھربگىت؟

سەيد بەگزادە: ئە راستيدا ئەوھش مەيداندارييەكى سياسىييەو بىگومان رىژىم ھەول دەدا بەلای قازانجى خويدا بيشكىنئىتەو، بەلام گرنگ ئەوھىە كە ئەو مەيداندارييەدا چالاكان و نوخبەكانى كورد وردىينى و وشيارى و يەكدەستى خويان پيارىزنو ھەول بەدەن ئەگەل كۆرۆكۆمەلئى نەتەووەكانى دىكەو كەسايەتى و چالاكانى فارس ئە راويژۆ ھەماھەنگيدا بىنو خالە ھاوبەشەكان بدۆزنەووە بە ھەموو لايەك ئەوھەندى دەكرى مەيدان بە ويلايەتى فەقيھى كۆمارى ئىسلامى چۆل بكەن. ئەووە نە تەنيا بەقازانجى رىژىم نىيە، بەلكوو راست بە پىچەوانە بە زيانى پاوانخووزان تەواو دەبى و يارمەتى بە كرانهوى فەزايەك دەكا كە ئە دوارۆژدا كۆمەلانى خەلك دەتوانن بەلای قازانجى خويانى دابشكىننەو. حيزبى ديموكراتى كوردستان ھەول دەدا چالاكتر ئە پيشوو پشتيوانو يارىدەدەرو رىنوئىنى خەلكەكەمان بىو كۆشاتر ئە جارن ئە مەيداندا ديار بى.

ھەروەك باسيشم كرد رىژىم دەيھەوى ئە رادەى بەرچاوى بەشدارانى دەنگدەر بە قازانجى خوى كەلك وەرېگى، بەلام سەرەراى ئەوھى كە ھەموو كاندىداتۆرەكان ئەسافى شوڤاى نىگەھباني نىزامەووە دەرچوون، بۆ ھەموو كەس روونە كەكاندىداى ئەسلى و مەورىدى نەزەر و تەئىدى ولايەتى فەقيھى كىيە. ئەگەر نەتىجەى ھە ئبژاردنەكان جۆرىك بى كە كەسيكى دىكەى غەيرى نوئەرى مەورىدى نەزەرى ولايەتى فەقيھى لى بكەويئەووە بۆ ھەموو كەس دەرەكەوى كە خەلك بۆ گووتنەوھى

نایه کی دیکه و مه تره کوردنی داواکانیان له مهیدان دابوون، نهک بو بازارگرمی و یارمه تی به پروپاگاندا ی ریژیم.

کامران سهرابی: دهیان ساله له نه ده بیاتی حیزی دیموکراتی کوردستان دا هه لېژاردنه کان وهک شانو ناویان هینراوه، به لام نهو شانویه له نه کاو رنگی واقعی به خویه وه ده بیئتو حیزی دیموکرات تا راده یهک پی دنجوشه، نه دی نه گهر ناکامی هه لېژاردنه کان به پیچه وانهی ویستی خه نک بوو وه لامی نیوه به خه نکو بهو حیزبانهی له دژی نهو هه لویسته ی نیوهن چ ده بی؟

سید به گزاره: نیمه له هیج جیگایه کدا نه مان گوتوهو نه مان نووسیوه نه مان هه لېژاردنه مهیدانیکی کراوه ی نازادو دیموکراتیکی هه یه و زوره، یا به شیک له ویست و داخوازییه کانی گه لی کورد له روژهلای کوردستانی تیدا وه دی و باسیکمان له سهر خوشبینی یان دل پی خوشکردن نه هیئاوته گوری. نیمه و هه موو لایهک باش نهوه ده زانین که کاندیداکانی نه مجارهش ههر له سافی شووړای نیگه هبانه وه هاتوونه دهر، سهره رای نه وهش نه گهری فرتو فیلی دستکاری سندوقه کانی دهنک دان له هه لېژاردنه کانی کوماری نیسلامیدا رابردوویه کی دریزی هه یه. نیمه کوتومانه با له دهره فته کان که نک وهرگرین، دهره فته تیک که له سایه ی خه باتی خه نکدا خو تقاوه. له هه مانکاتدا هیج چاوه روانیش نین شتیکی زور نیابو چاره نووساز لهو هه لېژاردنه بکه ویته وه. نیمه گوتوومانه و ده نیین له موقایسه له گه ل هه لېژاردنه کانی پیشوودا لانی که م دوو کاندیدا لانی ههره که می چه وساوه یی و مافه کانی نه ته وه کانی پی که یته ری ئیرانیان باس کردوه و له قسه کانی خو یاندا باس نهوه ده که ن که ئیران ولاتی هه مووانه. له لایه کی دیکه وه ریبه ری نیزام به ناشکرا لایه نگری له کاندیدای خو ی ده کاو پیرو به وییدا بو دهنک کؤکردنه وه ده گهری. نه وانه له لایه ک نیشانه ی ترسو خو فی بانی پاوانخواز له ناکامی هه لېژاردنه کانه و له لایه کی دیکه شه وه راده یه کی که می کرانه وه ی فه زای باسه گرنگه کانی چاره نووسازی گه لانی ئیرانی هیئاوته گوری که ده کری لهو دهره فته به قازانجی نه ته وه کانی ئیران و بو کرانه وه ی فه زایه کی کراوه ی سیاسی که لکی نیوه ریگیری.

له ولامی به شی ناخیری پرسیاره که دا ده بی بلیم سروشتی پلورالیزی سیاسی نهوه ده لی که حیزبه کان له جیوازی بوچوونه کانیاندا ده بی ری ز بو جیوازییه کان دابنن و نه گهر روژگارنیک هه موو حیزبه کانی سه رگوره پانی خه بات له سهر هه موو مه سه له کان یه ک بیروبوچوونیان هه بی نه وکات پیویست به بوونی حیزب و ریخراوی جیواز ناکا. راستی و دروستی نه مان هه لویسته یان پیچه وانه که ی شتیک نیبه کاتیکی زه مانی کورتی پاش هه لېژاردن یان هه لنه بژاردنی فلانه که س یان پاشه کسه ی فیساره که س له قسه کانی دهریکه وی. نهوه که نک وهرگرتن له شیوه یه کی دیکه ی خه بات و کردنه وه ی په نجه ریبه کی دیکه ی مهیداندریبه له خزه مت به به رژه وه وندییه کانی گه له که ماندا. گرینگ نه وه یه پاش ۳۰ سال نکولی له مافی نه ته وه کانی ئیران، هیندیک له کاندیداکانی سه رکوماری له ئیران ته سلیمی نهو راستیه بوون و دانیان به بیبه شی و

مافخواریی ئەو نەتەوانەدا هینا.

کامپان سۆھرابی: ئایا هیچ کاندیداتۆریک لەژێر سیبەری کۆماری ئیسلامی ئێراندا دەتوانی مافی کەمایەتییه‌کان له ئێراندا دا‌بین بکا یان دانی پێدا بنی؟

سەعید بە‌گزادە: دەبێ هەموو ئە‌لایەک ئە‌وه‌مان قبول بێ کە له ئێرانی ویلایه‌تی فه‌قیه‌ دا دەسه‌لاتی به‌هێزتر له سەرۆک کۆمار هه‌یه. هه‌م قانونی ئە‌ساسی و هه‌م ب‌ریار به‌ده‌سته‌کانی سه‌رووی سەرۆک کۆمار کۆسپی گه‌وره‌ن. به‌لام باس کردو دان پێداهینان و جێبه‌جێ کردنی ئە‌و مافه‌ که‌مانه‌ی که له قانونی ئە‌ساسی ئێراندا هه‌ن باسیکی دیکه‌یه‌و سەرۆک کۆمار ده‌توانی ده‌کاریان ب‌ینێ، له هه‌لب‌ژاردنی ئە‌م‌جاره‌دا باس له ئالوگۆری قانونی ئە‌ساسیش ده‌کری و هاتۆته به‌رباس و هه‌ل‌لای هه‌لب‌ژاردن. چاره‌سه‌ری مه‌سه‌له‌ی نەتەوانه‌تی له ئێراندا چ له‌و ده‌وره‌یه‌دا چاره‌سه‌ر ب‌کری -که ئۆمیدی که‌مه‌، چ له‌ داها‌تو‌دا کێشه‌یه‌که‌ که‌ ده‌بێ چاره‌سه‌ر ب‌کری و زامنی پاراستنی یه‌کی‌تی و‌لاته‌.

کامپان سۆھرابی: ئیوه ناراسته‌وخۆ ته‌بلیغ بۆ که‌رووبی ده‌که‌ن، ئایا ده‌کری ئە‌و کرده‌وه‌یه‌ی ئیوه وه‌ک ریکه‌وتنیکی ناراسته‌وخۆ له‌گه‌ڵ که‌رووبی ناو‌ب‌یری و له‌ دوا‌روژ‌دا هه‌نگاوێکی گه‌وره‌تری بۆ ن‌زیک‌بوونه‌وه‌ له‌ ناو‌براو لێک‌ه‌وتنه‌وه‌؟

سەعید بە‌گزادە: له راستیدا ئی‌مه ته‌بلیغ بۆ هیچ کاندیدایه‌ک نا‌که‌ین، ئی‌مه کێشه‌مان بۆ مافه‌کانی خۆمان و پاشه‌کشه‌ پێ‌کردن به‌ پاوان‌خواری ده‌سه‌لاتداری ئێرانه‌. پ‌شتیوانی راسته‌وخۆی ئی‌مه له‌هه‌ر کاندیداتۆریک کاتی‌ک ده‌بێ که مه‌یدانیکی کراوه‌ی سیاسی نه‌وتو له ئارادای که کوردیش بتوانی کاندیدای خۆی بناسینی و کێشه‌ی سیاسی و مافی کورد به‌وراده‌یه‌ که خۆی له ده‌سه‌لاتدا ببینیته‌وه‌ به‌دی هاتبێ. ئە‌وه‌ش لانی که‌م جارێ له ئێرانی ده‌سه‌لات پاوان‌کرا‌وا نابینری. به‌لام له‌م ده‌وره‌دا که‌رووبی له‌ئێ‌و کاندیداکاندا یه‌که‌م که‌س بوو که دانی به‌ مافخواریی نەتەوانه‌کانی ئێران دا هینا، هه‌ر چه‌ند ناوی نەتەوه‌ ناهینێ و به‌ قه‌وم ناویان ده‌با، هه‌روه‌ها باسی ئالوگۆر له قانونی بنه‌ره‌تی ئێراندا ده‌کا، ئی‌مه ئە‌وانه‌مان به‌ موسبه‌تو باش له قه‌ل‌ه‌م داوه‌و گوتوو‌مانه‌ هه‌نگاوی باشن بۆ ئالوگۆرو له لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌ نوین‌ه‌ری رێبه‌ری ن‌یزام هه‌یه‌ که ئی‌مه پێ‌مان باشه‌ ده‌نگی "نا‌ی بدریتی". تا ئی‌ستاش هیچ سازانیکی نه‌ ئاشکرا و نه‌ نه‌ینی له‌نیوان ئی‌مه‌و کاندیداکاندا نییه‌، ئە‌وه‌ش زیاد ده‌که‌م که له سیاسه‌تدا بۆ به‌رژه‌وه‌ندی نەتەوانه‌که‌مان له هه‌موو ده‌رفه‌ته‌کانی مومکین که‌ ل‌ک وه‌رده‌گ‌ری‌نو هیچ ده‌رگایه‌ک به‌ کۆتو زنجیر گانه‌ ناده‌ین.

کامپان سۆھرابی: به‌ بر‌وای جه‌نابت ته‌حریم کردنی هه‌لب‌ژاردنه‌کان له‌لایه‌ن ژماره‌یه‌ک ئە‌حزاب‌ه‌وه‌ شوین له‌سه‌ر به‌شداریی خه‌ ل‌ک داده‌نی؟

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

سەيد بەگزادە: بۇ ھىندىك رىكخراوى سىياسىي كوردى ھەئىژاردنەكانيان تەحرىم كرد؟ ھەر حيزب و رىكخراوىك بە گۆيرەى سىياسەت و بىرو بۆچوونەكانى لەنىو كۆمەنگادا كەم يان زۆر دۆست و لايەنگرى خۆى ھەيە، ئە ھەمانكاتدا ھەر حيزب و رىكخراوىكى سىياسىي كوردى مافى بىئەملاوئەولاي خۆيەتى ھەئۆستى سىياسىي خۆى بە پىي بۆچوون و روانىنو تەحلىلەكانى خۆى رابگەيەئى و بلاوى بكاتەو. ئەو دەگەرئىتەو بۆ بىنش و بۆچوون و خۆ ماندوو كردنى ئەو رىكخراوانە بە مەسەلە سىياسىيەكانى نىوخۆى ولاتو خواستو نىازەكانى كۆمەلانى خەئكو ئەو سوننەتو نەرىتەنى كە ھەر حيزبىك بۆ خۆى بە پىي بۆچوون و تىرامانى خۆى گرىنگيان پىدەدا. ئەوئەندەى دەگەرئىتەو بۆ حيزبى دىموكراتى كوردستان پىئەئانوايە رابردوو مېژووئەو تىپەريوئە دەبى بۆ داھاتوو يارمەتيدەر بى، ئەك خۆى بە چاك و خراب سەرلەئوى دەكار كرىتەو. ئىستا نەوئەيەكى ئوى لە نىوخۆى ولات ھاتووئە مەيدان و خەباتى مەدەنى دەكا و پىويستە رىكخراوئەسىياسىيەكان ھەئۆست و ولامەكانيان بە نىاز و ويستەكانى كۆمەلانى خەئك ھەمەگىرتر لە جارەن بى. حيزبى دىموكراتى كوردستان پىئەئانوايە كاتى ئەو ھاتوو ئەو سوننەتە بگوزەرى و مەرحەلەو مەيدانىكى دىكەى خەبات بە پاراستنى شىوئەكانى خەباتى رابردوو بكاتەو. ئىمە ھىوادار بووين و كارىشمان بۆ كرد كە ئەو مەرحەلەيەى ھەئىژاردندا حيزبە سىياسىيە كوردستانىيەكانىش لانى كەم بەشى ھەرە زۆرمان ھاودەنگ بىن، بەلام بە ھۆى ئىكدا بىران و ئىكجىابوونەوئەكانى ئەحزابى كوردى دەرەئانى ھاوئىكرو ھاوئىكارى بەوئۆرەى كە بگاتە ئاكامىك و پىويست بوو بەدىنەھات. شك مەيە كە ھاوئىشتمانانمان لە نىوخۆى كوردستان رىگا و بەرژوئەندى خويان دەزانو ھەئەدەن يەكپارچەيى و يەكەدەنگى خويان بۆ ھەرچى باشترو زياتر ھىئانە گۆرى مەسەلە نەتەوايەتییەكانيان بپارىزن.

كامران سۆھرابى: ئەگەر كەرووبى دەنگ بىئىتەو، پىئەئانوايە دەتوانى دەستكارىي لە سىياسەتى ناوئۆ دەرەوئە رىژىمدا پىك بىئىت؟

سەيد بەگزادە: ئە مەيدانى يارىيە سىياسىيەكانى ئىرانداو ئە چاودەئىرى سندوقەكانى دەنگدانراچارى ناكرى بە تەواوى ساغ بىنەو كە كى دەمىئىتەوئە كى ئە سندوقەكان سەر و دەردەئى، بەلام ئەگەر كەرووبى يان ھەر كەسىكى دىكەى كە دروشمى ئالوگۆرى ھەئىكرتى و دەنگ بىئىتەوئە بۆ سەرکەوتنى خۆى پروژەكانى پىويستى بە پشئوانى بەردەوامى كۆمەلانى خەئكى ئىران ھەيە، ئەو ھالەتەدا ئەگەر بە وادەكانى وەفا ئەكا بىگومان وەك ئەوانى رابردوو ئەو مەئانەو پشئوانىيە لە دەست دەداو لا پەريەكى رەشى بىئىتەمادى بۆ خۆى تۆمار دەكاو داھاتوو سىياسىي خۆى لەدەست دەدا.

كامران سۆھرابى: ئەگەر كورد لە ئىران بتوانى بەشىك لە ويستەكانى دابىن بكا، سىياسەتى دواوژى ئىو بەرامبەر بە كۆمارى ئىسلامىي ئىران چۆن دەبى؟ ئايا لەسەر رووخانى ئەو رىژىمە ھەر سوور دەبى؟

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

سەيد بەگزادە: ھەتا ئىستا نەمانگوتووھە كە ويستەكانى گەلى كورد لە چواچىوھى كۆمارى ئىسلاميدا بە تەواوھتى ئىمكانى جىبەجى بوونيان ھەيە. جىزبى ديموكراتى كوردستان لە كۆنگرەى ١٤ى خۆيدا ستراتىژىيەكى بۆ خۆى ديارى كردوھە پىشى يابەندەھە تا مەرحەلەى نىھايىش خەباتى بۆ دەكا. بەلام نە لە رابردوودا نە ئىستاش پىمانوانىيە كە ھەموو مافەكانى كورد يەكدەستو لە پاكتىكدا دەست دەكەوئى. لە سياسەتى جىزبى ئىمەدا ھىچ ئەگەرئىك رەت ناكارتەوھە ئەوھش داھاتوو و ئائوگۆرەكانن كە سياسەتو ھەئوئىستو تاكتىكەكانى ئىمە ديارى دەكەن. ئەوھى لە ھەموو شت پتر لای ئىمە گرینگە ستراتىژى نەتەوھىمانە كە ئەوئىش لە لای ئىمە نەگۆرە.

كامران سۆھرابى: كاك جەلىلى گادانى ئەندامى لەمىژنەى جىزبى ديموكراتى كوردستان لەدوايىن ئىندوانى خۆيدا بۆ "مائپەرى رەوانىوز" دەئىت: ھاندانى خەلك بۆ بەشدارىيە لە ھەئىژاردنەكانى سەركۆمارى ئىران رابردووى سى سائەى جوولانەھەى ئۆپۆزىسيۆنى ئىران دىئىتە ژىر پرسىارەوھە؟ جەنابت تا چەند لەگەل ئەو بۆچوونە ھەى؟

سەيد بەگزادە: بەرئىز كاك جەلىلى گادانى يەكئىك لە كەسايەتئىيە ناسراوھەكانى كوردو كەسايەتئىيەكى گەورەى جىزبى ئىمەيە، بۆچوونەكانىشى جىگای رىزو سەرنجدانن. بەلام لە جىزبى ئىمە دا برىار جەمەى و گشتئىيەو نەزەرى ئەكسەرىيەت دەئىتە برىارى جىزب. لەسەر ئەم ھەئوئىستەى تازەى جىزب سەبارەت بە ھەئىژاردنى سەركۆمارى ئىران جىزبى ئىمە بۆ يەكەمجار لە مئىژووئى خۆيدا نەزەرخوازئىيەكى زۆر بەرىنى لەئىو تەشكىلاتى جىزبو بىرمەندانو تەنانەت لە دەرەھەى جىزبئىش كردوھە، دەنگو بۆچوونى زۆرايەتئىيەكى گەلئىك بەرچاو بەلای ئەم ھەئوئىستە داھە. بەرئىز كاك جەلىلىش يەكئىك لەو كەسايەتئىيانەيە كە ھەمىشە رىزى زۆرى بۆ دەنگى گشتى و برىارى نىھايى جىزبەكەى ھەيە، ئەوھش شتىكى كامىلەن مەنتىقى و رەوايە كە لە جىزبىكدا جىواوزى بۆچوونى سياسى و ئىكدانەوھە، ئەو كىشە سياسىيانەن جىزب بەرەو پىش دەبەن و زىندووئى رادەگرن. ئەوھش دووپات دەكەمەوھە كە ھىچ ھەئوئىستىكى نوئ بەماناى خراپى يان نادروستئى سياسەت يان ھەئوئىستى رابردوو نىيە، بەئكوو تىرامان و خوئىندنەوھەيەكى تازەيە لە واقىعەتەكانى سەردەم.

كامران سۆھرابى: ئەوھە زىاتر كاتت ناگرم و سوپاست دەكەم كە كاتى خۆت بۆ ئەم وتووئىژە تەرخان كرد.

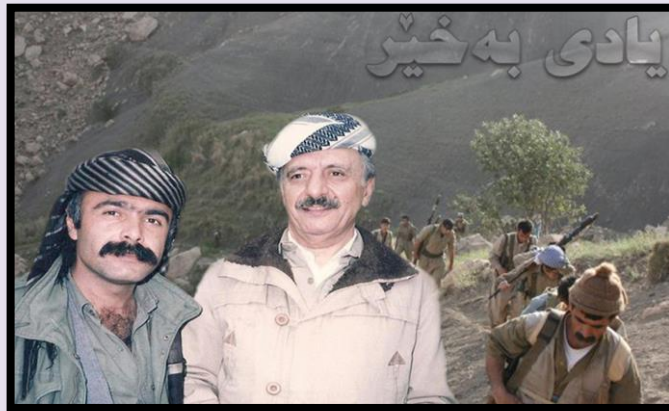
سەيد بەگزادە: منىش سوپاسى ئىوھ دەكەم و داواى سەركەوتنتان بۆ دەكەم.

ئامازە: سەيد بەگزادە ماوھى ٢٠ سال يەكئىك لە ئەندامانى رېبەرى جىزبى ديموكراتى كوردستان بووھە و بە دواى كۆنگرەى ١٤ى جىزبى ديموكراتى كوردستان ئەركى ئەندامى ھەئىتەى ئىجرايى كۆمىتەى بەرئوھەرى جىزبى ديموكراتى كوردستانى لە دەرەھەى ولات پى ئەسپىردراوھە و دانىشتووئى ولانى سوئىدە.

سەرچاوھە: مائپەرى كوردستان و كورد - رىكەوتى: ١٠ى جوونى ٢٠٠٩

قاسملوو،

مانگی گەشاووی نیو نەستیڤرە هەرە پرشنگدارەکانی خەباتی رزگاریخووازانەیی کوردە.

پاش ۲۰ ساڵ ئیستاش شوین پەنجە و شوینەواری سیاسەت و تیژیی بییری دکتۆر قاسملوو بەسەر نە تەنیا حیزبی دیموکراتی کوردستان بە لکۆو لە هەر چوار پارچەیی کوردستان و لە سترا تیژیی هیژە سیاسییەکان و گەورە پیاوانی کورددا دیارە و دەناسریتەوه.

ئەوه بەو مانایە نییە کە بلییم تیز و بۆچوونەکانی دکتۆر قاسملوو نوسخە یەکن کە ئەمڕۆش راست بەو جۆرەیی ۳۰ ساڵ پیش هەبوون دەبێ دەکار بکەینەوه و هیچ ئالوگۆریکیان نابێ تیدا پێک بێ یان راست وەک خۆی بەکار دەهێنریتەوه. دکتۆر قاسملوو خۆی زۆر باش دەیزانی و فییری دەور بەره‌کانشی دەکرد کە سیاسەت و هە ئۆیست و ئامانجەکان نابێ نەگۆر بن. جیهان دايم له ئالوگۆر دایە و نیاز و ویستەکانی کۆمە ئیش دەگۆرین. کەسیک بە جێ نامینێ کە بتوانێ سەردەمی خۆی و داھاتوو باش لێک بداتەوه و خۆیان دەگەڵ ریک بخوا. بۆ ریبەر گرینگ رابردوو وەک خۆی نیە، بە لکۆو رابردوو دەبێ چرای تاریکییەکانی داھاتوو بێ.

راستە دکتۆر قاسملوو کورد و خەباتکاری کورد بوو و زیاتر وەک تیکۆشەریکی کوردایەتی و عەدالەتی کۆمە لایەتی کوردستان ناسراوه، بەلام ئەوهی لە بییری دکتۆر قاسملوو دا بوو نازادی و بەر بەره‌کانی دەگەڵ دیکتاتۆری و هەر چەشنە ناعەدالەتییه‌ک لە هەر شوینییک و دەهەر لیباسیک دا بوو. پێی وابوو ئینسانەکان بێ لە بەر چا و گرتنی رەگەز، ئایین و جنسییەت وەک یەکن و دەبێ خاوەنی مافی بەرانبەر بن. هەر بۆیەش لە تەواوی ژیا نیدا لە هەر شوینییک ژیا بێ، لە کوردستان، تاران، پاریس،

پراگ یان له بەغدا به پێی جوۆری خەبات و داخوازییەکان ئەگەر له پیشەوهی خەباتکاران و ئازادیخوازان نەبووی، هەرگیز له قەراخ و له پەرەوێزدا نەبوو. له ئێران قاچاخ دەبێ، له پاریس لەسەر داوای دەوڵەتی ئێران دەر دەکری، له پراگ کێشەیی بۆ دروست دەبێ، له عێراق دەر دەکری. ئەوانە هەموو نیشانەری ئەوەن که قاسملوو ئینسانێکی هەستیاری و وشیار و خەباتکاری هەموو بواریەکان بوو و به پێی هەل و ئیمکان و کات و مەکان نەیتوانیوه له ئاست نابەرەبەری و ستمدا جا بەهەر رەنگ و شیوەیەکی بووی، بێدەنگ یان تەسلیم بێ و تەنانەت چاویان لێ بنوقینێ.

لەسەر دکتۆر قاسملوو زۆرم بیستبوو، بەلام به حوکمی کاری حیزبی و تەشکیلاتیم بۆ ماوه‌یه‌کی بەرچاو هەموو حەوتوانە و بەتایبەت روژانی هەینی ئێزەم هەبوو له لای بێنەمەوه و له نزیکەوه چاوم له هەئس و کەوت و ئیدوانەکانی بێ. لهو ماوه‌دا زیاتر زانیاری و توانایی هەمەلایەنەیی کاک دکتۆرم بۆ دەرکەوت.

وهک خۆی باسی دەکا و پاشانیش راستیی و تەکانی له ژبانی سیاسی ئەودا دەر دەکەوێ، هەر له می‌رمندا ئییه‌وه چاره‌سەری مافی کوردانی بۆ گرینگ بووه و هەستی به چه‌وساوه‌یی و مافخواڕویی نەتەوه‌کەیی کردوه.

دکتۆر قاسملوو ژبانی سیاسی خۆی له نێو لاوانی کوردرا دەست پێ کرد، دەگەڵ حیزبی توودەیی ئێران وهک هیژیکی سەرەسەری که لهو سەرەمەدا نوێنەرایەتی چه‌پی ئێرانی دەکرد و بۆ ئەو سەرەمە و کات هیژیکی خەباتکار بوو، کاری کردوه. له حیزبی توودەدا هەوڵی داوه که کار و چالاکییەکانی زیاتر رووی له کوردستان بێ. ئەوه‌ش تا راده‌یه‌ک بۆ لایەنی بۆچوونی ناسیۆنالیستی ئەو دەگەریتەوه که لهو سەرەمەشدا چاره‌سەری مەسەله‌ی نەتەوايه‌تی له روانگەیی ئەودا ئەو له‌وه‌یه‌تی هەبووه.

پاش ئەوه‌ی که ماوه‌یه‌ک له دره‌وه‌ دەمینیتەوه و خەریکی خۆیندنی بالای خۆی دەبێ و هاوکاتیش له چالاکانی هەرە پیشەوه‌ی خەباتکارانی کورد و ئێرانی بووه، دەگەریتەوه کوردستان و دەگەڵ هاوڕێیانی له حیزبی دیموکراتی کوردستاندا هەوڵ بۆ ریک‌خستنه‌وه‌ی حیزب و گەشاندنه‌وه‌ی خەباتی گەلی کورد له کوردستانی ئێران دەدا.

نەخش و روۆی ئەسلیی دکتۆر قاسملوو وهک رێبەریکی وشیار و به توانا راست له‌وسەر‌ده‌مه‌وه‌ خوۆ دەر‌ده‌خا.

لهو سەر‌ده‌مه‌دا حیزبی دیموکراتی کوردستان وهک تەنیا حیزبی کوردی روژەه‌لاتی کوردستان دوچاری ئالوۆزی و شیواوییه‌کی زۆر بووه. به‌شیک له رێبەرائی ئەسلیی حیزب له زیندانەکانی شای ئێران‌دان. ئەو به‌شەیی دیکە‌ش که ناوه‌ندی رێبەری خەباتیان بۆ کوردستانی گەرمین راگوێزتوه، له نێوان خۆیاندا تەواو ناکۆکن و له نەتیجەیی تەکره‌وی و ئیداره‌ی

نادیمۆکراتیکی حیزبدا، بە‌رێووبەری و بە‌ده‌ده‌نی حیزب بە‌ سەر چەند بە‌ش و دە‌سته‌ی چوو‌کدا ب‌لاو بوون.

توانایی و لێ‌زانایی دکتۆر قاسملوو، هاو‌ریانی لێ‌ک کۆ‌ده‌کاته‌وه و تە‌شکیلاتی حیزبی ناو‌ه‌رۆک و سیمایه‌کی رێک و پێک و دیمۆکراتیکی پێ‌ د‌ه‌دری و حیزب بە‌ ته‌واوی ده‌بوو‌ژێته‌وه و په‌یوه‌ندی و م‌ناسبات و ئیعتباری خۆی په‌یدا ده‌کاته‌وه.

له‌ ماوه‌یه‌کی کورتدا نه‌خش و رێبه‌ری و توانایی قاسملوو ته‌نانه‌ت شو‌ن له‌ سەر ه‌ه‌لس و که‌وتی رێک‌خراوه‌کانی کوردی پارچه‌کانی دیکه‌ش داده‌نی و، تا راده‌یه‌کی زۆر ده‌بیته‌ ر‌او‌پێژکاری رێبه‌رانی کورد له‌ پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستانیش به‌ تاییه‌ت به‌شی گه‌رمی. زۆر جار ه‌یزه‌ کوردستانییه‌کان چ له‌ پێوه‌ندی به‌ینی خۆیاندا و چ له‌ راده‌ی وتووێژ و دارشتنی ویست و داواکانی کورددا بۆ باس و دان‌وستاندن ده‌گه‌ڵ حکومه‌تی ناوه‌ندی له‌ توانایی دکتۆر قاسملوو که‌ ل‌کیان وه‌رگرتوه. ئه‌و باش ده‌یزانی چۆن له‌ ده‌رفه‌ته‌کان که‌ ل‌ک وه‌رگیری و قه‌ت ویشک و یه‌کلایه‌نه‌ به‌ سیاسه‌ت و ر‌اب‌رد‌وو نه‌ده‌نووسا. لای ئه‌و سیاسه‌ت ه‌ونه‌ر و که‌ره‌سه‌ی ئیداره‌ و مودارا و گونجان و کێبه‌رکی گه‌یشتن به‌ نامانجه‌کان بوو.

له‌ راده‌ی نێونه‌ته‌وه‌بیشدا دۆستایه‌تی و پێوه‌ندی ده‌گه‌ڵ زۆر کۆر و کۆمه‌ڵ و رێک‌خراوی سیاسی و که‌سایه‌تییه‌ ناسراو و ناو‌داره‌کان دا ه‌ه‌بوو. ئیستاش له‌ درێژه‌ی په‌یوه‌ندییه‌کانی ئه‌ودا که‌ چ‌اوت به‌و که‌سایه‌تییه‌ بیانیانه‌ ده‌که‌وی باس له‌ بیری تیز و کراوه‌یی فکری سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی کاک دکتۆر ده‌که‌ن و چه‌سه‌رتی له‌ ده‌ستدانی ئه‌و گه‌وره‌ پیاوه‌ له‌ زمانی ئه‌وانه‌وه‌ ده‌بیسری و باس له‌وه‌ ده‌که‌ن که‌ ئه‌گه‌ر لهم ه‌ه‌لومه‌رجه‌دا قاسملوو له‌ حه‌یاتدا با ر‌ه‌نگ بوو میژووی کورد به‌ جو‌ریکی دیکه‌ تۆمار کرابا. له‌ هه‌مان کاتدا دکتۆر قاسملوو له‌ لای ه‌یزه‌ ر‌زگاریخوازه‌ عه‌ره‌ب و ئی‌رانییه‌کان و که‌سایه‌تییه‌ ناو‌داره‌کانی ئه‌و نه‌ته‌وانه‌ جیگایه‌کی تاییه‌تی و قسه‌رۆیشتوویی خۆی ه‌ه‌بوو.

توانایی مودیریته‌ت و به‌رێووبه‌ری بزوتنه‌وه‌ی کورد و په‌یوه‌ندی و دۆستایه‌تی ده‌گه‌ڵ زۆر کۆر و کۆمه‌لای بریارده‌ری جیهانی و قسه‌ رۆیشتوویی له‌ لای ئی‌رانییه‌ نازادیه‌خوازه‌کان ببوونه‌ ه‌وی ئه‌وه‌ که‌ ر‌ژیمه‌کانی ئی‌ران به‌ پادشایی و ئیسلامییه‌وه‌ له‌ دکتۆر قاسملوو نیگه‌ران بن و لێ‌ی بترسین. ترسی ئه‌و حکومه‌ت و ر‌ژیمانه‌ له‌ دکتۆر قاسملوو ته‌نیا له‌ به‌ر ئه‌وه‌ نه‌بوو که‌ سکرته‌یری حیزبی دیمۆکراتی کوردستانه‌. ه‌ه‌ر دووک ر‌ژیم قاسملوویان به‌ مه‌ترسی ه‌ه‌ره‌ گه‌وره‌ی حکومه‌ت و ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندی ئی‌ران ده‌زانی. ه‌ه‌ر بۆیه‌ش له‌ کاتی‌کدا که‌ قاسملوو ده‌یویست پاش ش‌ه‌ری عی‌راق و ئی‌ران، کوردستانیش ئاسایشی خۆی به‌ ده‌ست بێنی و ئی‌ران به‌ گشتی ئارامی و ئاسووده‌یی به‌ خۆوه‌ بێنی، به‌ پ‌لانی‌ک که‌ ده‌میکه‌ له‌ سەر کوردان به‌ تاقی ده‌کرته‌وه‌، له‌ به‌ینیان برد. شه‌هید کرانی دکتۆر قاسملوو زیانیکی گه‌وره‌ر بوو که‌ له‌ داها‌تووی ناوچه‌که‌مان به‌ گشتی و به‌ تاییه‌ت له‌ کورد که‌وت. هه‌میشه‌ ده‌لێین دو‌ژمن خه‌یالی خاوه‌ و به‌ شه‌هید کردنی رێبه‌رانمان ناتوانی خه‌باته‌که‌مان بشکیننی و هه‌نگامان پێش بکا. ئه‌وه‌ راسته‌ و خه‌باتی ر‌زگاریخوازیی کورد هه‌تا ئامانجی نه‌ایی به‌رده‌وامه‌، به‌ ل‌ام خۆ کفر نیه‌و

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

درۆش نیە بلبین لانی کەم تا نیستا جیگای قاسملوومان بو پر نه‌کراوه‌ته‌وه. راسته له ماوه‌ی ده‌سه‌لاتی دکتۆر قاسملووشدا حیزبی دیموکرات له‌ت بوون و ناکۆکی تی کهوتوه. نه‌وه‌ش ده‌گه‌ڵ نه‌وه‌ی که رووداویکی سه‌یر و سه‌مه‌ر نه‌بوون و له‌ میژوو و رابردووی زۆریه‌ی حیزب و ریکخراوه‌کاندا بینراون، زیاتر شیوه و جۆری بوچوون و جیاوازی به‌ریوه‌به‌ری که سایه‌تییه‌کان ده‌گریته‌وه، و به‌ هیچ جۆر نه‌و لایه‌نه به‌هێزانه‌ی دکتۆر قاسملوو ناشکین ولبیان کهم ناکه‌نه‌وه، و به‌ هه‌موو خوسوسیاتی چاک و کزی وه‌ک ربه‌ریکی گه‌وره‌ی کورد له‌ میژوودا جیی گرتوه و لانی کهم تا نیستا قاسملوو مانگی گه‌شاوه‌ی نیو نه‌ستیره هه‌ره پڕشنگداره‌کانی خه‌باتی رزگاریخووانه‌ی کورده. توانیان قاسملوو شه‌هید بکه‌ن، به‌لام ناتوانن ناواتی کورد و قاسملوو بکوژن. خه‌باتی رزگاریخووانه‌ی کورد له‌ دکتۆر قاسملوورا ده‌ستی پڕ نه‌کردوه که به‌ شه‌هید کردنی نه‌ویش ته‌واو بی. راسته ربه‌ری و توانایی قاسملوو تایبه‌تی بو، س به‌لام ناحه‌زانی کورد ده‌بی دنیابن که کورد بی دکتۆر قاسملووش خه‌باتی خۆی هه‌تا وه‌دیه‌ینانی نامانجه‌کانی درێژه ده‌دا.

به‌ریز بی یادی شه‌هیدانی ویهن.

سه‌رچاوه: ژماره ٥١٤ ی "رۆژنامه‌ی کوردستان"، تایبه‌ت به‌ یادی ٢٠ ساڵه‌ی شه‌هیدبوونی دوکتور قاسملوودا

سه‌رچاوه: ماڵپه‌ری کوردستان و کورد - ریکه‌وتی: ١٣ ی جوولای ٢٠٠٩

کاک نەبی نەستیرەیه‌کی گەش بوو، دەرکەوت و راخووشی.

بۆ یادی کاک نەبی قادری

زەمان زۆر بە خێرای تیندەپه‌ڕی، ساڵ دین و دەرۆن و مەودامان دەگەڵ کاک نەبی زیاتر دەبێ. ئەو ماوه دوورییە بە پێی سروشتی ئادەمیزاد دەبوو زۆر فەرامۆشی بەدوادا هاتبا. بەلام ئەو لێک دابران و دوورییە نەتەنیا نەیتوانیوه سیمای جوانی کوردانە کاک نەبی وەشاری و لە زەینمدا بیشوواته‌وه، بەلکو ئەو کەسایه‌تیه خەسەلت جوان و کوردانە و خۆشه‌ویسته کەمره‌نگیش نەبووه و نابێ. کاک نەبی هەر لە لامانە. دەگەڵمانە، قەسەکانی، پەيامەکانی، قەڵافەتی جوان و رێک و پێکی، خو و رهوشتی کوردانە لە بەر چاوی زەین و هۆشدا هەر ماون. کاک نەبی برا و هاوڕێ و بەرپرسە کەم هەر بە جەسته ونه.

کوا بەم زووانه ئەو هەموو ئاکار و کردەوه مەردانەیه، ئەو کۆ خەسلەت و بیر و ئەندیشه جوانانە ون دەبن.

کاک نەبی بناخە ی ژبانی خۆی وا دانەرشت کە بەم زوانه له بیر کرێ. ئەو له بنه‌مائەیه‌کی مام ناوه‌ندی و تارادەیه‌ک دەست رویشتودا چاوی پشکووت، بەلام قەت له ژبانی کورتی خۆیدا چین یان تووژیک تاییه‌تی له کۆمه‌لدا بۆ هەستان و دانیشتن و هات و چۆ و پیکه‌وه کار کردن هەتەبژارد. له هەموو و چین و تووژیک کۆمه‌لدا دۆست و ناشنای هەبوو، دەگەڵ پیر و گەنج و لاو و دەست رویشتوو نەداراندا وەک یه‌ک هەلس و کەوتی هەبوو. تەنانەت کەم کەسم دی بەرادە کاک نەبی له لای منداڵ و میرمنداڵاندا خۆشه‌ویست بێ. ئەو بە زمانی هەموانی دەزانی. کورد بوو، ژبانی خۆی بۆ ژبانی بەختە وەرانه‌ی کورد تەرخان کرد. ئەو بۆ خەیاڵ و ئارەزو نەژیا، ئارام و ئاتوسا و ئازاد له گۆشه‌یه‌کی دەرۆنی پڕ هەستی ویدا جیبان

گرتبوو. ههستی پر له خوښه‌ویستی نهو بو همومان بوو، به‌لام له همومان زیاتر بو کوردستان.

کاک نه‌بی زور زوو به دورد و مهینهت و به‌شخواری میله‌ته‌که‌ی زانی و ههستی به زوئم و زورداری له‌سهر خه‌لکه‌که‌ی کرد. بویه‌ش راست لهو ته‌من و سهر و به‌نده‌دا که ده‌ی توانی ژبانیکی نارام و ده‌کری بلین بئ ترس و خوف و سه‌قامگیر بو خوی و بنه‌ماله‌که‌ی دروست بکا، ته‌واوی ژبان و توانایی خوی و دهرفته و ئیمکاناتی بنه‌ماله‌که‌ی بو‌خه‌باتی رزگاری خوازانه‌ی نه‌ته‌وه‌که‌ی ته‌رخان کرد.

من کاک نه‌بیم له چیزیی دیموکراتی کوردستانی ئیراندا ناسی. به‌و جیاوازیه که کاک نه‌بی ته‌منی له سیاست و چیزبایه‌تی کردن و به‌ر پرسیاره‌تیدا له من زیاتر بوو. به‌لام زور زوو توانیمان له یه‌کدی نزدیک بین و ببینه دوست و هاوړیه‌کی باشی یه‌کتر. ئیک نزدیک بوونمان بوو به هوی تیکه‌لاویکی بنه‌ماله‌یی که تا ئیستاش به‌رده‌وامه.

کاک نه‌بی مروقیکی سه‌نگین و گران، به‌حه‌یا، له هممانکاتیشدا پیاوئیکی به‌ده‌مار و شایی به‌خو و له‌به‌ر دلان بوو. زور زوو ده‌یتوانی ده‌گه‌ل که‌سیک که نه‌گه‌ر یه‌که‌م دیداریشیان بئ، ببینه دوست و ناشنایه‌کی نزدیک. که‌م که‌سم دیوه به‌ نه‌ندازه‌ی کاک نه‌بی دوست و ناسیاوی هه‌بن.

هه‌ر له سه‌ره‌تای ناشنایه‌تی و دوستایه‌تیمانرا باس و راوئژمان به‌یه‌که‌وه زور بوو. له‌سهر سیاست و چیزبایه‌تی‌را بگره هه‌تا زور باس و خواسی دیکه‌ی نیو کومه‌له‌که‌مان و گرفته‌کانی ژبانی میله‌ته‌که‌مان. واهه‌بوو که بو‌چوونمان یه‌کی نه‌ده‌گرته‌وه. جاری و ابوو باسه‌که‌مان ده‌کیشرایه توره‌بوون، به‌لام کاک نه‌بی هه‌ر وه‌ک برای گه‌وره، دل فراوان و بئ کینه و بوغز، هه‌موو توره‌بوونه‌که‌ی لیمان، کاتی بوون. نه‌ک هه‌ر بو من به‌لکو بو زوربه‌ی دوسته‌کانی به‌تایبه‌ت نه‌وانی له خوی چوکتور بوون هه‌ر به‌و شیوه‌یه بوو.

کاک نه‌بی له مائی خوښیدا نمونه‌ی پیاوئیکی دل گه‌وره و خانه‌دانئیکی کورد بوو. هیچی بو‌که‌س له چاو نه‌بوو. زور میواندار، مه‌جلیس خوښ، قسه‌زان وشاره‌زا و نه‌ده‌ب دوست بوو.

کاک نه‌بی مروقیکی نازا، فیداکار، دیموکرات و ساحه‌بی قسه‌ی خوی بوو. نه‌مدی و نه‌م بیست نان به‌که‌س به‌قه‌رزبدا. هه‌رگیز ملی بو زور دانه‌نه‌واند. قسه‌ی ناحه‌ق و کرده‌وه‌ی نادیموکراتیکی که‌سی قبول نه‌ده‌کرد، با خوښی زبانی کردبا. زور جار دیتم به‌رژه‌وه‌ندی خوی فیدای قازانجی گشتی ده‌کرد. زالم نه‌بوو، سته‌می له‌سهر که‌س نه‌بوو، بویه‌ش ناعه‌داله‌تی پی قبول نه‌ده‌کرا. جا نه‌وه له لایان هه‌ر که‌سه‌وه بایه، چ دوژمن و نه‌یار، چ خوی. بویر بوو، به‌لای نه‌وه‌وه سته‌م گران بوو،

جا ئەگەر خۇبى بىكردبايە زۆر قورس و گران و بە ژانتر بوو. پىيى وابوو خەئكى چەوساوى ئىمە دەبى فير كرىن نازاد بژين، بى زەوت كردنى هيچ مافىك، بى ستم و سەركوت و ناعەدالەتى. كاك نەبى كورى رۆژى تەنگانە بوو.

كاك نەبى قادرى لە ساى ۱۳۳۹ى ھەتاويدا پەيوەندى بە حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىرانەووە كردووە و لە كۆنگرەى ۵ى حيزبەووە تا دوایين كاتەكانى ژيانى ئەندامى كۆمىتەى ناوەندى بوو. دوو دەورەش لە حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىران، رېبەرايەتى شۆرشگىردا ئەندامى دەفتەرى سياسى حيزب بوو. مەيدانى كار و چالاكەكانى كاك نەبى لە حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىراندا، زۆربەى ناوچەكانى كوردستان و ئەركى جۆراوجۆرى حيزبى دەگرتەووە. بەر پىرسى كۆمىتەى شارستان، بەرپىرسايەتى ناوەندەكان، بەرپىرسى كۆمىسيۆن ... بوو.

پاش كۆنگرەى ۱۰ى حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىران، رېبەرايەتى شۆرشگىر، بۆ چالاكتر كردنى كۆمىتەكانى حيزبى لە دەرهوى ولات و بەرىنتر كردنەوى پەيوەندييە سياسىيەكان ئەگەل كۆر و كۆمەل و ولاتانى دەرهووە، كۆمىتەيەك بۆ دەرهوى ولات ديارى كرا و كاك نەبى بەرپىرسايەتى ئەو كۆمىتەيەى بە عۆدە گرت و منيش ھاوكار و جىگرى بووم. ئەو كۆمىتەيە ئەژىر مودىرييەت و رىئوتىيەكانى ئەودا لە ماوہيەكى زۆر كورتدا توانى ئەندامانى حيزب سازمان بداتەووە و تۆرىكى بەرىنى تەشكىلاتى لە لايەنگرانى حيزب لە زۆربەى ولاتانى ئوروپا، ئەمريكا، كانادا و ئوسترايادا پىك يىنى. توانايى مانۆردانى تەشكىلاتى حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىران، رېبەرايەتى شۆرشگىر لە دەرهوى ولات بەرپادەيەك بە هيىز و كارا بوو كە لە هيىزە كوردستانىيەكان پ.ك، ك و لە هيىزە ئىرانىيەكانيشدا تەنيا مواهيدين ئەو بواردە بە تواناتر دەردەكەوتن. ئەو حيزبە جىگا و شوين و پلە و ئىعتبارىكى زۆرى لە نىو كۆر و كۆمەلە كوردستانى و ئىرانى و دەرهكەكاندا پەيدا كردبوو. كۆمىتەيەكى بەبەرنامە و حيزبىيەكى بە پرىنسىپ و بەرپىرس لە ئاست گشت مەسەلەى كورددا، چ لە نىو هيىزە كوردستانى يەكاندا و چ لە نىو ئىرانىيەكاندا جىگا و شوينى تايبەتى خۆى ھەبوو. كۆمىتەو ئەندامانى ئەو حيزبە ھەر دەتكوت بنەمالەيەكى تەبا و رەبان بە يەكەووە. سەفاو سەمىميەت و رىز و حورمەت كەش و ھەواى ھەميشەيى جەلەسەكان بوو. دەگەل ئەوھش بۆ بەھىزتر كردنى جولانەوى كورد لە زۆربەى جەلەسە و باسەكانى نىو خۆييدا ھەول و باس و قسە بۆ يەكمانى كردنەوى حيزبى ديمۆكراتى كوردستان بوو.

كاك نەبى ھەك بەرپىرسى ئەو كۆمىتە و وتەبىژى حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئىران، رېبەرايەتى شۆرشگىر، بۆ زياتر ناساندنى دەنگى نازادىخوازانەى كورد لە كوردستانى ئىران، توانى لە ماوہيەكى كورتدا بەدەيان وت و وىژو چاو پىك كەوتنى سەركەوتوانە دەگەل رۆژنامە و تلويزيۆن و رادىوكاندا ئەنجامبدا.

دەگەل زۆر پارلمانتىر و نوینەرى حيزبەكانى دەسەلات بەدەستى ولاتانى رۆژئاوايى دیدارى كرد و لەسەر كيشەى كورد باس و

راویژی ده‌گه‌ل کردن. کاک نه‌بی قادری له دهره‌وهی ولات ته‌نیا نوینه‌ری حیزبی دیمۆکرات نه‌بوو. نه‌و سه‌فیریکی باش و به‌وه‌جی کورد بوو. له مافی گشت کورد داکۆکی ده‌کرد. کیشهی نیوان ریکخواه‌کانی کورد گه‌لێک نازاری دهدا. زۆر جار له کوردستان بۆ برانه‌وه‌ی نه‌و جوړه کیشانه خوی ده‌زۆر مه‌ترسی گه‌وره هاویشته. له‌ده‌ره‌وه‌ش بۆ کاری خیر و قسه‌ی باش له نیو ریکخواه‌کانی کوردیدا ناسراوی ههموان بوو.

نیمه پیمان وابوو که کورد پیوستی به یه‌کده‌نگی‌یه‌ک هه‌یه، جا نه‌گه‌ر له نیو خوی ولاتیش نه‌و نیم‌کانه نیبه با له‌ده‌ره‌وه نه‌و وه‌حده‌ته پیک بئ. پیمان وابوو باشته که کوردی ههر چوار پارچه له کۆر و کۆمه‌لی نیونه‌ته‌وه‌بیدا به زمانیک و به یه‌ک هه‌ینه‌تی نوینه‌رایه‌تیه‌وه لیرو له‌وی قسان بکا و په‌یوه‌ندی دامه‌زینتی و داخوازییه‌کان بیئینه گۆری. له‌و بواره‌شدا چالاکي کاک نه‌بی بۆ ههموان ناشکرا وبه‌رچاو بوو.

کاک نه‌بی له نیو نیمه‌دا یه‌کیک له‌و که‌سانه بوو که بۆ تیکه‌ل کردنه‌وه‌ی دوو بانی حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی نیوان هه‌ولێ زۆریدا. پینی وابوو نه‌و دوو باله‌ی حیزب ده‌بئ یه‌ک بگرتیه‌وه و خه‌باتی کورد له کوردستانی نیوانی پئ به هیزکری. بروای به تیکه‌ل بوونه‌وه‌یه‌ک بوو که دهره‌تان و نیم‌کان بۆ ههموتواناکان پیک بیئ که بتوانن ده‌خرمه‌ت حیزب و گه‌له‌که‌یان‌داین. بروای به یه‌کگرتنه‌وه‌یه‌کی بئ پیچ و په‌نا و نیاز پاکانه بوو. له شهر و کیشهی نیو خویی بیزار بوو.

به‌لام داخی گرانم، کاک نه‌بی نه‌و ناواته‌ی خوی وه‌ک زۆربه‌ی هیوا و ناواته‌کانی به چاوی خوی نه‌دی. ناواتی بوو دیمۆکرات یه‌ک بن، له دوو به‌ره‌کی رزگاریان بئ. پاش مه‌رگی کاک نه‌بی دوو دیمۆکرات بوونه‌وه به یه‌ک و ناواتی کاک نه‌بی وه‌دی هات به‌لام، نه‌و نیاز پاکیه‌ی که ده‌مانه‌ه‌ویست و پیوست بوو به‌ته‌واوی نه‌بیندرا.

چهند سال پاش مه‌رگی کاک نه‌بی دیسان حیزبه‌که‌ی کاک نه‌بی دوو‌چاری کاره‌سات بووه‌و دیسان بۆوه به دوو، لیک دابرائیک که بئ گومان بۆ روحی کاک نه‌بی و بۆ دوستانی کاک نه‌بی ناخۆش و گران بوو. بۆیه‌ش هه‌ولێ حیزب و دوستانی کاک نه‌بی بۆ یه‌ک پارچه‌یی نیازپاکانه‌ی دیمۆکرات و به‌هیزتر کردنی توانایی کورد بۆ گه‌یشتن به ئامانجه‌کانی ههر به‌رده‌وام ده‌بئ.

قته له بیرم ناچئ، کۆبونه‌وه‌ی کۆمیته‌که‌مان بوو، له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌یه‌ک ده‌گه‌ل کاک نه‌بی یه‌ک را نه‌بوین. بۆ چوونی من و کاک حه‌مه‌ده‌مین ده‌گه‌ل هی نه‌و فه‌رقی هه‌بوو. کاک حه‌سه‌نی ره‌ستگاریش که به‌سه‌ردان له ئوروپا بوو، ده‌و کۆبونه‌وه‌دا به‌شدار بوو. پاش ماوه‌یه‌ک هه‌ستم کرد کاک نه‌بی ره‌نگی گۆرا، کاک حه‌سه‌ن له باسه‌که‌دا که‌وته لای کاک نه‌بی، من زۆرم به لاهه سه‌یر بوو. ده‌مزانێ کاک حه‌سه‌ن بۆچوونی له‌و مه‌سه‌له‌دا له من نزیکتره هه‌تا کاک نه‌بی، نه‌ی بۆ وا ده‌ئێ؟! پاش

به‌شیک له دیمانەو وتارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

ماوەیهک بانگی کردمه گۆشه‌یهک و پێی کوتم ' برێک نهرم بن، به‌داخه‌وه کاک نه‌بی توشی نه‌خۆشی شیر په‌نجه بووه'. له‌جیبی خۆم سڤ بووم، ده‌تکوت کوتیکی قورسم وه‌سه‌ری که‌وتوو، ئه‌و هه‌واڵه‌ بۆ من زۆر قورس و گران وقبول کردنی زه‌حمه‌ت بوو، یان باشتره‌ بلێم پێم خۆش نه‌بوو باوه‌رپکه‌م. به‌لام کاک نه‌بی خۆیی نه‌یده‌ویست ئێمه‌ ناگادار بین، نه‌کا شوین له‌سه‌ر کاره‌کانمان دابنێ و له‌ و به‌جێ گه‌یاندنی ئه‌رکه‌کانماندا شل بینه‌وه.

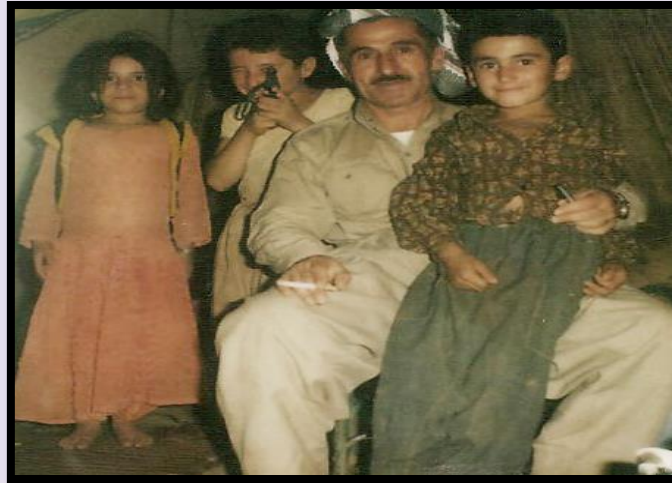
هه‌ر چه‌ند نه‌خۆشی کوشه‌نده‌ی شیرپه‌نجه‌ ته‌واویک که‌م توانای کردبوو، به‌لام هه‌تا دوایین ساته‌کانی که‌ زمانی له‌ کار که‌وت و تاقه‌تی بزوتتی برآ، له‌ کارو تیکۆشان رانه‌وستا. به‌ هه‌موو ئیش و نازاری شیرپه‌نجه‌وه ژانی کوردی له‌بیر نه‌چۆوه. له‌ دواڕۆژه‌کاندا کاک نه‌بی له‌دوو به‌ره‌دا به‌ره‌هه‌کانی ده‌کرد، به‌ره‌یه‌کیان گه‌یروگرفته‌ سیاسیه‌کانی نه‌ته‌وه‌که‌مان بوو، به‌ره‌که‌ی دیکه‌ش مەملانی ده‌گه‌ڵ ئه‌و شیرپه‌نجه‌یه‌ بوو که‌ له‌ ده‌رووندا پێی هه‌ڵده‌زنا و به‌ره‌به‌ره‌ کزولاوازی ده‌کرد. شیرپه‌نجه‌ جه‌سته‌ی کاک نه‌بی له‌کارخست به‌لام وره‌ی پێ به‌رنه‌دا، کاک نه‌بی که‌م ژیا وکه‌ڵ ژیا، ئه‌و دارێک بوو به‌ پیه‌و مرد وچۆکی دانهدا و نه‌له‌رزی.

کاک نه‌بی به‌جیبی هه‌شتین. زۆرمان هه‌وڵدا چالاکییه‌کانی حه‌یزبی پاش وی که‌م نه‌بنه‌وه و له‌ کورتی نه‌ده‌ن. رووزه‌رد نه‌بوین، به‌لام نه‌بوونی کاک نه‌بی مان زۆر پیه‌و دیار بوو.

سه‌رچاوه: مائپه‌ری گیاره‌نگ - ریکه‌وتی: ۱ دێسه‌مه‌به‌ری ۲۰۱۱

قەسەکانی سەعید بەگزادە بۆ یادی ٢٠ ساڵی شەهید مەلارەسوول گەردی

ناشناوەتی و پەيوەندی من لەگەڵ مامۆستا مەلارەسوولی گەردی دەگەریتەوه بۆ نزیک بیست و چوارینج ساڵ بەر لەئێستا. دەگەڵ مامۆستا ئەمن لە دوو لایەنەوه پەيوەندیم هەبوو، یەكەم ئەوهی که مامۆستا وهک یه‌کیک له ئەندامانی ناسراوو قەدیمی له حیزبی دیموکراتی کوردستان دا و یه‌کیک له چالاکانی ناسراوی ئەو سەرده‌مه بوو. منیش که له ساڵی ١٣٥٧ پەيوەندیم به حیزبی دیموکراته‌وه هەبوو، چەند ساڵ دواتری ناوی مامۆستا مەلارەسوولم بیستبوو وه‌کوو یه‌کیک له تیکۆشەرائی ناوچه‌کانی پیرانشەر.

دوای ئەوه ئەو پەيوەندی‌یه و ناسیاوی‌یه بوو به پەيوەندی‌یه‌کی نزیک که من له نزیکه‌وه له شۆرشدا به خزمەت مامۆستا گەیشتم. مامۆستا ئینسانیکی کراوه، مەلایه‌کی رووناکییر، رووناکییریکی مەلا، مامۆستایه‌ک بوو که پیاو له دانیشتن له گەڵ ئەودا لەزەتی دەبردو شت فێر دەبوو، رابردووی میلیه‌ته‌که‌ی ئی فێر دەبوو، رابردووی خەبات و زه‌حمەت و تیکۆشانی ئەو که‌سانه‌ی که تا ئەو کات، قورسای و گرانیی شۆرش و بزووتنه‌وه‌یان له سەر شان بوو له زمان مامۆستاوه ده‌بیسترا. مامۆستا له راستیدا، قوتابخانه‌یه‌ک بوو بۆ ئەو که‌سانه‌ی که تازه ده‌هاتن ده‌ریگا و رێبازی ئەوانه‌وه.

ناسیاوی دوایی من له گەڵ مامۆستا و بنه‌مائەکه‌ی به هۆی ئەوه‌وه بوو که من له گەڵ کچی مامۆستا پەيوەندی‌مان پەیدا کرد و من شانازی ئەوهم پەیدا کرد که له گەڵ ئەو خانەواده بسم به ئەندامیکی بنه‌مائە و من بسووم به زاوی مامۆستا مەلارەسوول.

لايەنىكى دىكەى كەسايەتى مامۇستا ئەو سەرۋەندەدا كە دەكرى بلىين لە نىو كەلتوروو فەرھەنگى ئىمەدا ئەو كات بە دەگمەن دەبىنرا، ئە مەجلىسىكدا كە خوازىينى كچى مامۇستاي دەكرا بۆ مەن، مامۇستا بۆ خۆى گۈوتى كە مەن بۆ خۆم بىرام داو و بەو نەتىجە گەيشتوم كە ھەر وەك چۆن پىم خۆشە كە كورەكانم ژيانى خۆيان بە دلى خۆيان و بە كەيفى خۆيان دامەزىنن، بۆ كچەكانىش ھەرئاوام پى باشە، بەلام بەو فەرھەى كە پىم خۆشە كە كچەكانم، ئەگەر مېردىيان بە ھەر كەس كرد، مادام بە دلى خۆيان بى بۆ خۆم لىيان مارە بكەم، بۆيە مامۇستا بۆ خۆى مەن و كچەكەى لىك مارە كرد. مەن ئەو كوردەو و وشە جوانانەى مامۇستام ئە بىر ناچىتەو. مامۇستا ئە خەبات و تىكۆشانى دا وەك باسەم كرد يەكەى ئە چىھەرەو سىما ناسراوكانى بەشىكى زۆرلە ناوەندى كوردستان بوو.

مامۇستا ئە گەل ئەوەى كە تەمەنىكى زۆرى نەبەدەسەر، بەلام ئەو تەمەنەى كە ھەبىوو ئەو كاتەو كە دەرك و شعورى ئەوەى پەيداكرد كە كۆمەل دەبى چۆن بژى و دەبى ژيانى چۆن بى، ژيانى خۆى بەختى ئازادى و رزگارى نەتەو كەى كرد. مامۇستا ئە گەل دوو سىستەمى حكومەتى كە بەسەر ئىران و كوردستاندا دەسەلاتدار بوون خەباتى كرد. مامۇستا زىندانەكانى شا، شاھىدى بۆ قارەمانەتى ئەو دەدەن. حكومەتى شاھەنشايى ئىران و ساواكى بە زىپك و زاكۈون، ئە كوردستان بە چەندىن جار مامۇستايان لە زىندان ھاويشت و ئەشكەنجەيان كرد و ويستيان بە چۆكى دابىنن، غافل ئەوەى كە مامۇستا كەسەك نەبوو، خاوەنى ئەو بىرووراىە نەبوو، ئەو كەسە نەبوو، كە ساواكى ئىران پىيى وابوو بتووانى بە چۆكى دابىنن. مامۇستا پۆلايەك بوو كە قەت نەچەمى.

ئەسنادى ساواك كە ئىستا رادەيەكى كەمى بەدەستەو، شاھىدى بۆ ئەو قسانە دەدەن، شاھىدى ئەو دەدەن كە مامۇستا ئە زىندانەكانىشدا، يەكەى ئەو كەسانە بوو كە بىراى قايمى، ئىمانى پتەوى، ورو غىرەتى بەرزى، رىي بەوئەدا كە دەگەل ئەوەى مامۇستا شاھەزايىيەكى زۆرى ئەسەر تەشكىلات و رىكخراوكانى حىزبى ھەبوو، ھىچ شتىكى لى بدركى.

ئە سىستەمى حكومەتى ئەو دوايەشدا كە بە دەست سىستەمى مەلاكان و دەستەلات بە مەلاكانە، مامۇستا ئە سەرەتاي دەسپىكى شۆرشى ئىرانەو، يەكەى ئەو كەسانە بوو كە رىكخەرى ئەو ھەرەكەت و بزوتنەوانە بوو كە بۆ سەرەكەوتنى شۆرش و بە ھىواى ئەوەى كە ئاوات و ئامانجەكانى كە ئەو خەباتى بۆ كردبوو وەدى بى، خەلكى رىكخەخت، بەلام بەداخەو ئەو حكومەتەشدا چاوەروانى و ئاوات و ئامانجەكانى مامۇستا بەدى نەھاتن، لەبەرئەو مامۇستا بۆ جارىكى دىكەش و قورس و قايمەتريش ئە جارەن رىي خەباتىكى توندوو تىژتر لە جارەنى گرتە بەر.

مامۇستا كەوتە شاخەكانى كوردستان و ئە گەل پىشمەرگەكانى حىزبى دىموكراتى كوردستان، بەندەناوبەندەن، گوند گوند و شاخە وشاخ، دىفاعى ئە بست بە بستى خاكى ولاتەكەى كرد. خەلكى رىك دەخت. قسەكانى مامۇستاي ئە مزگەوت و ئە

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

كۆرۈ كۆبۈنۈنەۋەكاندا، ئىستاش زىان زەدو جىيى باسى جىلەكانە، ئىستاش باس دەكرى ئەو ناوچانەى كە شۈينى تىكۆشانى مامۆستا مەلا رەسوئى گەردى بوو.

ئەو حكومەتەش ھەر ۋەك حكومەتەكەى پىشوو زۆرى ھەول دا كە مامۆستا بىدەنگ كاو مامۆستا بە چۆك دابىنى و مامۆستا ۋەزائە بىنى و بىكشىنئەۋە لە خەبات يان لە بەينى بەرى. ئەۋەدا كە مامۆستا بە چۆك دابىنى و بىكشىنئەۋە، سەرکەوتوو نەبوو. لە چەندىن پىلان و بەرنامەشدا كە بۆ لە بەين بردنى مامۆستا دارىژرا، بە غىرەتى و وشيارى مامۆستا، بەرنامەكانىكۆمارى ئىسلامى پوۋچەل كەردنەۋە. سوپاى پاسداران موۋەفەق نەبوو كە بەرنامەكانى بەرىۋە بەرى. تا ئاخى لە بەرنامەيەكى گشتى تردا و لە پىلانئىكى گشتى تردا كە سوپاى پاسداران بۆ جىزبى دىمۆكراتى كوردستان دايرشت، مامۆستا لە گەل چەند كەسىكى تردا لە رىگاي نامانج و ھىواكانى خۇياندا فېدا بوون، بوون بەشىك لە تارىخ و مېژوۋى خەبات و تىكۆشان و فېداكارى جىزبى دىمۆكراتى كوردستان و مېللەتەكەيان.

گومان ئەۋەدا نىە كە مېژوۋى خەبات و تىكۆشانى ئەو مېللەتە و فېداكارى رۆلەكانى دەنوسرىتەۋە. مەلا رەسوئى گەردى، يەكك ئەو سىماو چىەرە ناسراو و ئەو ئەستىرە پر غورورانەيە لە ناوچەى پىرانشار كە بەدېھنەرى بەشىكى بەرزو زىرىنى ئەو مېژوۋىيە.

مەلا رەسوئى گەردى سەفحەى زۆر زىرىن و پر بايەخى مېژوۋى خەبات و تىكۆشانى نەتەۋەكەمان و رۆلەكانى جىزبى دىمۆكراتى كوردستان ئەو ناوچەيە دا ئە خۆ دەگرى.

مەلا رەسوئى گەردى لە مائى خۆشى دا قوتابخانەيەكى دروست كرد بۆ منداكەكانى. ئەگەل ئەۋەدى كە خەبات و تىكۆشان و دىسۆزى و فېداكارى بۆ مېللەتەكەى، كەمى ماۋە بۆ ھىشتبۆۋە كە بەو جۆرەى بابەكان ژيانى خۇيان ھەموو بۆ منداكەكانى خۇيان تەرخان دەكەن، تەرخان بكا، چونكە ئەو بە تەنيا خاۋەنى منداكەكانى خۆى و باب بۆ منداكەكانى خۆى نەبوو، ئەو دە خەمى ھەموو منداكەكانى كوردا بوو و دە خەمى ھەموو نەتەۋەكەى خۆى دابوو و بۆ ھەموو منداكەكانى ئەو سەردەمە باب بوو، بەلام ئە دەروپەرى خۆى لە خانەۋادەكەى خۇيدا قوتابخانەيەكى دروست كرد كە ئىستاشى لە گەل بى منداكەكانى بە گەۋرەو چوۋكەۋە، رىبۋارى ئەو رىگايەن كە مەلا رەسوئى پىيى دا رۆيى، ھەموويان خاۋەنى ئەو بىرو بۆچوون و فېرو ھەست و كورد خۆشەۋىستىيەن كە بايىان لە رىگاي دا خۆى فېدا كرد. ھەر بەرزو پىرۆز بى و پر رىبۋار بى و بە نامانج بگا ئاۋاتەكانى مەلا رەسوئى گەردى.

سەرچاۋە: نامىلكەى تايبەت بە ۲۰ سائەى شەھىد مامۆستا مەلا رەسوئى

**سەيد بەگزادە: ھەر پارچەى كوردستان دەبى خۆى رىگىاى خەبات و چۆنپەتىى سازمانى
سىياسى خۆى ديارى بكا**

دىمانە: جەعفر شەرىعتى

بەئىنپىھەكانى رووحانى بۆ داينكردىنى جەند مافىكى كەمە نەتەوئەبىھەكان لە ئىران، پىئوئەندىبى جىزبە سىياسىيەكانى رۆژھەلاتى كوردستان لە بەرەبەرى پىگھاتنى كۆنگرەى نەتەوئەبى، خەباتى چەكدارى و ھەروھما مەسەلەبەك كە شەقامى سىياسىي رۆژھەلاتى كوردستانى تا رادەبەك ئالۆزو ھىنايە جۆش، وەك ھىرشى سەرۆكى پزاك و ئەندامىكى رىبەرىى ئەو پارتە كە جىزبى دىمۆكراتى بەگشتى كرده ئامانچو بلاوكرائەبەك بەناوى "كۆمىتەى ساخكەرەوئەى حدك. رىبەرايەتىى شۆرشگىر". كۆمەلە باسىگن كە بۆ تاوتۆئى كوردنى ئەم بابەتەنە لە دىمانەبەك دا لەگەل بەرىز سەيد بەگزادە، ئەندامى كۆمىتەى ناوئەندىبى جىزبى دىمۆكراتى كوردستان و جىگرى بەرىرسى كۆمىتەى دەرەوئەى ئەو جىزبە لە دەرەوئەى ولات، دەرئەبەر باس.

جەعفر شەرىعتى: لە ۲۴ جۆزەردانى ۱۳۹۲ى ھەتاوى ھەسەنى رووحانى وەك سەرۆك كۆمارى ھكۆومەتەى ئىسلامىي ئىيران ھەئىبژاردرا، ھەر چەند جىزبى دىمۆكراتى كوردستان لە بەياننامەبەكدا داواى ئە خەنگى كوردستان كرد لە ھەئىبژاردن دا بەشدارى نەكەن، داواى ھەئىبژاردن جىزبى ئىئو سەبارەت بە بايكۆتى ھەئىبژاردن بە جۆرىك رەخنەى لە خۆى گرت، ئىستا جىزبى دىمۆكراتى كوردستان چۆن دەرەوئەتە دەوئەتى ئۆبى ئىران و پىتائەنوايە چ جىاوازيبەك لە ئىوان ئەم دەوئەتە ئۆبەو

دوولته که ی پېشوو هیه؟ تا ئیستا رووحانی به دانانی پارېزگاریک بو پارېزگای سنه ههنگاوی ناوه، پیتانوايه نه مه یه کهم ههنگاوی ناوبراو یان سه رجه م به ئینبیه کانی له مه دا کوډه بیته وه؟

سه عید به گزارده: پېش نه وه ی بچمه سهر وه لامي پرسیاره که تان به پېنوېستی دهرانم ته وزیرحیکي ههر چند کورتیش بی له سهر دارشنتی پرسیاره که تان بدم.

ئیمه دواي هه ئېژاردنی نه م دوایمانه و ته نانه ت زور پېش هه ئېژاردنی سه روک کو ماریش زور به راشکاوی رامانگه یاندوه که ریزمان بو ئیراده و ویستی خه تک هیه و ریز له ته سمیم و دهنگی خه لکه که مان ده گرین. نه وه ی به لای حیزبی ئیمه وه له م باره وه زور گرینگه نه وه یه خو مان له سیاستو هه ئوېستی کلیشه کراوی رابردوو دهرباز بکه یین. حیزبیکین عه مه لی و ئاکتیوو، پیمانوايه ده بی له سهر ههر رووداو و ئالوگوریک له ئیراندا که ئیمه ش تا ئیستاش ههر به شیکین له م ولاته و خه باته که مان له م چواچپوه جوغرافیایه دایه، شویندانه ر بین. له سهر هه موو رووداوه کان، هه م ده بی ته نسیر وه رېگرینو هه میش نه وه نده ی ده توانین ته نسیرگوزار بین. نه وه ش که نه م هه ئوېسته به لای ئیوه وه یان به لای خه لکی دیکه شه وه ناوا ته فسیر ده کری یان بکری که دواي هه ئېژاردن ئیمه ره خنه مان له هه ئوېستی پېشووتری خو مان گرتوه، یان ئی په شیمان بووینه ته وه، نه تیجه گیری و ئاکام گیریه کی ده جیدا نییه. هه ئسه نگاندنی حیزبی ئیمه پاش هه ئېژاردنیش نه وه نه بووه که خه تک دنجوازانه هاتوونو نوینه ری دنجوازی خو مان هه ئېژاردوه، به لکوو پیمانوايه خه تک له دهره ته که که لکی وه رگرتوه و دهنگیکي ئیعترازیان به ربه ری ولاتو ولایه ت داوه. له نیو هه موو کاندیداکاندا پشتی نه و که سه یان گرت که که متر له نه وانی دیکه دنجوازی ئیمام بوو. ده گه ل نه وه ش نه وه نده زیاد ده که م هیچ تاوان نییه و غه له تیش نییه نه گهر سه بی نی پیمانواي هه ئوېست یان بریاریکي نه ورؤمان هه له بووه یان بمانه هوئ راستی بکه یینه وه و پېدا چوونه وه مان هه بی. نه وه عه یینی شه هاهمه تو بروا به خو بوونو سه ربه خو بی سیاستی ئیمه ده گه یه نی و نه و ئیستعداده ش ده حیزبی خو مانا ده بینم.

له وه لامي پرسیاره که شاندا ده بی بلیم، به یینی رووحانی و نه حمه دی نه ژاد جیاوازی هه یه و لانی که م ههر له شیوه و چو نیه تی دیاریکردنی کابینه که شیاندا دهرده که وی. کابینه ی نه حمه دی نه ژاد زور یه کده ستر بوو له م کابینه ی که رووحانی پېشنیاری کرد. نه وه ش که خودی ده ولته تی ئیستا و رابردوو چ جیاوازیه کیان ده گه ل یه کتر هیه، بو نه تیجه گیری و هه ئسه نگاندن زوویه. گرینگ خودی که سه کان یان نه فکاری شه خسی خو مان نییه، گرینگ نه تیجه ی کار، ته سمیم و کرده وه کانی ده ولته تی ئیستایه که ده توانی له ده ولته تی پېشووی خو ی، خو ی جیا بکاته وه و جیاوازی پیکبیتنی. ده گه ل نه وه ش که نابی چاوه روانی موعجزه له م ده ولته ته بکه یین، چونکه بریاره ری مه سه له گرینگه کان ئیستاش ئیمامی حکومه ته وه هه موو باسه گرینگه کان ده گه رینه وه بو خامنه یی. به لام نه گهر بیتوو رووحانی به واده کانی ئینتخاباتی خو ی عه مه ل بکا و نه نجامیان بدا، دهره تانی کرانه وه ی که مترین فه زای سیاسی له ولاندا پیکبیتنی، به پیتی زهر فیه تی سیاسی خه لکانی ئیران، دهره تانی چوونه پېش بو

هینانه گوری ویستی زیاتر عمه لیتر دهی. نهوش نابې پرینگانه وهی لیبکری، به لام نهوهی که که سیکی کوردی وهک پاریزگار دیاریکدوه، ههنگاوی یه که مه یان کوتایوی و سه رجه می واده کانی! وه لامه که ی لای من نییه. نهو پرسیاره کاتیک دروست بوو که نیمه دهگل رووحانی سازانو قه راریکمان هه بواویه. بویه وه لامی نهو پرسیاره لای رووحانی و کابینه که یه تی. هه ر چند لیبردا نیشاره به دوو بابه ت گرینگه، یه که م بی نهوهی هیچ نه زه ریک به باش یان به خه راپ له سه ر نهو کار به دهسته کورده بدهم، پیویسته نهوه مان له بیر نه چی که هه ر کوردیک دانرا به مانای گه راندنه وهی دهسه لات بو کوردو کوردستان نییه و ته نانه ت له م به شه چو که ی ژیر دهسه لاتی نهو که سه شدا هه موو شتیک نییه. له لایه کی دیکه شه وه نابې ناوا بیر بکه ی نه وه چونکه هه موو نیازو ناره زوه کانه مان وه دی نه هاتوون، که و ابو نه گه ر کوردیکیش بوو به پاریزگار هه ر خه راپه و نه بی باشتره.

نهوهی که بو حیزبی نیمه و به گشتی بوکورد له روژه لاتی کوردستان گرینگه و جیگای مونا فشه نییه، به دهه سته ی نانی مافه نه ته وایه تییه کانی میله ته که مانه له ته و او ه تی خویدا. هه تا گه یشتن به و مافانه ش خه بات به هه موو شیوه کانی مومکین و گونجاویه وه به رده و ام دهی. به لام گه یشتن به نامانچ و مافه کان هه روک پیتشریش من چند جار نیشاره م پیداوه لانی که م نیستا و انایه ته به رچاو که یه کجی و دهه ست بین و کارمان کوتای بی. به داخه وه به دهه سته ی نانی نازادی نیهای نیمه پروسه یه کی کورت نییه.

جه عفر شه ریعه تی: کوبوونه وه کانی کومیتته ی ناماده کاری کونگره ی نه ته وه یی، تا چ راده یه ک بوته هو ی توانه وه ی سه هو لبه ندانی پیوه ندییه کانی نیوان حیزبو و ریکخواه سیاسییه کانی روژه لاتی کوردستان؟ به بروای نیوه کونگره ی نه ته وه یی تا چ راده یه ک ده توانی له نزیکبوونه وه و کاری هاوبه شی هیزه سیاسییه کانی روژه ته تی کوردستان دا روئی هه بی؟ به گشتی بوچوونی نیوه له سه ر کونگره ی نه ته ویی چییه؟

سه عید به گزاره: بو وه لامی نهو پرسیاره پیم باشتره له به شی کوتای پرسیاره که وه دهه ست پیبکه م.

له دونیای نه ورودا، هه ر چند ولات، نه حزب، ته نانه ت شیرکه تی بازرگانیش که قازانجی هاوبه شو دوژمنی هاوبه شیان هه یه، لیک نزیک ده بنه وه و نه وعه و ه حده تیک پیک دینن. نهوه یه کی تی ئوروپا، نهوه یه کی تی ولاتانی عه ره بی، نهوه یه کی تی ولاتانی خه لیج، نهوه ئوپیک. ته نانه ت سی ولاتی تورکیه، عیراق و ئیران بو قازانجه هاوبه شه کانی خو یان هاوده نگیمان هه بووه و ته نانه ت زور جار له م پیوه ندییه دا کیشه هه می شه یه کانی خو یان یان له یاد کردوه. نهوهی که هه تا نیستا و هدوا که و تووه نیمه ی کوردین.

بۇ حيزبى ديمۆكراتى كوردستان باسو گرینگى پىكھىنانى كۆنگرى نەتەوھىيى يان ئۆرگانىك بۇ ھەماھەنگىو تا رادى مومكىن يەكەنگى لە ئاستى دەرەوھىداو پىشتىگرى ھاوكارىي بەشەكانى كوردستان دەگەل يەكتەر، شتىكى نۆئو تازە نىبەو سالانىكە داواي دەكەينو كارىشمان بۇ كردو. بەلام بە زۆر دەلېل ھەتا ئىستا جىبەجى نەبوو. ئىستا كە بە ھەوئى سەرۆكى ھەرېم و حكومەتى ھەرېمى كوردستان ئىمكەنى پىكھىنانى كۆنگرى نەتەوھىيى كورد پىكھاتو، ھەرەك بۇ ھەموان ئاشكرايە حيزبى ئىمە لە ھىچ شتىك كە بۇ سەرکەوتنو سەرگرتنى ئەم ھەوئە پىويست بىو دەتواناي ئىمەدا بى، كۆتايى نەكردو كە ھىچ زۆرىشى تىدا كۆشايە. دروستبونى كۆنگرى نەتەوھىيى بە وەدھاتنى يەكىك لە مەبەستو بەرنامەكانى خۆمان بۇ ئايەندەو وەسەلەيەكى كارا بۇ بەدەستھىنانى ئامانجە نەتەوھىيەكانى خۆمانى دەبىنن. ئاواتى ئەوھش دەخوازىنو ھەوئىشمان لەم كۆنگرىيەدا ئەو دەبى كە ئەم كۆنگرە لەو راستايەدا سەرکەتوو و بە بەرنامەو پىر دەسكەوت بى.

ئەوھش كە دانىشتنو كۆبوونەوھەكانى كۆمىتەي ئامادەكار بە قەوئى بەرىرتان چەندە بۆتە ھۆى تۈاندنەوھى سەھۆبەندانى نىوان ھىزەكانى رۆژھەلاتى كوردستان، بىگومان بىتەئسىرو شوئەوار نەبوو. ھەر ئەو كە ھەموو ھىزەكان لە ھەر پارچەيەكى كوردستان پىويستە دەگەل يەكتەر ساخبوونەو بەكەن و بەرنامەي ھابەش بەدەن و نۆئەرايەتى دىارى بەكەن، خۆى دەخۆيدا نەوئىك ھاوكارىو ئىلزومات بۇ ھەموان پىكەدنى. ھىزەكانى رۆژھەلاتىش لەم قاعىدە جىا نابنەو، ئەوھش دەبى بە خائى ئەرىنى بۇ دۆستايەتىو ھاوكارى سەيرى بەكرى. دىارە كۆنگرى نەتەوھىيى ناتوانى ھەموو كىشەو لەمپەرەكانى نىوان ھىزەكان لایبا. ئەو ھىزەكانى كوردى رۆژھەلاتى كە خۆمان دەبى ئىدى ئەوئەندە خەمخۆرىمان بۇ ولاتو خۆمان ھەبى كە كىشە لاوھىكەكان وەلا بنىنو ھەوئى ئىك نىكبوونەوھەو ھاوكارى زىاتر دەگەل يەكتەر بەدەن. ئەوئەدى دەگەرتتەوھە بۇ حيزبى ديمۆكراتى كوردستان لەم بارەو بە مەبەستى قازانج و بەرژەوھەندى گشتىو نەتەوھىيى، تەواو كراوھەو، ئامادى ھاوكارىو ھاوھەئوستىو بەرنامەي ھاوھەشو ئىك نىكبوونەوھى زىاترىن.

جەسەر شەرىعەتى: لە چەند رۆژى رابردوودا شەقامى سىياسىي رۆژھەلاتى كوردستان شاھىدى چەند لىدانى توندو ھىزەكەندە سەر حيزبى ديمۆكرات، لەلایەن حاجى ئەحمەدى، سەرۆكى پژاکو ئەندامىكى سەرۆكايەتتى ئەو پارتەو پاشان وەلامدانەوھى خالىد عەزىزى، سكرتېرى گشتىي حيزبى ديمۆكراتى كوردستان بوو. ئىبە لە حيزبى ديمۆكراتى كوردستان سەرەنجام پژاک چۆن پىناسە دەكەن؟

سەيد بەگزادە: زۆر بەداخوھە ھىرشى بەرىز حاجى ئەحمەدىو جارو بار بەرپىرسانى دىكەي پژاک بۆسەر حيزبى ئىمە يان ھەر دووك ديمۆكرات، يان گشتىتر بۆسەر ھەموو رىكخراوھەكانى رۆژھەلاتى كوردستان شتىكى نۆئى نىبەو ھەر جارە ناجارىك لە دەرفەتو بەھانە سازىك دەگەرىنو، ھەئەكوتنە سەرمان.

زۆر جارەن هەوڵمانداوە لە ئاست ئەم پیلە پیگرتنەدا بێدەنگ بێن و لەبەر قازانج و بەرزەووەندی گشتی، یان بۆ ئەوەی مەودای دەم‌تی‌وێردانی دوژمنی کورد نەدەین لە خۆمانمان مایە داناوە، بە‌لام زۆر بە‌داخووە جاری وایە ئەو بە‌ریزانی هێرشەکان دەگەیهێنە رادەیهک که تەنانەت تاقەت و سەبر و بێدەنگی ئێمەش دەپسێن. زۆر بە‌گورتی بلێم که ئێمە نەک دەستپێشخەری هیچ هێرشێک بۆسەر هیچ هێزێکی کوردی نەبووین و نابین، بە‌ئکوو تا ئەو جیگایە که بتوانین خوازیاری وە‌لامدانەوی توندیش نین، بە‌لام نابێ بگاتە ئەو جیگایەش که واهەست بکری قسەمان بۆ کوتن نییە، بە‌ئکوو بە‌رزەووەندی و هەست بە بە‌رپرسایەتییه که بێدنگمان دەکا. ئەو وە‌لامە کورت و کەمەدی سکریتیژی حیزبی ئێمەش تەنیا بۆ وەبیر هێنانەوی ئەو راستییه بەو بە‌ریزانی بوو که بکەوێتەووە یادمان که هێرش و دژایەتی کردن له راگەیه‌نه گشتییه‌کانیشدا دەبێ سنووریان هەبێ و پاراستنی ئەو حەدو مەرزەش لەسەر هەموانە.

ئەو‌ه‌ش که ئێمە چۆن پ‌ژاک دەبینین، نه تەنیا جارێک بە‌ئکوو زۆر جارەن له زمان و گوتاری سکریتیژی حیزبی ئێمەووە به گویی هەموو کەس گە‌یشتووە که پ‌ژاک ئە‌م‌ری واقیعه‌و له کوردستان و ج‌و‌ودی هەیه‌و ئێمەش ئینکارمان نە‌کردووە، بە‌لام ئیستاش و هەمیشەش ب‌رو‌مان وابوو که هەر پارچه‌ی کوردستان دەبێ خ‌وی رینگای خەبات و چ‌ۆ‌نی‌ه‌تی‌ی سازمانی سیاسی خ‌وی دیاری بکا. هاوکاری و ر‌ی‌ن‌و‌ینی و پشتگیری حیزبی پارچه‌کان یان بە‌گ‌شتی خەباتی هەرکام له پارچه‌کان له‌سەر شانی هەموو لایه‌که، بە‌لام دروست نییە ئەو پشتگیرییه بگاتە راده‌ی تە‌س‌م‌ی‌م‌گیری و نە‌دی‌تنی هیزه‌کانی ئەو پارچه‌یه.

پێ‌م‌خ‌ۆ‌شه ئەو‌ه‌ش زیاد بکەم که قەت حیزبی ئێمە پ‌ی‌و‌انە‌بو‌وه که بە‌تە‌نی ئە‌س‌پ سواری مەیدانی خەباتی کوردستانەو کە‌سی دیکە‌ی ئی نییە، یان ب‌ۆ‌ی نییە جیگای هەبێ. هەرکە‌س د‌ر‌و‌وی‌ه‌کی ب‌ۆ له قالیی زامداری ئەو میلیه‌ت و ولاته زامدارو زو‌ن‌م‌ل‌ی‌ک‌را‌وه ب‌ۆ دەر‌ب‌، ئێمە بە‌ش‌ب‌ه‌ح‌الی خ‌ۆ‌مان سپاسگوزاری دەبین.

جە‌ع‌ف‌ەر شە‌ری‌ه‌تی: ئەو بار گ‌ر‌ژ‌ی‌یه که د‌و‌ای ل‌ی‌د‌وانە‌کانی پ‌ژاک و د‌ی‌م‌وک‌رات له ئارادایه، تا چ‌ە‌ند کارب‌گ‌ه‌ری له‌سەر پ‌ی‌و‌ه‌ندییه‌کانی ئ‌ی‌و‌ه‌و پ‌ارتی ک‌ر‌ی‌کاران بووه؟

سە‌ع‌ید بە‌گزادە: پ‌ارتی ک‌ر‌ی‌کارانی کوردستان یه‌ک‌ی‌ک له هیزه سە‌ره‌کییه‌کانی گە‌وره‌ترین پارچه‌ی کوردستانه‌و ئێمە‌ش پ‌ی‌و‌ه‌ندیمان ده‌گە‌لیان هەیه. بە‌ه‌ی‌ج‌ج‌ۆ‌ر نە‌مان و‌ی‌ست‌وه ئەو هێرشه ناد‌ۆ‌ستانه‌ی پ‌ژاک‌یش شوین له‌سەر هە‌ل‌و‌ی‌ست‌و ر‌و‌ان‌ی‌مان دابن. دیاره ناشارد‌ر‌ی‌ته‌و‌ه‌و حاشاش ناک‌ر‌ی‌ که چ‌ا‌و‌ه‌روانیمان نییە ئەم هە‌ل‌و‌ی‌ستانه هە‌روا بە‌رده‌وام بن. ئێمە هە‌و‌ل‌مان ئەو‌ه‌ بووه که د‌ۆ‌ستایه‌تی و پ‌ی‌و‌ه‌ندییه‌کانمان ده‌گە‌ل هیزه‌کانی کوردستانی له هە‌موو پارچه‌کان ب‌رایانه ب‌.

جە‌ع‌ف‌ەر شە‌ری‌ه‌تی: ئ‌ی‌و‌ه‌ چ‌ە‌کار‌ن‌و خەباتی چ‌ە‌کار‌ی ناکەن، خەباتی مە‌د‌ە‌نی ده‌کە‌ن و له ر‌ۆ‌ژ‌ه‌ل‌اتی کوردستان مە‌ی‌دانی

تیکوښانیکي له‌م چه‌شنه‌تان به‌ نازادی پینادړئ، حیزبی دیموکراتی کوردستان له نیستادا چون خوی پیناسه ده‌کا؟

سهد به‌گزاوه: که‌ی نیمه‌ کوتومانه‌ خه‌باتی چه‌کداری ناکه‌ین؟ یان له‌ کوندا باسیگمان هه‌بووه که‌ نه‌وه بگه‌یه‌نی که‌ ته‌نیا خه‌باتی مه‌ده‌نی ده‌که‌ین؟

نیمه‌ بؤ دیفاع له‌ مان و بوونی میله‌ته‌که‌مان قه‌ت له‌ فیدا کردنی گیانی خو‌مان سل‌مان نه‌کردوه. هیچ حیزبیک له‌ هیچ کوئی نه‌م جیهانه‌دا شک‌ نابه‌م به‌ نه‌ندازه‌ی حیزبی دیموکراتی کوردستان له‌ راده‌ی سه‌رووی خویدا شه‌هیدی بؤ میله‌ته‌که‌ی داب‌ئ. له‌ پیشه‌وا قازی محهمه‌ده‌وه بگه‌ر هه‌تا نیستا ته‌واوی به‌رپرسیانی یه‌که‌می حیزبی نیمه‌ که‌ له‌ ژبان‌دا نه‌ماون، به‌ده‌ستی دوژمنو له‌ خه‌باتدا شه‌هید کراون. به‌لام زور به‌راشکاوای ده‌لیم که‌ نیمه‌ هه‌رگیز ناشقی کوشتن و خو به‌ کوشتان، خوینو خوینرشتن نه‌بوینو نین. نه‌وه‌ی که‌ خه‌باتی توندمان هه‌بووه، کوژراوین یان بؤ دیفاع خه‌لگمان به‌ده‌ست زایه‌ بووه، ته‌نیاو ته‌نیا دوژمن ناچاری کردوینو به‌سه‌ریدا سه‌ پاندووین.

نیمه‌ مافی نه‌ته‌وایه‌تیمان زه‌وتکراوه‌ هه‌تا به‌ده‌سته‌نانه‌وه‌ی خه‌باتی بؤ ده‌که‌ین، زورمان پ‌ئ باشو دروسته‌ نه‌وه مه‌سیره‌ به‌ب‌ئ خوینریژی ب‌یرین، به‌لام له‌ هه‌مانکاتدا هیچ ریگاو تاکتیکیک له‌ خو‌مان حه‌رام ناکه‌ینو له‌ هه‌ماون که‌ نک وهرده‌گرین. هه‌ر کاتو زه‌مانیک کامیان گونجاوتر ب‌ئ ده‌کاری ده‌که‌ین، به‌لام زور سروشتیبه‌ که‌ پیمان‌خوشه‌ نه‌وه ره‌وته به‌ب‌ئ کوشتارو خوین ب‌ئ، ده‌نا هه‌روه‌ک کوتم، له‌ گیانو مال فیدا کردندا بؤ به‌خته‌وه‌ری میله‌تمان هه‌روه‌ک رابردوو، پیوستیمان به‌ وه‌بیر هیئانه‌وه‌ نییه‌، به‌لام نه‌وه ریگایه‌ هه‌ل‌ب‌زاردی ته‌ره‌فی نیمه‌یه‌، نه‌ک نیمه‌ی کورد.

چه‌عهر شه‌ریه‌تی: پیتانوايه‌ به‌ خه‌باتی مه‌ده‌نی له‌ کاتیکدا روژانه‌ ده‌یان چالاکي مه‌ده‌نی ده‌سته‌سه‌ر ده‌کرین، ده‌توانن کومه‌لگای روژه‌ه‌لاتی کوردستان بؤ خه‌باتیکي جه‌ماوه‌ری به‌رفراوان بؤ ناچار کردنی حکومته‌ی نیسلامی بؤ قبول کردنی مافه‌کانیان بینه‌ مه‌یدان؟

سهد به‌گزاوه: نه‌وه‌ی که‌ کوماری نیسلامی بتوانئ ته‌واوی مافه‌کانی گه‌لی کوردی بؤ قبول بکړئ یان بؤی هه‌زم بب‌ئ، زه‌حه‌ته‌وه، نه‌ورؤی کوماری نیسلامی بؤ مه‌یدان‌داریبه‌کی له‌م چه‌شنه‌ نه‌ شه‌قامه‌کاندا کراوه‌ نییه‌، به‌لام هی‌زو توانای خه‌لک قه‌ت ناب‌ئ به‌ که‌م بگ‌یرئ. ئیراده‌ی خه‌لک به‌هی‌زترین ده‌سه‌لاته‌کانی به‌ چوک‌ داهیناوه. نه‌گه‌ر کومه‌لانی خه‌لک نه‌ک به‌ته‌نی له‌ کوردستان، به‌لک‌وو له‌ شاره‌ گه‌وره‌کانی ئیرانه‌وه‌ ناماده‌ بکړینو برژینه‌ شه‌قامه‌کان بیگومان زور شویندانه‌رو کاریگه‌ر ده‌ب‌ئ. راسته‌ نیمه‌وه‌ نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ی ئیران کیشه‌ی نه‌ته‌وه‌بیمان هه‌یه‌، به‌لام خه‌بات بؤ نازادی دیموکراسی‌و ده‌ولته‌ی غه‌یری مه‌زه‌به‌ی گشتی‌و ویستی هه‌موو دانیش‌توانی ئیرانه‌وه‌ ده‌ب‌ئ ویکرا ب‌ئو ده‌توانین لی‌رده‌دا به‌ یه‌که‌وه‌ بینه‌

مەیدان و شەقامەکان.

بە‌لام زۆر بۆنە و شتی تایبەتی هەن که جاری گشتی نین و گرینگیان هەر بۆ کورد هەیە، که لەم رۆژانەدا ئەگەر بە‌ته‌نیش بین نابێ گرینگى پێنەدرئ و ناره‌زایەتی نیشان نەدرئ. کورد له فیدا کردنی گیانی بۆ نیشتمان و ئازادی قەت درىغى نەکردوه هەتا له ترسى زیندان و ئەشکەنجە له دوژمن بپیرینگیتەوهو، نەیه‌ته شەقامەکان. بۆیه ئەم شیوه‌خەباتە زۆر کارى و ئەورۆپییە و وهک هەموو شیوه‌کانى دیکه‌ی خەبات نابێ له‌به‌رچاو نەگیرئ و گرینگى خۆی نەدرتئ.

جە‌ه‌ه‌ر شەریه‌تی: ئیوه له چەند سال ئەمەوبەرەوه خەباتی چە‌ک‌داریتان راگرتوه، با له‌وه‌ گە‌ڕین که هە‌موو جاری دووپاتی ده‌کە‌نه‌وه، ئیستا کاتی خەباتی چە‌ک‌داری نیه، پیتانوايه هە‌لومە‌رج بۆ خەباتی چە‌ک‌داری که‌ی له‌بار ده‌بئ، ئە‌مه‌ له‌کاتی‌ک‌دایه که هە‌وا‌ئە‌کان باس له چوونه‌ سه‌ری ریزه‌ی لایه‌نگرانی ئە‌م جۆره‌ خەباته‌ له‌ حیزبه‌که‌ی ئیوه‌ ده‌کە‌ن؟

سە‌ید بە‌گزاده: سازبوون و سه‌ره‌ئ‌دان یان دیاریکردن و ده‌ستپیکردنی شیوه‌یه‌کی خەبات نابە‌سترتیه‌وه به‌ فلان مانگ و وەرژ، هە‌تا بلیم مانگی ره‌زبه‌ر یان زستانی ئە‌م سال، یان... ده‌ستپیکردنی شه‌ری چە‌ک‌داری خە‌له‌و خەرمان و تری نیه‌ بلی له‌ فلان وهرزدا خەرمانه‌که‌مان هە‌ئ‌ه‌گرینه‌وه یان ره‌زه‌که‌مان ده‌رینه‌وه. ئە‌وه به‌سه‌راوه‌ته‌وه به‌ هە‌لومە‌رجی سیاسی ناوچه. بئ له‌به‌رچاو گرتنی بارو دۆخی ئە‌منیه‌تی ناوچه نابێ. پێوستی به‌ پشتی جە‌به‌ی قایم هە‌یه. به‌لام ئە‌وه‌ی بۆ وه‌لامی پرسیاره‌که‌ی ئیوه به‌ پێوستی ده‌زانم ئیشاره‌ی پئ بکه‌م ئە‌وه‌یه ئیمه هەر کات به‌ پێوستمان زانیبئ و کاتی بووبئ، ئە‌م شیوه‌مان ده‌کار خستوه له‌م رینگایه‌دا شه‌هیدیشمان داو، که زۆریش کۆن نین. خەباتی چە‌ک‌داری هە‌تا ئیستا بۆ حیزبی ئیمه‌و به‌گشتی بۆ کوردو خەباته‌که‌ی ده‌گه‌ل ئە‌وه‌ی که کورد خۆی زۆری خوازیار نه‌بووه‌و زیاتر داسه‌پاوی دوژمن بووه، به‌لام کارایی زۆر باشی هە‌بووه، لا‌په‌ره‌کانی پرشنگداری میژووی کورد ئە‌و شیوه‌ خەباته‌یه‌تی که دروستی کردوه. ته‌نانه‌ت ئە‌گەر بلیم مانه‌وه‌و پاراستنی کوردو کولتوره‌که‌ی قه‌رزدارى شاخ و پيشمه‌رگه‌کانیه‌تی که‌مم کوتوه. ئیستاش خەباتی چە‌ک‌داری وه‌ک شیوه‌کانی دیکه‌ی خەبات له‌ ده‌ستووری کاری حیزبی ئیمه‌دا جینگای خۆی هەر هە‌یه، به‌لام ئە‌گەر ده‌ره‌تانمان بدرئ هەر وه‌ک پيشتر کوتم پیمانخۆشه‌ رینگای دیکه‌و هاسانتر بگرینه‌ پيش. ده‌نا شاخ و پيشمه‌رگه‌و حیزبی ديموکرات و فيداکاری یاری ئیک دانه‌براون.

جە‌ه‌ه‌ر شەریه‌تی: چه‌وتووی را‌بردوو را‌گه‌یه‌ندراویک له‌ژێر سه‌ردی‌ری کۆمیته‌ی ساخه‌ره‌وه‌ی حیزبی ديموکراتی کوردستان. ربه‌رايه‌تی شۆرشگير بلاو کرايه‌وه. به‌ ناویک که ئە‌م کۆمیته‌یه‌ بۆ خۆی ده‌ستتیشان کردوه، واویده‌چئ ئە‌و که‌سانه‌ی را‌گه‌یه‌ندراوه‌که‌یان بلاو کرددۆته‌وه، له‌ ته‌شکیلاتی حیزبی ئیوه‌ن، ده‌کرئ به‌ کورتی باسی سه‌ره‌ئ‌دانی ئە‌م باسه‌ له‌ ته‌شکیلاته‌که‌تان و هۆکاره‌که‌ی بکه‌ن؟

سەید بەگزادە: حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، رێبەرایەتی شۆرشگێڕ کە نەتیجە و بەرھەمی کێشەکانی کۆنگرە ۸ حیزبەکەمان بوو، خاوەنی ۸ ساڵ خەبات و فیداکاری و بریاری سیاسی زۆر گرینگو و خەباتییکی سەختی پێشمەرگانەییە. ئەو حیزبە لە ماوەی حەياتی سیاسی خۆیدا لە قەدەر توانایی خۆی میژووێکی زۆر بە ئەرزیش و فیداکارانەیی بوخۆی تۆمار کردوو، رۆلەیی زۆر بەکار و ئازاد و شپاری فیدای ئازادی و سەر بەستی میلیتەتەکەیی کرد.

پاش کۆنگرەکانی ۱۰ی هەر دووک حیزبی دیموکراتی ئەوکات بە بریارێکی زۆر مەسئولانەیی هەر دووک لا ئەو دوو حیزبە بوونە و بە یەک حیزبو و خەباتی فیداکارانەیی رێبەرایەتی شۆرشگێڕیش بوو بە بەشیک لە میژووی گشتیی حیزبی دیموکراتی کوردستان و ئەو کاتە و هەموو لایەکمان لە یەک حیزبو و تەشکیلاتدا درێژەمان بە خەبات داوە هەتا کۆنگرە ۱۳. پاش کۆنگرە ۱۲ کە دیسان بە داخە و حیزبی ئێمە تووشی لیکدابران بوو، ئەندامانی حیزبی دیموکرات بە گشتی چ رێبەرایەتی شۆرشگێڕ و چ بەشەکی دیکە حیزب دیسان بە سەر هەر دووک لا دا بەش بوونە و، تەنانەت ئەندامانی کۆمیتەیی ناوەندی رێبەرایەتی شۆرشگێڕی پێشووش، ئەم دا بەشبوونەدا مۆستەسنا نەبوون و ئەوانیش دا بەشبوون، بەلام لایەکی زیاتر لایەکی کەمتری بەرکەوت. هەر چەند ئێرە نە جیگایەتی و نە دەشکرێ ئەو پرسیارە ئەوەندە درێژ بکریتە و، بەلام مەبەست و شیوەی تیکە ئبوونە و هەکی پاش کۆنگرە ۱۰ هیندیک خانی لاوازی تیدا بوون کە دوایی زیاتر دەرکەوتن. ئەگەر کاتیکی دیکە پینویست بێ و دەرەتانی ئەو باسانە بێتە گۆڕی زیاتر دەچمە ناو باسەکان، بەلام ئەگەر کەس یان کەسانیکی جا چ ئەم بەشەیی حیزب دابووین یان نەخێر ئەسلەن هەر حیزبی نەبووین و بە مەبەست بیانەوێ ئەو قەزبە بکەنە دەست ئاوێزو کە لکی ئیوەر بگرن، هە ئەیهکی گەورەیی و بەمچۆرە هیچ خزمەتیکی نە بە رابردوو و نە بە داھاتووی خە لکو حیزبەکەمان ناکەن.

ئەوەندەیی بۆ حیزبی دیموکرات دەگەریتە و، هەرکەس بیهەوێ حیزب دروست بکا یان نەخێر دروستی بکاتە و کەیفیی خۆبەتی، بەلام ئەگەر ئەوانە ئەندامی حیزبی ئێمە بن، بە پێی ئەساسنامەیی حیزب کە هەموومان پەسەندمان کردوو، هیچ ئەندامییکی حیزبی ناتوانی هاوکات ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان بێ و لە حیزبیکی دیکەیی کوردیشدا چالاک بکا. دەبێ یەکیان هە ئێزێری. ئەگەر ئەندام یان مەجموعەییەکی ئەندامی حیزبی بیریکی جیاواز لە حیزبو و سیاسەت و تاکتیکیەکانیان هەبێ، بە پێی یاسا رێگیان پێداوێ ئە حیزبدا رایبگەینن و کاری بۆ بکەن.

ئەو راگەیندراوە منیش دیتومە، بەلام من لە دەرەووی ولات بەرپرسیارەتی تەشکیلاتەکانی حیزبم پێیە و تارادەییەکی هەم تەشکیلاتەکی دەناسم و هەم خە لکەمان. تا ئێستاش من نە کەسانیکی جیدیم بۆ ئەو مەسەلە دیتوو نە بە هەو ئێکی جیدیشی دەزانم. هەر وەک باسیش کرد هەر کەس بە هەر مەبەستیکی بیهەوێ هەر حیزبیکی بوخۆی دروست بکا مافی خۆبەتی، بەلام ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە دوو حیزبی کوردیدا کار ناکا.

سەعید بەگزادە: هەموو لایەک وەک یەک خواوەندارەتیی حیزبی نایەندە بکەن و خانەخوێ و میوانی تێدا نەبێ

دیمانە: جەعفەر شەریعەتی

له چەند حەوتووێ رابردوودا باسی بەگرتنەوهی حدک و حدکا له چوارچێوهی حیزبێکی دیموکراتدا مانشتی هەواڵەکانی پەيوەندیدار بە رۆژھەڵاتی کوردستانی بۆ خۆی تەرخان کردووە، بۆ تیشک خستنه سەر چەند بابەتی پەيوەست بەم مزارە، له دیمانەبەگ دا سەعید بەگزادە، ئەندامی کۆمیتەي ناوەندی و جیگری بەرپرسی کۆمیتەي دەرەوهی حیزبی دیموکراتی کوردستان روانگی حیزبەکەي دەخاتە روو.

جەعفەر شەریعەتی: ئەناو ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستان و ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێراندا باسیکی گەرم سەبارەت بە یەگرتنەوهی هەردوو ک لاتان دەگەڵ یەکتەر له ئارادایە، پرسى یەگرتنەوهی دیموکراتەکان له چ قوناخیک دایە؟

سەعید بەگزادە: گەرمبوونی ئەم باسە زۆر باشە و نیشانەي بەهەست بوون و بەخەمبوونی ئەندامانی هەردوو ک حیزبە بۆ نایەندەي هاوێشەي دیموکراتی یەگرتوو. ئەوەندەي دەگەرتنەوه بۆ ئەندامانی حدک و بەگشتی ئەم حیزبە، ئەم باسەي قەت

کۆنەکردوو هەمیشە هەوڵی ئەمە بوووە کە باسەکە بەگەرمی رابگرێ و هەوڵەکان سەرەرای هەموو کۆسپ و بێوێلامی یان کەم بەدەنگەوه هاتنی لایەنی بەرانبەر، بە زیندوووی و چالاک رابگرێ. ئیستا کە هاوڕێیانی حدکاش ئاوا بەگەرمی بەدەنگەوه هاتوون راست ئەو مەبەستەیه کە دەبوو زۆر پیشتر روویداو هەوڵەکان رژدتر کرابان. بەلام ئیستاش ئەوەندە کافی نییهو ئەندامانی هەردووک لا دەبێ بەتایبەت ئە کۆبوونەوهکاندا زۆر راشکاوانەو بێ پەردە بەرپرسیاریان بیننە نیو ئەم باسانەو داوای چارەسەرییان لێبکەن. دەبێ مەبەستو چۆنیەتی تیکەڵبوونەوهی هەردووک لا بەجۆریک کە حیزبی دیموکراتی پێ بەهیز بێو هەموو لایەک وەک یەک خاوەندارەتی حیزبی نایەندە بکەن و خانەخوێ و میوانی تیدا نەبێ بێتە ئاراووو رینگاکی دەست نیشان بکری. پێم سەیره کاک مستەفا سەرنجی ئەداووتە ئەم بەشە کە ژبانی حیزبی دیموکراتی کوردستان بەگشتی زیاتر لە مائی برا بوووە هەتا مائی خوێ! ئەگەر بەشیکێ ئەم حیزبە هەوڵبدا مائی خوێ ئاوەدان کاتەوه خەراپەکە ی لە کوێه؟

هیچ لامان بەو جۆرە قۆناخ بەندی پرۆسەکەمان نەکردووە کە ئەمە قۆناخی یەکەمەو ئەمەیان چوار، هەتا بلیم لە کوێن! بەلام هەتا ئیستا ئیمە تەرحیکمان پیشکەشی ئەو هاوڕێیانە کردوووە ئەوانیش باسیکی شفا بیان هیناوه. نالیم کەمەو ناکری بێتە بناخەو باسەکانی ئەسەر دروست بکری، بەلام بۆ تیکەڵ کردنەوهیەکی بەهیزو بە ئەزمونی تیکەڵبوونەوهی سەقەتی پیشوو لە کۆنگرە ۱۰ کە هەردووک لامان ئیستاش بە چاوی خۆمان ناکارایی ئەم موهەندیسیە دەبینن، زۆر کەمە.

جەعەر شەریعەتی: مستەفا هیجری لە دوایین و تووێژیدا ئەگەڵ "تیشک" دەلی کە ئیوه لە هەنۆستەکانتاندا شکستان خواردوو لە حائیکدا ئارمی حیزبەکەتان نیشانە ی دابەشکراوی کوردستانی بۆ چوار بەش تیدا، بەلام ئیستا بۆ خەبات لە رۆژەلاتی کوردستان گەراونەتەوه، وەلامتان بۆ ئەو بۆچوونە ی ناوبراو چیبه؟

سەید بەگزادە: ئەوهی کە بەریز کاک مستەفا راست هاوکات ئەو سەرۆبەندەدا هەم باسی یەگەرتنەوه دەکاو هەم باسی شکستی ئیمە دە هەنۆستەکانماندا، خوێ زۆر جیگای باسەو قسە هەندەگری، بەلام ئەوهی ئیمە لە هەنۆستەکانماندا شکستان هینابێ من دەگەڵ بەریزیان نیم. ئیمە بروامان ئەسەر ئەوه بوو کە کورد یەک میللەتو کوردستان یەکیارچەیه، بەلام هەمیشە گوتوومانە کە ئەم ولاتە دابەشکراوهو دەگەڵ ئەوهی کە چارەنووسی هەمویان بە یەکتەر مەربووت دەبێ، بەلام چارهو جیگای باسەکان لە هەر چوار پارچە جیاوازن لە یەکتەر. دەبێ هەموو هەوڵی خۆمان ئەوه بێ کە مائی خۆمان ئاوەدان بکەینەوهو بچینەوه شوینی ئەسلیی خەباتو چالاکیمان. ئەوهش هیج دژایەتییهکی دەگەڵ هەنۆستەکانی تا ئیستامان. یان دەگەڵ نەتەوهی بوونی ئیمە نیه و بەتکوو راست لە چوارچێوهی بەهیزکردنی ئەم بۆچوونەمان دایه.

جەعەر شەریعەتی: دەگەڵ ئەوهی کە هەموو پشتیوانو هاوئەردو چارەنووسین، دەبێ هەر کامەش کارو چالاکیی خوێ لە

شۈينى خۇي بى. يىم سەيرە بەرىزان سەرنجى نەداۋەتە ئەم بەشە كە ژيانى حىزبى دىمۆكراتى كوردستان بەگشتى زياتر لە مائى برا بوۋە ھەتا مائى خۇي! ئەگەر بەشىكى ئەم حىزبە ھەوتبدا مائى خۇي ئاۋەدان كاتەۋە خەراپىيەكەى لە كۆيىھە!؟

سەيد بەگزادە: بەشىكى زۆرى كىشە و موشكالاتى حىزبى دىمۆكراتى ئەۋەپە كە لە شۈينى ژيان و تىكۆشانى خۇي نىيە و دور لە جىگاي سروشتى خۇي خەبات دەكا. ئەۋەندە بە كىشە سىياسى و كۆمەلايەتتىيەكانى ولاتى خۆيەۋە سەرقال نەبوۋە كە بە كىشەى چووك و نەحاۋانەۋەى نۇرگانەكانى خۆيە گىرتارە، بەشى زۆرى نەحاۋانەۋە دەگەل يەكتىرىش ھەر لەۋەرا سەرچاۋەى گرتۋە. ئىمەش پىماناۋىيە نەك ئىستا، بەلكو پاش ئەۋەى كە تىكەئىش بوۋىنەۋە دەبى ھەمو ھەولى خۆمان ئەۋە بى كە مائى خۆمان ئاۋەدان بەكىنەۋە و پىچىنەۋە شۈينى ئەسلىى خەبات و چالاكىمان. ئەۋەش ھىچ دژايەتتىيەكى دەگەل ھەئۆستەكانى تا ئىستامان، يان دەگەل نەتەۋەى بوۋى ئىمە نىيە و بەلكو راست لە چوارچىۋەى بەھىزكردنى ئەم بۆچۈنەمان دايە.

جەغفەر شەرىھەتى: لەناو ئەندامانى حىزبەكەى ئىۋەدا باسى دارشتنەۋەى دىمۆكراتى يەكگرتوۋ لە سەرجەم نۇرگانەكانى حىزبدا دەكرى، بۆۋىنە، راگەياندىن، ناۋى حىزب، ئارم و تەنانەت دارشتنەۋەى شىۋەى خەباتتان بۆ داھاتوۋ، ئەم باسانە بوۋنەتە بەشىك لە تەۋەرى كۆپۈنەۋەكانتان تا ئىستا لەگەل حدكا؟

سەيد بەگزادە: راستىت بوۋى، زۆر كەم. ھەر بۆيەش پىشتەر گوتەم كە ھاۋرىيان تەرحىكى شفاھيان ھىناۋە، بەلام ئىمە لە روانگەى خۆمانەۋە تەرحى خۆمان ھەيە و بەشىكىشى تەحويلى ئەۋان دراۋە. بەلام تەرحى لايەك بەتەنى ناتوانى ھەموو گرىكۆپرەكان بكاۋەۋە. دەبى ئەۋانىش بەۋردى نەزەرى خۆيان باس بەكەن و لەسەر تەرحى ھەر دووك لا حىزبى دىمۆكراتى دارىژىرتەۋە. بەنى چۆنيەتتى ئىدارەى حىزب لە داھاتوۋدا زۆر گرینگە، چۆنيەتت تەعامول دەگەل يەكترو تەحەمولى يەكترو دىمۆكراسى ناۋخۆيى و، لەھەموان گرینگتر شىۋەى ئىدارەى حىزب بە جۆرىك كە پىش بەسەرھەئدانەۋەى كىشەى نىۋخۆيى بگرى زۆر گرینگە. ئەۋانە دەبى تەۋافوقى بنو ساخبوۋنەۋەيان لەسەر بگرى، دەنا بە ھىندىك وشەى گشتى كە تىكەل دەبىنەۋە، ھەر كىشە و باسەكە لەكۆل خۆ كىرەۋەيە ھىچى دىكە. ئىمە تەرحىكىمان پىشكەشى ئەم ھاۋرىيانە كىرەۋە ئەۋانىش باسكى شفاھيان ھىناۋە. نائىم كەمە و ناكرى بىتتە بناخە و باسەكانى لەسەر دروست بگرى، بەلام بۆ تىكەل كىرەۋەيەكى بەھىزو بە ئەزمونى تىكەل بوۋنەۋەى سەقەتى پىشوو لە كۆنگرەى ۱۰ كە ھەردووك لامان ئىستاش بە چاۋى خۆمان ناكارىيى ئەم موھەندىسىيە دەبىن، زۆر كەمە.

ئەم حىزبە ئەۋە جارى يەكەمى نىيە كە توۋشى لىكترازان دەبى، ئەۋەل جارىش نىيە كە باسى تىكەل بوۋنەۋە دەكا. دەبى قىۋول بەكىن كە ئەم حىزبە كەمايسى ھەيە لە ئىدارە و دىمۆكراسى نىۋخۆيىدا بۆيەش توۋشى كىشە و لەتبون دەبى. ئەگەر

بمانهوی تیکه ل بینه و هو بو نهوی لیکیا نه بینه وه، نه وهش ده بی قبول بکین که تیکه ل بوونه وه کانی پیشوومان سه قه تو ناسه رکه و توو بوون. ده بی قبول مان بی که نهو تیکه ل بوونه وهی پیشوو به نیبه تی باشو بو به هیز کردنی حیزبی دیموکرات موهه ندیسی نه کراو ته نیا خوله میشیک به سهر پو لووی زور به هیزدا کرانو، ناگره که نه کوژیند راپه وه. نه وهش شتیک نیبه که هیچمان تی نه گه یشتین، هم لایه نی حدکاو هم نیمه ش باش نه وه ده زانینو پیموانیه هیچیشمان خوازیری دوپات کردنه وهی ته جره به یه کی ناوا فه شل بین. بو هیش ده بی هه ردووک لمان زور دل گه وریو بهو نیبه ته که هه موومان خاوه ن مال، هه موومان ساحه بی هه نهو سه رکه و ته کانی رابردوینو به نیبه تی به هیز کردنی حیزبو ریبه ری کردنی جولانه وهی کورد له روژه لات، به رهو تیکه ل کردنه وهی نه م حیزبه بچین. نه وهش ده بی زور به وردی و وه ستیا نه بکری. ده بی هه موو ئیداره کان ته و اوقتی بن.

جه عه فر شه ریعه تی: نهو کولتووری که به سه رچاوهی سه ره کی لیکنترازانتان له گه ل حدکای ده زانن، چه نده گو رانی به سه ردا هاتوه که نیستا گه یشتوونه ته نهو دوخه که به رهو یه کگرته وه تان ده با؟

سه عید به گزارده: خه لکه که به شیک زوری هه ر نه وانی پیشوون، به لام خوینی تازه ش ده ریبه ری هه ر دووک لا داهه ن، نه وهی که کولتووری لیکنترازانه کان ناوگو ری به سه ردا هاتوه یان نا، زه حمه ته ناوا وه لام بدریته وه. به لام شه رایه تو هه لومهرج زور گو راره. زه روورتهی حیزبکی به هیز زور زیاتره له جاران، پیویستی چتر کردنی خه بات له ناوخوی ولات زیاتره له جاران. بو نه وهی بتوانین له موعادلاتی ئیرانو ناوچه که دا هه بینو بمان بینو به شی خو مان حیسابمان بو بکه ن، ده بی زور به هیزو توانتر بین له نیستا. زور به راشکاو یلیم به هه ر دووکمان زور به هیز نین قسه ی کوردی ئیران بکین، چ بگا به له تیکمان. نه م راستییا نه ده توانن کاریگه ریان له سه ر گو رانی کولتووره نه عاملا وه که هه بی. ده بی مه به ستو چونیبه تی تیکه ل بوونه وهی هه ردووک لا به جو ریک که حیزبی دیموکراتی پی به هیز بیو هه موو لایه ک وه ک یه ک خاوه نداره تی حیزبی نایه نده بکه نو خانه خوئی و میوانی تیدا نه بی بیته ناراووه ریگاکانی ده ست نیشان بکری.

جه عه فر شه ریعه تی: باسی کو بوونه وهی ده فته ری سیاسی هه ر دوو دیموکرات ده کری که به م زووانه بو تاووتویی کیشه کانی نیوانتان نه نجام بدری، نه م کو بوونه وهیه یه که م کو بوونه وهی فه رمیبه یان له و دانیشه تده ریکه وه تیکیش دیته ناراووه؟

سه عید به گزارده: به لئی راسته، قه راره به م زووانه ده فته ری سیاسی هه ردووک لا به جزوری هه ردووک به ریزانی سکر تیر، کو بینه وهو به راشکاو نه م باسانه بینه گو ری. نازانم مه به ستی به ریزتان له یه که م کو بوونه وهی ره می چیه، به لام هه تا نیستا چه نده جار هه یه تهی هه ردووک لمان به ره می ده گه ل یه کتر دانیشه توون، دیاره ده کری بلیم کو بوونه وهی له و ناسته دا به لئی نه وه یه که مچاره.

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

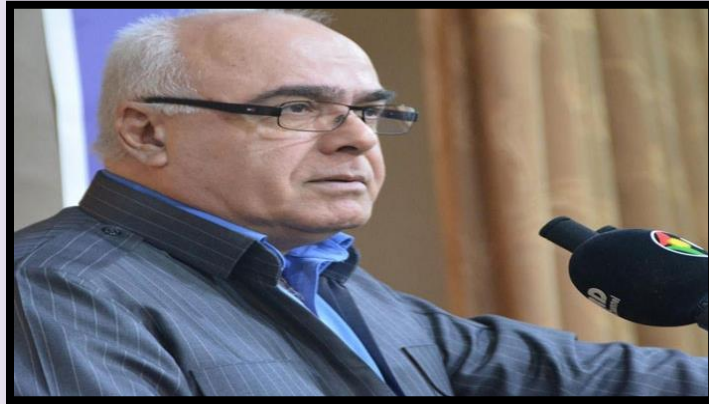

ھىوادارم ئەم كۆبۈنەۋەيە زۆر شت چارەسەر بكاو زۆر گرى كويىران بكا تەۋە، بەلام پىموانىيە بە يەك كۆبۈنەۋە ھەموو شتىك تەۋاۋ بىئ. ئەو كۆبۈنەۋە دەتۈانئ رىگا بۆ ھەينەتەكانى ھەردووك لا كە پىويستە ئە فكىرى تىكە ئكردنەۋە، كۈنگرەى داھاتوو و ئۆرگانەكانو تەۋافوقى ئىدارەى داھاتووۋى ھىزب، خۆش بكا.

سەرچاۋە: مائپەرى رۆژھەلات تايمز - رىكەۋتى: ۴ى جوۋلاى ۲۰۱۵

ئىران راست دەكا: يەكگرتوويى دژبەران سەردانى روحانى بۇ ئوتريشى ھەئوھشاندهوه

بىرپار بوو ئەمىرۆ چوارشەممە ۳۰ مارتى ۲۰۱۶ ھەسەنى روحانى سەرۆك كۆمارى ئىران بە يىاوهرىي وەھدىك سەردانى ولاتى ئوتريش بكا. بەلام كەمتر لە ۲۴ سەعات پىش لەو وادەيە، وتەبىژى دەفتەرى سەدرى ئەعزەمى ئوتريش رايگەياندا كە روحانى بە ھۆكارى ئەمنىەتى سەردانەكەي ھەئوھشاندهوه.

رئىبەرانى كۆمارى ئىسلامىي ئىران كەمتر وا ھەيە لە پىئوھندىەكانىيان دا لە گەئ خەئك و لە گەئ بەرامبەرەكانىيان راستگۆ بن. بەلام ئەمە رەنگە لەو دەگمەن جارنە بى كە راستگۆيى لە قسەي ئەواندا دەبىندرىتەوه. ئەويش نە بەو مانايە كە روحانى و وقە يىاوهركەي لە ئوتريش گىيانىيان دە مەترسى دەكەوت بەئكو ئەمە وەك ھەموو جارن دەرهنجامى بە ئاكام نەگەيشتنى داخووزىي ئەوان لە دەولەتى ئوتريشە بۇ ئەوہى رىگا نەدا دژبەرانى ئەم رىژىمە دژ بە سەردانى روحانى بىرژىنە سەر شەقام و ناپەزايەتى دەربىر. روحانى ھەر ماوہيەك ئەوہ پىش و لە سەردانەكەي بۇ فەرانسە، شاھىدى خۆپىشاندانى بەرىن بوو و ئەزموونىكى تائى وەرگرت.

بە پىي عورفى دىپلۆماسىي نىودەولەتى، كاتى دوو ولات سەبارەت بە سەردانى بەرپرسى پاىبەبەرزى ولاتىك بۇ ولاتەكەي دىكە رىك دەكەون، پىشوخەت ھەموو لايەنە ئابوورى، سىياسى و تەنانەت ئەمنىەتپىش تاوتوى دەكرىن و دوا جار كە لە سەر ھەمووى ئەوانە ساخ بوونەوه، وادەي سەردان دىارى دەكرى و رادەگەيەندرى. بۆيەش ئەمن پىم وا نىيە كىشەي ھاتنى روحانى، وەك ھىندىك كەس بۆي دەچن، پىئوھندى بە رىكنەكەوتنىكى ئابوورى يان شتى لەو بابەتە بى.

ئەگەرچى بۇ ئىمەى كورد و لاتى ئوتريش و شارى قىەن ھەمىشە بىرھىنەرەھەى تىرورى شەھىد دوكتور قاسملوو، كاك عەبدوللا قادرى ئازەر و دوكتور فازل رەسوئە و ئەوھش خراپتر دائدە دان و ناردنەھەى تىرورىستەكان بۇ ئىران و دوا جار داخستنى كەيسى ناكامى روونبوونەھەى ئەم تىرورە ناجوامىزانەيە، بەلام سەرەراى بەند و بەستە ژىر بە ژىرەكانى نيوان سىياسەتمەدارانى ئەو و لاتە ئە گەل سەرانى كۆمارى ئىسلامى ئىران، و لاتى ئوتريش يەككى ئە و لاتانى دىموكراتىكى ئوروپايە. ئە ھەموو و لاتانى دىموكراتىكىشدا خۆپىشاندان و دەرپىنى نارەزايەتى بە پىي ياسا رىگە پىندراوھە دەوئەت ناتوانى بە ئاسانى بە سەر ياسادا باز بەدا. بۆيەش ھۆكارى سەرەكىي ھەئەشانەھەى ئەو سەردانە دەتوانى راست بۇ ترس ئە بەرىنى ئەو خۆپىشاندان و نارەزايەتتە بەگەرىتەھەى كە زىاتر ئە ۲۵ رىكخراو و دەيان كەسايەتى ئامادەكارىان بۇ كەردبوو. ئە ناو لىستى ئەو رىكخراوانەدا ۶ رىكخراوى كوردىش دەپىندىرئىن.

ئەھەى لىرەدا جىگەى سەرنجە و دەمەھەى پەنجەى بۇ رابكىشەم، ئەھەى كە ئەھەى ھەسەنى رووھانى ئە سەردان بۇ ئوتريش پاشگەز كەردەھەى، يەكگرتوويى ھەموو دژبەرانى كۆمارى ئىسلامى و نەيارانى ئاكارەكانى ئەم رىژىمە بوو. ئەندامانى حىزبى دىموكراتى كوردستان و ئىراى لايەنەكانى دىكە خۆيان بۇ بەشدارى چر و پر ئە خۆپىشاندان و دەرپىنى نارەزايەتى ئەو سەردانە ئامادە كەردبوو. ھاوكارى مەيدانى ئەندامانى دوو حىزبى دىموكراتى كوردستان و حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران بۇ بەشدارى ئەو خۆپىشاندان و نارەزايەتتە، سەرەراى ئەم فەزايەى ئە تۆرە كۆمەلايەتتەكانى ھەك فەيسبوكدا ئە لايەن ھىندىك كەسەھەى بۇ نيوانى ئەم دوو حىزبە ژاراوى كراو، جىگەى سەرنج و دەستخوشىيە. ئەوش پىمان دەئى كە تاكە رىگەى ھەستانەھەى بەچۆكداھىنانى ئەم رىژىمە غەيرى يەكگرتن، ھىچ رىگەيەكى دىكەى نىيە.

ئەم ئەزموونە دەبى بۇ ئىمەى دژبەرانى رىژىمى كۆمارى ئىسلامى ئىران گرىنگ بى. دەبى ئە سەر ھەست و ئە سەر پى بىن. ئەمە بە دوا دەبى يەكگرتوانە ھەول بەدەين ھىچ و لاتىكى ئوروپايى، ئوستراىيا يان ئەمريكا بۇ سەردانى سەرانى كۆمارى ئىسلامى بە و لاتى "ئەم" و "ئارام" حىساب نەكرىن.

سەرچاھە: مائپەرى حدك مەدىيا - رىكەوتى: ۳۰ى مارچى ۲۰۱۶

تا "حدكا" لە نىو خۇيدا لەسەر پىرسى يەكگرتنەو بە قەناعەتى ھاوبەش نەگا. يەكگرتنەو

نەستە

رۆژھەلات تايمز: لە ماوەى رۆژان و ھەفتەكانى رابردوودا لە تۆرە كۆمەلایەتییەكان بە تايبەت لەسەر فەيسبوك، ھېرش و بېرێزىيەكى رېكخراو لە لایەن ئەندامانى حیزبى ديموکراتى كوردستانى ئىرانەو ەو بە حیزبى ديموکراتى كوردستان و ئەندامانى ئەو حیزبە لە ئارادا بوو. ئەو ەش دواى پەيامە نەورۆزىيەكەى مستەفا ھيجرى بۆ دەستپێکردنەو ەى خەباتى چەكدارى و وتەكانى خالیدی عەزىزى لە ولامى پرسپارەكانى كانالى نەلەفیزىونى "كوردستان ٢٤" و پىشتىرش ولامى پرسپارێك لە پەراوێزى ئەو ئىوارەكۆرەدا بوو كە لە لایەن نوێنەرایەتیی حكومەتى ھەرىمى كوردستان لە پارىس بۆ خالیدی عەزىزى و ەفدى حیزبى ديموکراتى كوردستان رېك خرابوو. ولامدانەو، روونکردنەو ەو تەنانەت ھېرشەكان تەنیا لە ئاستى ئەندامانى خوارەو ە و لە تۆرە كۆمەلایەتییەكاندا نەماونەتەو، ھەنا ئىستا حدكا بە ٥ لىدوان لە ئاستى كۆمىتەى ناو ەندى، دەفترى سىياسى، جىگرى سكرتېر و سكرتېر، راستەوخۆ و ناراستەوخۆ ولامى داو ەتەو ەو دوو راگەبەندراوى فەرمىشى لەم بارەو ە بلاو كردو ەتەو. بەرامبەر بەو "حدك" ىش ولامى دوا راگەبەندراوى "حدكا" ى دا ەو ە. بۆ زياتر بەدواداچوون لەم بارەو ەو بۆ ەل ەستەكردن سەبارەت بەو سىياسەتانەى حدك كە حدكا تۆمەتى خستو ە سەر، "رۆژھەلات تايمز" ئەم دىمانەى ە لەگەل سەعید بېگزادە، ئەندامى كۆمىتەى ناو ەندى حیزبى ديموکراتى كوردستان پىك ھىناو ە:

رۆژه‌لات تایمز: حدکا به‌وه تۆمه‌تبارتان ده‌کا که گۆیا نیوه خه‌باتی چه‌کداری ناکه‌ن و دژى دوه‌وستن، بۆ؟

سه‌عید بېگزاده: چوونه‌وه‌ی پېشمه‌رگه بۆ شوین و ولاتی خو‌ی و به‌رزراگرتنى وره و هه‌ستی نه‌ته‌وايه‌تى و، ده‌گه‌ل خه‌لکدا‌بوون، بۆ موزایده ناب‌ی. ده‌گه‌ل نه‌وه‌ی که قه‌ت پېم باش نییه، پېشمه‌رگه ده‌به‌رانبه‌ر یه‌کترا دانیم و نازا و کهم نازا، جا له‌هر حیزب و ریک‌خراوینک بى‌ده‌ستتیشان بکه‌م، به‌لام خو‌ده‌توانم بلیم، که‌سیش له حیزبى دیموکراتى کوردستان و پېشمه‌رگه‌کانى، له‌م بواره‌دا نازاتر نه‌بووه، که دلیری و نازایه‌تى لى‌فیر بین! له‌م چه‌ند ساله‌ی دوايشدا، هیچ حیزبى‌کى خو‌ره‌لاتى کوردستان ناسم که زیاتر له حیزبى دیموکراتى کوردستان هی‌زى پېشمه‌رگه‌ی نارديینه‌وه نیو خه‌لک.. ده‌گه‌ل نه‌وه‌ی که ناره‌زووم ده‌کرد قه‌ت یه‌ک شه‌هیديشمان نه‌بى، به‌لام هر له‌م چه‌ند ساله‌دا "حدکا" زیاترین شه‌هیدی بۆ نامانجه‌کانى خه‌لکى کوردستان له خو‌ره‌لاتى کوردستان داوه. به‌ه‌موو له‌م باسانه‌شه‌وه، خه‌باتى چه‌کداری یه‌کىک له ره‌هند و شیوه‌کانى خه‌باته بۆ رزگاری که حیزبى دیموکراتى کوردستان قه‌ت حاشای لى‌نه‌کردوه و ره‌تى نه‌کردوه‌ته‌وه. به‌لام گوتوو‌مانه له‌م ریکایه‌ تافه ریکایه نییه و ده‌بى له ده‌رفه‌ته‌کانى دیکه‌ی خه‌باتیش که زیاترین خه‌لکى کوردستان خو‌یان له‌و خه‌باته‌دا ببیننه‌وه، بۆ گه‌یشتن و هه‌موارکردنى خه‌بات و بۆ گه‌یشتن به نامانجى نه‌ته‌وه‌یى که لک وه‌بگرین. خو‌نه‌گه‌ر ده‌رفه‌ت هه‌بى قه‌ت ناب‌ی بیر له هه‌زینه‌ی ئینسانى و شه‌هیدبوون بکریته‌وه. ده‌گه‌ل نه‌وه‌شدا که رۆنه‌کانى حیزبى دیموکراتى کوردستان ده‌میژووى پر له سه‌روه‌رى و شانازى له‌م حیزبه‌دا، قه‌ت له فیداکارى و گیانه‌ختکردن بۆ میله‌ته‌که‌یان دريغیان نه‌کردوه و هر کات پېویست بووى سه‌ردارانى له‌م حیزبه له گیانى خو‌یان گوزه‌راون. که‌وابوو، بو‌یرى، نازایه‌تى و فیداکارى وه‌ک خه‌سه‌لت هه‌میشه ده‌گه‌ل پېشمه‌رگه‌ی دیموکراتدا بووه و ئیستاش هه‌یه، به‌لام ناشاردیته‌وه که شه‌ر و خه‌باتى چه‌کداری ده‌گه‌ل هه‌موو نازایه‌تى و قاره‌مانه‌تییه‌کانى، بۆ سیاسه‌تمه‌دار و رېبه‌رى هر حیزبىک هاسانترین ریکای خه‌باته. گرینگ نه‌وه‌یه حیزبىکى سیاسى و رېبه‌رییه‌کى سیاسى بتوانى له شه‌قام، له په‌رله‌مان، له دیالوگ و شه‌رى سیاسى و فیکریشدا ده‌گه‌ل دوژمن کتېرکى بکا.

حیزبى دیموکراتى کوردستان له‌م توانایانه‌ی له سه‌نگه‌رپا هه‌تا می‌زى دیالوگ و شه‌رى سیاسى، ده‌خویدا ده‌بینى و ده‌خو‌ی راده‌بینى له هه‌موو بواره‌کاندا بۆ مافى میله‌ته‌کى بکه‌ویته به‌ربه‌ره‌کانى و خه‌باته‌وه. هه‌رکات، ده‌رفه‌ت و ئیمکان بۆ هه‌رکام له شیوه‌کانى خه‌بات، به پى‌ی هه‌لومه‌رجى سیاسى و ناوچه‌یى یان نیوخو‌یى ئیران فه‌راهه‌م بى، نه‌گه‌ر شه‌رى چه‌کداریش بى، حیزبى دیموکرات ده‌یقوزیته‌وه.

رۆژه‌لات تایمز: نه‌ی باشه نه‌گه‌ر نه‌وانه روانگه و جیهان‌بینى نیوه‌ن، بۆچى حدکا هه‌ول ده‌دا له‌و تۆمه‌ته‌ بده‌ته پالتان؟

سه‌عید بېگزاده: دۆستانى به‌ریزى حدکا، قه‌ت نه‌ده‌بوو له‌م هه‌لومه‌رجه‌دا، که کۆنگره‌ی ئیمه له‌م دوو مانگه‌ی دوايشدا

په‌یامی براهی‌تی، نزیک‌بوونه‌وو به‌رهو یه‌گگرتنه‌وهی بو دووپات‌کردوونه‌ته‌وه و بو‌ی ناردوون، به‌م شیوه نادوستانه و مه‌به‌ستدار، هه‌لکوته سهر حیزبی دیموکرات و سکرته‌ره‌که‌ی. کو‌ی ئیتی‌هام و هی‌رشه‌که‌یان نه‌مه‌یه که گویا به‌ریز خالی‌د عه‌زیزی سکرته‌ری حیزبی دیموکراتی کوردستان، له وته‌کانی نه‌مدواییانه‌ی خویدا ویستوویه‌تی، له په‌یامی به‌ریز کاک مسته‌فای هیجری سکرته‌ری حدکا که په‌یامی دلخوش‌که‌ری ده‌ستپیکردنه‌وهی شه‌ری چه‌کداری به‌ خه‌لکی کوردستان دا، که‌م بکاته‌وه! باشه بو نه‌وان ناپرسن بوچی نه‌و په‌یامه‌ی که له زمان به‌ریز کاک مسته‌فاوه خه‌لکی کوردستانیان پښ دلخوش کرد، هیشتا به‌ ته‌واوی نه‌گه‌یشتبووه گوی خه‌لکی کوردستان، که باقی به‌رپرسی سهره‌وهی حدکا، خو‌یان و حیزبه‌که‌یان له‌م په‌یامه بی‌به‌ری کرد! ته‌نانه‌ت به‌ریز کاک "مسته‌فای هیجری" ش زوری نه‌گرت، له‌م وته و په‌یامه نه‌وروزیه دلخوش‌که‌ری خو‌ی پاشگه‌ز بووه‌وه! نه‌وه‌ش دهرده‌خا که به‌ریز هیجری، له لایه‌ک دهره‌تانی نه‌وهی نییه بی ئیزنی باقی هاوړییانی سهرکدایه‌تی په‌یامی له‌م چه‌شنه بلاو بکاته‌وه و له لایه‌کی دیکه‌ش پیمان ده‌لئ هه‌ر له بنه‌ره‌ترا له‌م په‌یامه هه‌لگری قه‌ناعه‌ت و ته‌سمیمیک نه‌بوو. له‌م به‌یان و ره‌تکردنه‌وه خیرایه، جیا له‌وهی که پیمان بلخ حدکا بی کیشه نییه، دهرخه‌ری هیج روانگه‌یه‌کی دیکه نه‌بوو. که‌وابوو مه‌بنای له‌م هی‌رشه به‌ هیج جو‌ر ده‌گه‌ل ئیدی‌عاکه‌یان یه‌ک ناگرتیه‌وه. چونکه خو‌شیان ده‌گه‌ل په‌یامه‌که نامو بوون. بو‌یه‌ش ده‌بی بلیم زور به‌داخه‌وه حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، توشی کیشه و ناکوکی و کزی ئیداره‌ی خو‌یی بووه. پاش له‌تبوون و لیکترازانی بنه‌ماله‌ی گه‌وره‌ی دیموکرات، هه‌موو سهره‌وت و سامانی گشتی له‌م حیزبه که‌وته ده‌ستی هاوړییانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران. ئیره‌دا نامه‌ه‌وی له‌م باره‌دا باسیک به‌اروژینم، به‌لام ده‌گه‌ل نه‌وهی که هیج جیگای خوشحالی نییه و ده‌بی زور به‌داخیش بم ته‌نانه‌ت، وه‌ک نه‌دارترین حیزبه‌کانی خو‌ره‌لاتی کوردستانی که حیزبه‌که‌ی نیمه‌یه‌کیانه، نه‌یانتوانی سیما و ره‌نگی خو‌یان بی‌اریزن و "تیشک تی‌شی" که کاتی خو‌ی میوانی زور مالان بوو و به‌زه‌حمه‌ت و کار و ماندوبوونی هه‌موومان، به‌ یارمه‌تی نه‌ندامان و به‌ سهره‌وت و سامانی میژووی حیزبه‌وه دامانه‌زراندبوو، له‌به‌ر نامودیرییه‌تی و کیشه‌کانی خو‌یان زور به‌داخه‌وه، داخرا. مه‌سه‌له‌یه‌کی دیکه‌ش تیکه‌نکردنه‌وهی دوو حیزبی دیموکرا ته‌که، نیستاش له‌ لایان له‌م دوستانه‌وه به‌ ته‌واوی هه‌زم نه‌کراوه و نه‌یانتوانیوه له‌م پرسه‌دا به‌ قه‌ناعه‌تیکی هاو‌یه‌ش بگه‌ن. له لایه‌کی دیکه‌شه دوستانی حدکا خو‌یان بو‌ کونگره‌ی ۱۶ نامه‌ ده‌که‌ن، کونگره‌یه‌ک که به‌م هه‌لسوکه‌وت کیشه‌ گرفتانه‌وه، زه‌حمه‌ته بی زیان بی. هه‌ر بو‌یه‌ش بو نه‌وهی له‌م ئالوژیانه و، کیشه‌کانی خو‌یان ون و پرسه‌ی یه‌گگرتنه‌وه په‌ک بخه‌ن، ده‌ست به‌ داوینی له‌م هی‌رش و هه‌لکوتانه‌ بوون. زور به‌داخه‌وه بو‌ نیمه‌ یان بو‌ هه‌ر که‌سی دیکه جیا له‌ خو‌یان، زور زه‌حمه‌ته که بتوانی له‌ کیشه‌کانی نیوخو‌یانددا ده‌خاله‌ت بکا، یان یارمه‌تیده‌ریان بی. چار نییه و ده‌بی بو‌خو‌یان، خو‌یان و حیزبه‌که‌یان له‌م ئالوژیانه دهر‌باز بکه‌ن.

روژه‌لات تایمز: نه‌ی پرسه‌ی یه‌گگرتنه‌وه له‌وه‌للا و هه‌رایه‌دا چی به‌سه‌ر دی؟

سید بگزاده: بو‌مه‌سه‌له‌ی تیکه‌ن‌بوونه‌وه و یه‌کمالی دیموکرا ته‌کان، من پیم وایه حدکا هیشتا به‌وه قه‌ناعه‌ته

نەگەشتوووە کە پێویستە ئەو دوو حیزبە ببنەووە بە یەک حیزب. بۆیەش ئێمە ناتوانین خەباتی خۆمان لەسەر ئەوان و ئیشتیای ئەوان رابگیرین. ئێمە تیکۆشان و پرۆژەکانی خۆمان دەبەینە پێش و ئەگەر رۆژێک ئەوانیش دەنیوخۆیاندا بەو قەناعەتە گەشتن کە بۆ بەهیزبوونی بزووتنەووی کورد لە خۆرەهلات، بۆ کەمکردنەووی کێشە نیوخۆییەکان، بۆ بەهیزکردنی سەنگەری کورد دژی نەیاران، پێویستە دیموکراتەکان یەک بگرنەووە و ببنەووە بە یەک حیزب، دیسان بێگومان ئێمە بۆ ئەم یەگرتنە کە بە قەناعەتەووە دەکری، لەسەفی پێشەووی بڕایەتیدا دەبین. ئەوێش دەبی کاتیەک بێ کە ئەو هاوڕێیانە بە قەناعەت و تەسمیمی هاوبەشی خۆیان گەشتوون. ئەوکات دەکری هیوادار بە یەگرتنەووە بین و خەڵکیش دڵخۆش و هیوادار بکەین.

رۆژەهلات تاجم: بەو پرسیارە کە بۆ زۆر کەس و تەنانەت بۆ بەشیک لە ئەندامانی خۆشتان لە ئارا دا یە دیمانە کە کۆتایی دینم کە بۆچی سەبارەت بە پرسێ کورد و رووداوێ کانی پێوەندیدار بە کورد لە رۆژناوا هە ئۆیستتان نەگرت؟

سەید بێگزادە: کلاسە سەرەتاییەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ ئەو لاوانە ی تازە دینە ریزی شۆرش و بەرگی پیرۆزی پێشمەرگایەتی دەپۆشن، فێکردنی میژووی کورد و جولانەووەکانی، بەهیزکردنی هەستی نەتەوویی ئەو لاوێ خۆننگەرمانە، فیداکاری و هەستی پێشمەرگانە یە. هەموومان فێر کراوین کە نەتەووەکەمان لە هەر شوێنێک لە هەر پارچە یەک، کە بەرژووەندی نەتەوویی دەمەترسیدا بێ، یان هیزەکانی ئەم پارچانە، داوای پشتیوانی و پێشمەرگە بکەن، بێگومان هیزی پێشمەرگە ی حیزبی دیموکراتی کوردستان سەنگەرەکانی هەرە پێشەووە دەگرن. هەر وەک لە کاتی رزگارکردنی شارەکانی باشووری کوردستان لە دەست حکومەتی پیشووی عیراق، هیزی پێشمەرگە ی دیموکرات، لە هەر دووک بانی ئەوکاتی حیزب، سەنگەر بە سەنگەر حەماسەیان دەخۆتقاند. ئەم داویانە شدا رەسمەن بە حکومەتی هەرێمی کوردستانمان راگەیاندا کە بۆ شەر دەگەڵ داعش و پارێزگاری لە نیشتمانی کورد، نامادەین لە هەر کام لە جەبەه و سەنگەرەکان کە بۆمان دیاری دەکری. دیفاع و شەر بکەین. کە وابوو مادام ئێمە نامادە ی گیانەختکردن بۆ هەر کام لە پارچەکانی کوردستانین، مادام خۆیان خوازیار بن، تۆ بلیی ئە نووسینی بە یانێیەکی پشتیوانی نیگەرەن بین؟! سیاسەت و هە ئۆیستی ئێمە لەسەر کورد و چارەنووسی کورد لە هەر پارچە یەک زۆر روون و ئاشکرایە. وەک چۆن رزگاری گەلی خۆمان لە خۆرەهلات پێ خۆشە و خەباتی بۆ دەکەین، هەر بەم ئەندازەش خۆشحال و پشتیوان دەبین بۆ رزگاری هەر پارچە یەکی کوردستان بەو جۆرە کە خۆیان لەم پارچەدا بڕیاری لەسەر دەدەن. ئێمە زۆر لە میژرە گوتوومانە دۆست و پشتیوانی خەباتی خەباتکارانی هەموو پارچەکانی کوردستانین بۆ رزگاری و نازادی و مافی بەرانبەر، یان هەر شیوێ یەک لە رزگاری کە خۆیان بۆ پارچە ی خۆیان بە سەلاح دەزانن و دەخوازن، بەلام هەمیشە ئەوێشمان گوتوووە کە پێمان خۆش نییە هیزی کوردی هیچ پارچە یەک، بۆ چارەنووسی سیاسی کورد لە خۆرەهلاتی کوردستان تەسمیم بگری. کە وابوو دەبی ئەو مافەش بە هەموو پارچەکانی دیکە بەدین کە خۆیان لەسەر چارەنووسی خۆیان ساخ ببنەووە. ئێمە بە هیچ جۆر ناتوانین واریدی کێشە نیوخۆییەکانی هیزەکانی

بەشىك لە ديمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

كورد لە ھىچ پارچەيەك بىين. ئەوان دەبى خۆيان بەيەكەو كيشەى خۆيان چارەسەر بگەن. ئارەزوومان دەکرد، كوردى ھەموو پارچەكان بەتايبەت كوردەكانى رۆژئاوا، يان كوردستانى سوربە، ھەموو يەكەدەست و يەكەھ ئۆيەست بايەن و ھەرچى دەستكەوتيان دەبوو وىكرا پاريزەر و پشتيوانى بان. بە كورتى دەتوانم بلييم، ئەوەندەى بۆ حيزبى ديموكراتى كوردستان دەگەرئەتەو، پيمان وايە باشترە ھيزەكانى ھەر پارچەيەكى كوردستان، بۆخۆيان بپيار لەسەر بەشەكەى خۆيان و داخوایيەكانيان بەدن و لەسەر ويستەكانيان ساخ ببەو. لەسەر ئيمەش پيشتيوانيكردنە نەك دەخالت.

سەرچاوە: مائپەرى رۆژھەلات تايمز - ريكەوتى: ۷ ئەپریلى ۲۰۱۶

هەنوێستە یەک لەسەر گوتاری سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان

سیاسەت، هەنوێست و گوتاری حیزبی دیموکراتی کوردستان له ماوهی چەند سائی رابردوودا، له پێوهندی له‌گەڵ ئێران و پرسی نەتەوایه‌تیی کورد، به‌راورد له‌گەڵ رابردووی چالاکی‌یه‌کانمان، شیوهی سیاسه‌تکردنمان و جووری خه‌بات و گوتارمان، جیاوازی هه‌بووه. له‌و ماوه‌یه‌دا هه‌وتمان داوه‌ خۆمان له‌ سیاسه‌تی پاسیڤ و ناکارای رابردوو ده‌ریاز بکه‌ین. ئاسانتترین شیوهی سیاسه‌تکردن ئه‌و سیاسه‌ته‌ کلێشه‌یه‌ دارپێژراوه‌ بووه‌ که‌ له‌ ۲۰ - ۳۰ سائی رابردوودا کارمان پێ کردوه‌ و به‌ داخه‌وه‌ هیچ ده‌ره‌نجام‌یکیشی نه‌بووه‌. ئامانجی سیاسه‌ت و گوتاری حیزبی دیموکرات ئه‌وه‌یه‌ که‌ سیاسه‌تیکی چالاکتر و کاراتر له‌ جاران بێنینه‌ کایه‌وه‌ و هه‌وڵ بده‌ین مه‌یدانی خه‌بات و چالاکی نەتەوایه‌تیمان به‌رینتر بکه‌ینه‌وه‌. نه‌ ماف و ئازادی کورد ته‌نیا بۆ ئه‌و ژماره‌ خه‌باتکاره‌یه‌ که‌ خه‌باتی ئاشکرا ده‌که‌ن و نه‌ کوردی رزگاربخواز و خه‌باتکاره‌یه‌ ته‌نیا ئه‌و ژماره‌یه‌ن که‌ له‌ سنووره‌کان و له‌ ده‌ره‌وی ولاتن. خه‌باتی نەتە‌وه‌یی ئه‌رکیکی نیشتمانی و گشتی‌یه‌ و حزبی‌یک که‌ خه‌باتی نەتە‌وه‌یی ده‌کا ده‌بێ هه‌وڵ بده‌ مه‌یدان بۆ به‌شداری هه‌موو چین و توێژه‌کانی کۆمه‌ڵی خۆی خۆش بکا. رزگاربخواری ئامانج‌یک هه‌مه‌لایه‌نه‌ و رزگاربه‌ش بۆ هه‌مووانه‌. که‌وابوو خه‌بات وه‌ک ئه‌رکیش، ئه‌رکی هه‌مووانه‌. به‌لام هه‌لومه‌رج و دۆخی ژبانی هه‌موو خه‌تک وه‌ک یه‌ک نییه‌. شوین و هه‌لومه‌رجی ژبانی خه‌تک، شیوه‌ و چۆنیه‌تیی خه‌بات دیاری ده‌کا. ئه‌وه‌ش ئه‌رکی حزبی سیاسی‌یه‌ که‌ ئه‌و مه‌یدانه‌ بۆ هه‌مووان به‌ شیوه‌ی گونجاوی خۆیان هه‌موار بکات. هه‌وڵی ئیمه‌ ئه‌وه‌ بووه‌ و هه‌رواش ده‌مینێ که‌ ئه‌وه‌نده‌ی ده‌ره‌تان ده‌بێ مه‌یدان بۆ چالاکانی‌تریش که‌ هه‌لومه‌رجی ژبانیان وه‌ک هی‌زی ئاشکرای حزبه‌کان نییه‌، پێک بێ. ئه‌وانیش به‌ پێی شه‌رایه‌ت و توانا، بتوانن له‌م خه‌باته‌دا به‌شدار بن ته‌نانه‌ت

ئەگەر خواستەکانیشیان لانیکیەمی مافەکانی خەڵکی کوردستان له خۆ بگری.

ئەم نۆودا هیندیك لایەن بە مەبەستی تاییهتی خۆیان، دەستیان بە چەواشەکاری کردووە و هەولیان داوە ئەم سیاسەت و روانگانهی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە لاگری له ریفۆرمخواری دەسەلات له قەڵەم بدەن. روونە که خەباتی ئێمە بۆ بەدەستیهینانی مافی نەتەوایه‌تیی میلیه‌ته‌که‌مانە. هەر بۆیه‌ش هه‌موو هه‌نووست و روانگه‌و کرده‌وه‌یه‌کیشمان له‌و راستایه‌دا دادەریژین. ئەو خەباتەش بۆ بەدەستیهینانی مافەکانمان بە هه‌موو شێوه‌کانی گونجاو له‌گه‌ڵ هه‌لومه‌رجه‌کان، بە‌رده‌وام ده‌بی تا ئەو کاته‌ی کورد له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان بە هه‌موو نیاز و ئامانج و ویسته‌ نەتەوایه‌تیه‌کانی خۆی ده‌گات. دۆستایه‌تی و پشتیوانیشمان له‌ هەر لایه‌نیك به‌ راده‌ی پشتیوانیی ئەو لایه‌نه‌ له‌ مافه‌ نەتەوایه‌تیه‌کانمان به‌ستراوه‌ته‌وه‌. ئەوه‌ش تا ئیستا نه‌ له‌ به‌نامه‌ی باڵی ریفۆرمخواری ریژیم‌دا بووه، نه‌ قه‌تیش خۆی له‌ داوه‌ و نه‌ برواشی پیتی هه‌یه. به‌لام هه‌موو رووداوه‌کانی ئەو ولاته‌ له‌ کورتخایه‌ن و درێژخایه‌ندا له‌سه‌ر چاره‌نووسی ئێمه‌، کاریگه‌ری خۆیان هه‌یه. هیچ وشیارانه‌ نییه‌ که له‌ ئاستیان‌دا سیاسه‌تیکی موفه‌عیل و پاسیئمان هه‌بی. لابلایك له‌ ریژیم خۆی ئیدعای ئاڤوگۆر له‌ ولات و ولاتداری‌دا ده‌کا. جا چه‌نده‌ی بۆ جینه‌جی ده‌بی که‌یفی خۆیه‌تی. لابلاله‌که‌ی دیکه‌ دروشم و قسه‌ و کردار و ته‌نانه‌ت هه‌ره‌شه‌کانیشی هه‌روه‌ک رابردوو و بگه‌ توندتریشه‌. ئەگەر هیندیك جار له‌ مەملانیی باڵه‌کانی ریژیم‌دا دژایه‌تی زیاترمان روو له‌ باڵی پیاوانخواز بووه، له‌و روانگه‌وه‌ بووه‌ که‌ پیمان وایه‌ هه‌تا پیاوانخوازی و ده‌سه‌لاتی توندوتیژ زیاتر پاشه‌کشه‌ بکات، دیکتاتۆری هه‌نگاوێک زیاتر پاشه‌کشه‌ی کردووه‌ و مه‌یدان بۆ خۆ ده‌رخستنی ئۆپۆزیسیون و ئازادیخوازانی‌ش هه‌نگاوێک کراوتر و ده‌رفه‌تی مانۆریان زیاتر بووه‌.

له‌ پال پشتیوانی له‌ خەباتی مه‌ده‌نی و هه‌مانه‌ی خەڵکی کوردستان، حیزبی دیموکراتی کوردستان له‌ هه‌موو شێوازه‌کانی دیکه‌ی خەبات و له‌وانه‌ش خەباتی پێشمه‌رگانه‌ و خۆسازماندانی چه‌کداری غافل نییه‌. ره‌نگه‌ که‌سانیک پینان وای بێ ئەم دوو گوتاره‌ پارادوکس دروست ده‌کەن. به‌لام سیاسه‌ت عیلمی شیمی و ماتماتیک نییه‌ که‌ ته‌نیا یه‌ک ریگاجه‌ل و یه‌ک ده‌ره‌نجامی هه‌بی. ئێمه‌ حیزبی میلیه‌تیکی ماف زه‌وتکراوین و بۆ مافی نەتەوایه‌تیی خۆمان خەبات ده‌کەین. ره‌نگه‌ بۆ حیزبیك که‌ به‌ ئامانجی ده‌سته‌به‌رکردنی زیاتری ئازادی له‌ ولاته‌که‌ی‌دا خەبات ده‌کا و داخواییه‌کانی زیاتر ئازادییه‌ کۆمه‌لایه‌تیه‌کان له‌ خۆ ده‌گری، وه‌ک ئازادی ژنان، حه‌قه‌ده‌ستی زیاتر، ئازادی به‌یان و فه‌ره‌ه‌نگ و... که‌لک وه‌رگرتن له‌ هه‌موو شێوه‌کانی خەبات دروست و پێویست نه‌بی به‌لام بۆحیزبی نەتەوایه‌ک که‌ گه‌له‌که‌ی هه‌میشه‌ هه‌ولێ فه‌وتانی دراوه‌ و ده‌دری، ئەو قه‌ید و به‌نده‌ نایگریته‌وه‌. بۆ ئێمه‌ هه‌موو شێوه‌ خه‌باتیک، چ به‌ جیا و چ به‌یه‌که‌وه‌، ته‌واو مه‌شروع و دروسته‌ و هه‌چیشیان نابێ پشتگۆی بخه‌ین. ئیراده‌ی به‌ره‌ره‌کانی، چه‌ک و پێشمه‌رگه‌ و چپاکانی کوردستان، هه‌تا ئیستا ئەو میلیه‌ته‌یان راگرتووه‌ و پێشیان له‌ فه‌وتان و توانه‌وه‌ی گرتووه‌. له‌ ناوچه‌ی ئێمه‌دا نەتەوه‌ و ده‌سه‌لاتی زۆر گه‌وره‌ هه‌بوون که‌ ئیستا ته‌نیا ئاسه‌واره‌ میژوییه‌کانیان ماون. ئەوه‌ی ئێمه‌ی پاراستووه‌ ئیراده‌ و چپاکانی کوردستان و خەبات و

بەشیک لە دیمانه و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

قارەمانیەتی پیشمەرگە بوو. ئیستاش بوونی پیشمەرگە و خەباتی چەكدارى بۆ ئێمەى كورد وەك یەكێك لە شیوه گرینگەکانی خەبات هەر پێویستە و نابێ هیچ گومانیکمان ئەم بارهوه هەبێ. بەلام مەیدانی خەباتی پیشمەرگە بەرتەسکە و پیشمەرگە بەشیک لە خەتکە و دەتوانی بەشیک لە خەباتە نەتەوهییەکە ئەنجام بدات. مەیدانی خەبات بەرفراوانە و خەتکیکی زۆری دیکەش هەن کە بەجۆری دیکە ئەمڕۆ پیشمەرگەن. بۆ ئێمە دروست و زۆریش رهوایه کە ئەو مەیدانە بکەینهوه. چاوپۆشی و کەمتەرخەمی ئەم بوارەدا تەنیا زیانەکەى بوخۆمانە و بەدەستی خۆمان هیژیکی زۆری هەروای خەتک لە مەیدانی خەبات دوور دەخەینهوه. قازانجی سیاسەتی پیشگرتن و کەتک وەرئەگرتن لە کۆی هیژ و پۆتانسیهلی کۆمهتگە بۆ خەباتی نەتەوهیی و بەرگری لە کردنەوهی ئەو مەیدانە بەرینهی خەبات، لە بەرژهوهندیی کورددا نییه. ئەگەر ئێمە هەول بەدەین لە هەموو هیژ و توانای نەتەوهییمان کەتک وەرگیرین و هەموو مەیدانەکانی خەبات ئاوهدان رابگیرین، تیچووی خەباتمان کەمتر، ناکامی خەباتمان باشتر و رینگای سەرکەوتنمان نزیکتر دەکەینهوه.

لە ژماره ٦٩٢ی رۆژنامەى "کوردستان" دا بلاو بۆتەوه

سەرچاوه: مائپهري كوردستان و كورد - رینگهوتی: ٢٤ی نۆفەمبەری ٢٠١٦

سەعید بیگزادە: حدک: بۆ یە کگرتنە وەمان لە گەڵ حدکا دانوستنەکانی ئەمجارەمان جیاواز ترە

"کورد لە رۆژەلاتی کوردستان دەبێت هێز و توانایەکانی یەک بخت"

چاوپێکەوتن: هێمن سالح

ئەم رۆژانە باسی یە کگرتنە وە دوو لایەنی (حزبی دیموکرات)ی کوردستانی رۆژەلات، لە میدیا و تۆرە کۆمەڵایەتیەکان و تەنانەت لە ئاستی لێدوانی بەرپرسیاریدا گەرم بووئەو، لەم دیمانە تایبەتە (باس)دا سەعید بەگزادە ئەندامی کۆمیتە ناوەندیی حزب دیموکراتی کوردستان، وەلامی چەند پرساریکی پەیوەست بە یە کگرتنە وە هێز و دوو هێزە دیموکرات دەداتەو.

باسنیوز: رەوتی دانوستانەکان بۆ یە کگرتنە وە لە چ ئاستیکدا یە؟

سەعید بیگزادە: لە گەڵ ئەو هێزە هەر لە سەرەتای لێکدا برانان و لە تێبۆنمان بە ئەمریکی بە سەرداسە پاو زانیو و خاویاری بە یە کەو تیکە لێبوونە و بووین، بەلام بە داخووە رەوتە کە بەم جوو رە چووئە پێش کە ئێمە خاویاری بووین، دانوستنەکانی پێشوو زیاتر هیورکردنە وە دۆخی ئاژۆ و گرژی ئیوان ئەم دوو لایەنە و رەواندە وە ئەو بارە رەوانیە نینگە تێقە بوو کە لە ئیوانماندا هەبوو. لە بەرئەو هێز بە رادە پێویست نە چوو بووینە ناو باسە جیدیهکان، ئەو هێز بەو مانایە نا کە ئیستا گەیشتیینە ئووتکە ی چارەسازی و هەموو شتی کە هەموار بووین. بە ئکوو کاری ژۆر و گرانمان ماون.

باسنیوز: بەلام، پێشتریش دانوستانەکان ساردی و گەرمییان تی کەوتوو. چ شتیک رەوتی ئەمجاری بەرەوپێشچوونی وتووێژەکان بۆ یەكگرتنەوه، له رابردوو جیا دهکاتەوه؟

سەید بیگزادە: ئەوەندە باشە کە ئێمە وەکۆو حدک بگرتتەوه، چ پێشتر و چ ئیستا سیاسەت و هە ئۆیستمان بۆ یەكپیزی و یەكگرتنەوه نەگۆراوه. بەلام هەلومەرج و شەرایەت چ لەنیو خۆماندا و چ لە دەوربەرمان، بۆ هەردوو لامان جیاوازی پەیدا کردو.

باسنیوز: ئەمجارە هەردوولتان چۆن دەرواننە یەكگرتنەوهکە؟

سەید بیگزادە: ئێمە چ پێشتر و چ ئیستاش پیمانواوە کە کورد لە رۆژھەلاتی کوردستان دەبێ هیز و تواناییەکانی یەك بخت، بە هیز و توانایی زیاتر و بە هە ئۆیست و سیاسەتییکی یەك دەست لە بەرامبەر دەوتەتی ناوەندیدا، ئە گۆرەپانی خەباتدا بێ. بە لایەنی کەم ئەو هیزانە ی خاوەنی یەك ریشە و رابردوون، مادام سیاسەت و هە ئۆیستی ئێک نزیکن باشتر ببنەوه بە یەك. ئەگەر ئەو هەش مسۆگەر نەبوو، ئەسەر خائە هاوبەشەکان لەگەڵ یەكتر رێک بکەون و بزوووتنەوهکە بەهیزتر بکەن.

باسنیوز: بەلام، ئەو دەچێ لە هەردوو لادا روانینەکان بۆ یەكگرتنەوه و چۆنیەتی یەكگرتنەوه وەک یەك نەبێ. تەنانەت بەرێز کەمال کەرمی باسی لە بوونی جیاوازی بۆچوون سەبارەت بە چۆنیەتی یەكگرتنەوه لە (حدک) دا کرد، ئەم جیاوازییانە چین؟

سەید بیگزادە: بە ئێ ئەو زۆر راستە، لەنیو هەردوو لاماندا روانینی جیاواز بۆ یەكگرتنەوه هەیه و زۆریش سەیر دەبێ ئەگەر هەموومان هەموو روانگەکانمان وەکۆو یەك بێ. ئەو کە روانگە ی ئەوان چۆنە و چۆن بێر دەکەنەوه، بۆ خۆیان دەتوانن قسە ی ئێ بکەن، بەلام ئەوەندە ی حزبی دیموکراتی کوردستان دەگرتتەوه، هەموومان لەسەر یەكگرتنەوه ی ئەم دوو حزبه و بەهیزکردنی جولانەوه ی رۆژھەلاتی کوردستان، کۆک و هاودەنگین، بەلام لەسەر چۆنیەتی تێکە ئکردنەوه و بردنە پێشەوه ی پرۆسەکە لە ئەگەری یەكگرتنەوه دا، رای جیاواز هەیه. ئەو ی بە لای ئێمەوه گرینگە ئەم پرۆسەیه دەبێ دەنگ و پشتگیری بکە و ئەندامانی چالاک ی حزبه کەمانی لەگە ئدا بێت. هەر رێککەوتن و یەكگرتنێک بەبێ رابێژ لەگە ئ ئورگانەکان و ئەندامانی حزب، بەبێ پشتگیری ئەوان، سەرکەوتنی ئاستەم دەبێ. بەلام ئەو هەش بەو مانایە نییه کە چاوەروانیمان هەبێ هەموو بۆچوونێکی تاک بەتاکمان لە رێککەوتنێکی ئاوا دا بێتە دی. گرینگ ئەو یه کە بە جۆرێک یەك بگرینەوه کە هەمووان خۆمان لە حزبیکی یەكگرتووا ببیننەوه و هەموو لایەک بە یەك رادە خۆیان بە خاوەنی ئەو حزبه بزانی و کەس کەسی پێ کەمتر لە خاوەن مال نەبێ.

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

باسنيوز: بەلام ئىستا بەپى زانيارىبەكان لەناو (حدكا)دا ھەوى جىدى بۆ گۆرپنى چۆنەتتى ئىدارى ئەو حزبە ھەيە. بەو جۆرەش كە لە تەرحى سەرەكى بۆ ئەم مەبەستەدا دەبىندى، حزبەكە دەيەوى دەسەلاتى زياتر لە دەست كەسى يەكەمدا كۆ بىتەو، ئەمە چ شۆنەوارىكى لەسەر يەكگرتنەو ھەيە، ئايا ئۆووش بەو ھەيە رازىين؟

سەيد بىگزادە: ھەتا ئىستا كە ئەم وتووێژە ئەنجام دەردى، ئەو دوو حزبە قەوارە و ئىدارى ھەكوو يەكيان ھەيە، باسى ھەتا ئىستاشمان تىكە ئکردنى ئەم دوو قەوارەيەيە بەم جۆرەي كە ھەين. تا ئەو كاتەي ئىمە تىكەل بە يەكتر نەبووين و نەبووينە يەك حزب، ئەوان تەواو بەخۆيانەو پەيوەستن كە چ قەوارەيەك بۆ حزبى خۆيان ديارى دەكەن. بەلام ئەو ھەيە كە بەلای كۆى ئەندامانى ئىمەو ھەيە گرىنگە، ئىقتىدارى فەرد لە حزبدا نىيە، بىيار بەكۆمەل دەردى و ناوەندى بىيارىش كۆمىتەي ناوەندىي حزبە.

باسنيوز: سەرەراي گرىنگىدانى ئۆو ئە قسەكانتان بە رۆنى قاعىدە بۆ يەكگرتنەو ھەيە جارەتان، لە ئىستاو نەرزايى و نىگەرانى لەناو بىكەي (حدكا)دا ئەو ھەندەي ئاگەدار بىن سەبارەت بە يەكگرتنەو بەرچاوە، چى دەكەن بۆ ئەو ھەيە ئۆو نىگەرانيانە بەرەوئىنەو؟

سەيد بىگزادە: شاردنەو ھەيە راپۆش دانان لەسەر ئەم گەيى و چاوەروانيانەي كە بىكەي حزب ھەيەتتى، خىرى بۆ كەس تىندا نىيە. ئىمە بۆ ئەو ھەيە لە لايەك ھەئەي رابردوو دووبارە نەكەينەو و لە لايەكى دىكەش ھەكوو ئىدعا دەكەين گرىنگى بە راي قاعىدە جەماوەريەكەمان بەدين، پىويستە ئەو باسانە روون و راشكاو لەگەل بىكەي خۆمان تاوتوى بکەين. ھەكوو پىشتىش كۆتم لەلای ئىمە لەگەل يەكگرتنەو ھەيەكى سالم ھىچ كىشەيەك نىيە، بەلام ھەموو لايەك دەبى بەشدار بکرىن. تەنانەت لە ئاستىكى بەرىنتردا ئەو تىكۆشەرانەش كە نىگەرانى و دىموكرات بە ھى خۆيان دەزانن.

باسنيوز: ئەو ھەندەي زانيارىمان ھەيەتتى، زياترى نەرزايى و نىگەرانيەكان دواي ئەو وتەيەي كەمال كەرىمى سەرۆكى لىژنەي دانوستانكارى (حدكا) ھاتنە ئاراو كە راي گەياندا "نەگەر بە تەوافوق گەيشتىن ھەتا كۆنگرەيەكى ھاوبەش بە يەكەو ھەيە ناوى حزبى دىموكراتى كوردستانى ئىراندا درىژە بە تىكۆشان دەدەين". بەپى ئەم بۆچوونە كۆنگرەي ھاوبەش دواي يەكگرتنەو دەگىرى لە حالىكدا ھەئەشانەو ھەيە حزبىك بەپى پەيرەو تەنيا لە دەست كۆنگرەدايە نەك كۆمىتەي ناوەندى.

سەيد بىگزادە: ئەو ھەيە كە قسە لەسەر ناوى حزب بەتەنيا ھات، لاي ئىمەش قسەي لەسەرە. بەلام لەگەل ئەو ھەيە دەبىت سەرنج بەدريتە كۆى باسەكەي كاك كەمال، نەك يەك وشە يان يەك رستە. كاك كەمال دەئى، ئەگەر ھەردووك حزبى دىموكرات لەسەر ھەموو خائەكانى جىگاي موناقتەشە، بە تەوافوق گەيشتىن، ئەوكات ھەتا كۆنگرەي ھاوبەش بەو ناو ھەيە كار

دهكەين. واتا ئيمه باسمان له گهڼ يه كتر زورن، بۆ وینه، ناوی كه نائی داها تووی ته له فزبونيمان چي دهبي؟ به كام لوكو كار دهكەين؟ سكرتير كئ دهبيتا، جيگري كئ دهبيتا؟ تهركيبي به ريوه بهري هه تا كونگره، چه ند به چه ند دهبي؟ نه گهر سكرتير له ئيمه بي، نه وان چه ند كهسيان، له سهركردايه تيدا دهبيتا، يان پيچه وانه كه ي چون دهبي؟ يان نه و تاكتيكه جياوازانەي، هه مانن وهكوو روژه لات ته وهری و خهباتی فره ره هند و راسان، چون يان تيكهه ئكيش دهكەين؟ چون واريدي كونگره ي هاوبهش دهبين؟ چون سياست و نه ساسنامه ي هاوبهش، داده ريزينه وه؟ نه وان هه موو باسن و دهبي ته وافوقيان له سه ر بكهين. ئيمه ئيستا دوو حزبين و دوو ناومان هه يه، نه گهر بۆ ماوه زه مه ئيكي دياريكراو يش بي دهبي يه كمان ناوی نه و ي ديكه مان قبول بكهين. پاشان نه م ناوه پيشتريش باسي كراوه و نوئ نييه. نه وهش كه باسي هه ئه وشاني حزب دهكري، من به م جوړه ي بۆ ناچم. قسه له سه ر هه ئه وشان نييه، به ئكوو قسه له سه ر يه كگرتنيكه كه كونگره ي ئيمه ريگه ي به م ريكه وتنه داوه، پاشان نه گهر مه به ست تيكداني قه واره ي حزب بي، نه وه راسته، به لام نه و به شهش له لايه ك ريگه پيداني كونگره ي ۱۶ ي ئيمه ي له سه ره، له لايه كي ديكهش، نه گهر تيكداني قه واره ي ريبهري حزب بي، بۆ لايه ني به رانبه ريش نه و باسه ته واو راسته، نه وانيش قه واره ي ريبهريان وهك ئيستا ناميني. واته ريبهري هه ردوولا به يه كه وه هاوبهش هه تا كونگره، حزبي يه كگرتو ئيداره دهكات.

سه رچاوه: مائپهري باسنيوز - ريكه وتي: ۱۱ ي جوولاي ۲۰۱۷

بۆ کاک هاشم کەریمی!

وابزانم سانی ١٣٦٠ی هەتاوی بوو، من و کاک سەید عەبدولای حوسینی ئەو کات هەردوو کمان ئەندامی رێبەری یەکیتمی لاوان بووین له مه‌هاباد. هەردوو کمان به‌ هیندیگ هۆکاری رێکخراوه‌یی له ناوچه‌ی مه‌هاباد ئەماین و، وه‌ک کادری ته‌شکیلاتی دراین به‌ کۆمیسییۆنی ته‌شکیلاتی گشتی حیزب. له‌وێشرا هەردوو کمان دراین به‌ ناوچه‌ی بانه‌.

من پێشتر کاک هاشمی کەریمیم نه‌دیت بوو، به‌لام ناویم زۆر بیست بوو. ئەو سه‌روبه‌نده‌ بیری چه‌پ و کۆمۆنیستی، ده‌نیو لاو و روناکییراندا چ له‌ ئێران و چ له‌ کوردستاندا زۆر باو بوو. تۆ به‌م بیرو بۆچوونه‌ ته‌یار نه‌بای، یان لانیکه‌م به‌شی خۆت نه‌زانیا و ئێی به‌ناگا نه‌بای، زۆر گێژ و نا وشیار، یان لانی هه‌ره‌که‌م دواکه‌وتوو ده‌رده‌که‌وتی. بۆیه‌ زۆریه‌ی مه‌مانانی گه‌نجی ئەوکات، خۆمان ده‌وگێژاوه‌ هاویشتبوو. هه‌ر بۆیه‌ش بۆ زۆر له‌ ئێمه‌ی که‌ ده‌حیزبی دیمۆکراتدا کارمان ده‌کرد، گرینگ بوو، بزانی کێ ده‌حیزبدا، به‌تایبه‌ت له‌ راده‌ی سه‌رودا هه‌نگری بیری چه‌په‌!. یه‌کیک له‌و که‌سانه‌ی به‌ زۆری ناوی ده‌هات، کاک هاشم کەریمی بوو.

سەید عەبدولای و من هەردوو کمان له‌ بنکه‌ی ده‌فته‌ری سیاسی له‌ شیوجۆ بووین و چاوه‌روانی به‌رێ کردنمان بووین. هەردوو کیشمان به‌ین و په‌یوه‌ندیه‌کی زۆر باش و خۆشمان ده‌گه‌ڵ ره‌وانشاد کەریمی حیسامی که‌ پێشتر به‌رپرسی کۆمیته‌ی شارستانی مه‌هاباد بوو، هه‌بوو. روژیک هەردوو کمان چوینه‌ خزمه‌ت کاک کەریم که‌ ئەوکات له‌ کۆمیسییۆنی چاپه‌مه‌نی حیزبدا کاری ده‌کرد. هه‌روا ده‌به‌ینی قساندا بۆمان باس کرد که‌ ده‌چین بۆ کۆمیته‌ی شارستانی بانه‌، پێی خۆش بوو، کوتی

بەرپرسى بانە كاك ھاشم كەرىمىيە، پىياۋى چاكە و زۆرىش كورد و پاكە، بەلام ئەبىرتان نەچى، ئەو زىاتر لايەنگرى لە تىزەكانى مائۇ دەكا!

ئەوكاتە چەپەكانى نىو حىزبى دىمۆكرات، زۆريان كەيف بە تىزەكانى مائۇ و، شىۋەى ئىنقلابى چىنى نەدەھات، زىاتر بىرى چەپى سۆفىيەتى، كە حىزبى تودەى ئىران بلاۋى دەكردەو، بەسەرياندا زال بوو. ئىمەش ئىستىسناى ئەم قاعىدەيە نەبوو. بۆيەش پىمان خۆش نەبوو، كە كاك ھاشم ئاوا بىر دەكاتەو.

دوايى سى رۆژىك مانەوھەمان لە بارەگاي سەرەكى حىزب، بەرىز كاك جەئىلى گادانى بەرپرسى كۆمىسيۆنى تەشكىلاتى ئەوكاتى حىزب بانگى كردين و، پىي كوتىن كە، سەبى كاك دوكتور قاسملو دەچى بۆ ناوچەى بانە. منىش دەگەلم باس كردو كە ئىوھش بۆ ئەوئ دەچن، كوتويە با ھەردووكيان دەگەل من بىن. ئىمەش زۆرمان پى خۆش بوو. بۆ بەيانى كاك ئەمىرى قازى كە ئەوكات بە كارەكانى دەبىرخانەى حىزب رادەگەيى بانگى كردين و كوتى بچن سواری ئەو ماشىنەى پاش ماشىنى دوكتور قاسملو بن. كاك دوكتور كە ئىمەى دىت، بانگى كردين و كوتى نا ئەوئ سوار مەبن، پىم خۆشە دەگەل خۆم بن. ئەوھندەى دىكەشمان پى خۆش بوو. كاتى خۆى دوكتور قاسملو بە ناۋى شەرىف لە ناوچەى بانە كادرى حىزبى بوو، ئەو ماوھدا كە دەگەلى دەماشىندا بوو، و لە قەراخ جادە و دىھاتەكان، لاماندەدا و رادەوھەستايىن، گويمان دەدا بە قسەكان و، رابردوى حىزب و پەيوەندىەكانى كاك دوكتور دەگەل ئەو خەلكانەى كە لە گوندەكانى ئەو دەقەرە ئەو دەيناسىن و كارى نەيىنى حىزبى و سىياسى دەگەل كرديوون. ئەوھش خۆى كاتىكى زۆر ھەندەگرئ و بۆ ئىمەش زۆر شىرىن و پىر بايخ و گرینگ بوون، كە ئىرە جىگاي باسيان نىيە.

كە گەبىشتىنە كۆمىتەى شارستانى بانە، چونكە دەگەل دوكتور قاسملو بوو، ئىمە دووكەس ھەرون بوو، بەرپرسانى حىزب لە بانە دەگەل كاك دوكتور چوون بۆ كۆبوونەو و دانىشتنى حىزبى و من و كاكە عەبدولاش بى ساحب لە مزگەوت كە بنكەى حىزب بوو، ماينەوھە. منىش ئەوكات گەنجىكى شايى بەخۇ و تارادەيەكىش مەغرور، زۆرم ئى گران ھات كە كەس گووى نەدائىن.

ئەوھش خۆى داستانىكى زۆر خۆشى ھەيە، كە من بە لاسارى، كاتى نوستن، چووم جىگا و نوپىن و پىخەفەتىكى جوان كە پىم وابوو ھى كاك ھاشمە، رامخست و تىداى خەوتەم. ئەوئ دوايى شەر و دەمەقائەيەكى باشى بەين من و خاوەن پىخەفە كە زۆر بەرىز قاقەى كەرىمى، برا گەورەى كاك ھاشم بوو، ئى كەوتەوھە بەلام بۆم بوو بە بناخەى دۆستايەتىكى پتەو و خۆش دەگەل ئەو رىزدارە.

دوايى دووسى رۆژ كاربان بۆ ديارى كردين، كاك سەيد عەبدوللا درا بە كۆمىتەى ناوچەى ئارمرده و منيش، بۆ ھاوکارى كارەكانى كۆمىتەى شارستانى بانە، ئە بنكەى سەرەكى كە كاك هاشم خۆشى ھەرلەوئ دەبوو مامەوہ. بەم جۆرە ھەموو رۆژئ و ھەموو كارەكانم ھەردەگەل خۆى و كە نزيك خۆى بوو.

دەگەل ئەوہى كە كاك دوكتور و كاك كەرىمى حىسامى، زۆر جار لە لاى كەسانى خوارتر تەوس و پلاريان تىك دەگرت و زۆر دەگەل يەكتر گونجاو نەبوون، من قسەكەى كاك كەرىم لەسەر كاك هاشم و بىرى مائۆيى بۆ كاك دوكتور گىرابۆوہ. چونكە زۆرم بوو گرینگ بوو بزائەم ئەو چۆنى لەسر بىر دەكاتەوہ! ئەوہيش راست، ھەر قسەكەى كاك كەرىمى تەئيد كردوہ و كوتى بە ئى كاك هاشم زياتر بە لاى خەتى سى داہە.

دوايى كە برىك بىرم بەرخۆ ھاتەوہ، خۆم لە خۆم دەپرسى ئەوئ ئەو چ بوو من ھىندەم خۆ بەو مەسەلەوہ ئالۆز كردبوو، كە بزائەم كاك هاشم لايەنگرى ئە كام بەرەى چەپ دەكا يان ناىكا! ناخرە ئەوہ چ دەردىكى كوردى پى عىلاج دەكرا!! دوايى كە برىك تەمەنم چوہ سەرئ قسەيەكى پىاويكى سىاسى باشورىم خویندەوہ و زۆرىشم پى خوش بوو كە دەئى، گەنجى كوردى خەباتكار ئەسەرەتاكندا چەپ نەبى سەيرە، كە بەسائىشدا چوو، چەپ بەمىنئ، ھەر سەيرە!

وردەوردە بەينى من كاك هاشم زۆر خوش بوو، زياتر ھەردەگەل خۆى دەيگىرام و ھەمىشەش من كۆمەلىك قسە و پرسىارم ھەبوون كە وەلامم دەويستن. كاك هاشم زۆر بە عەلاقەوہ گووى دەدامئ، ولامى دەدامەوہ، رىئويتى دەكردم. ئەم باس و موناقيشيانەدا، ھەرچى دەم ھىنا و بىرم ئى دەكردەوہ، بىر و ھەئس و كەوتى كاك هاشم، دەگەل ئەو تىروانىنانەى كاك دوكتور و كاك كەرىم ئەسەرى ھەيان بوو، نەيدەخویندەوہ. رۆژىك لىم پرسى، كوتەم كاك هاشم بۆ جەنابت ئە لاى ھاوړيان بە مائۆيى ناسراوى!؟

بەشىوہى خۆى قاقايەكى لىدا. كوتى ئەو مەسەلە دەگەرىتەوہ بۆ بەر ئە شۆرشى ئىران. من دەمزانى ئىران بەرەو ئالۆزى دەروا، بۆيە زۆرم ھەول دەدا ھاوړيانى رىبەرى حىزب بەو قەناعەتە بگەيەنم كە ئىمە دەبى بە شىوہى چەكدارى و چرىكى خۆمان بخزىنەوہ ئىو خەلكەكەمان و ئە گەرمىنرا بگەرىنەوہ بۆ رۆژھەلاتى كوردستان، بۆ سەئماندننى بۆچوونەكەشم ماوہيەكى زۆر كارم ئەسەر ئىدە و بەرنامەكانى لىنين كە ئە فىنلاندرى كارى لەسەر نىوخۆى روسيە دەكرد و ھەروەھا ھەموو ئىدە چرىكيەكانى مائۆ و ھوشىمىن و كاسترۆ و چىگوارا دەكرد. ھەموو ئەو فاكتايانەم كۆكردبوونەوہ، ئە كۆبوونەويەكى كۆمىتەى ناوہندىدا باسەم كردن و، زۆرىش پىداگر بووم، بەلام ئەوان دەگەل ئەم بۆچوونەى من نەبوون، بە گائتە كوتى ئەوہ برىكىشى غىرەتى زىادەى دەويستا! بۆيە ئەم كاتەوہ پىيان وابوو چونكە من دەم كوت دەتوانىن ئە گوندەكانرا ھىندىك جەرەكەتى چەكدارى و چرىكى بگەين و، خەلك باشتر نامادە بگەين، من بە لايەنگرى خەباتى مائۆيى دەزانن، دەنا ھىچ

وانییە.

من ماوێهەکی باش له بانە و له لای کاک هاشم مامەوه، زۆری ئی فیر بووم. پیاویکی چه‌پی به‌ بێوا به‌ یه‌کسانی و عه‌دالته‌تی کۆمه‌لایه‌تی، کوردیکی پاکی خزمه‌تکاری نه‌ته‌وه‌که‌ی، که‌سایه‌تیکی جیگای ریزی هه‌موو نه‌و که‌سانه‌ی که‌ ده‌یان ناسی، پیاویک که‌ زۆر مه‌سه‌له‌ی وه‌ک یه‌کسانی ژن و پیاو، دامه‌زرانی حکومه‌تیکی عادلا‌نه و دادپه‌روه‌رانه که‌ هه‌موو چین و تووێژه‌کانی کۆمه‌ل بگه‌رێته‌وه، و ده‌هه‌مانکاته‌شدا ده‌سه‌لاتی کوردی و بێجمی کوردی بی، ده‌مێشکیدا گه‌رای کردبوو. کاک هاشم که‌سیکی مه‌زه‌به‌بی نه‌بوو، به‌لام قه‌ت نه‌مدی له‌ جیگایه‌ک بێریزیکی به‌ دینداریک کردبێ، نه‌و که‌سیکی شاره‌زا به‌ که‌لتور و داب و نه‌ریته کۆمه‌لایه‌تیه‌کانی میله‌ته‌یه‌که‌تی، بۆیه‌ش هه‌م ریزی له‌ هه‌موان ده‌گرت و هه‌م، هه‌موانیش نیستاش ریزی ئی ده‌گرن. چ ده‌نیو کۆمه‌لێ کورده‌واریدا و چ ده‌نیو ریزه‌کانی حیزبیدا، قه‌ت تا‌قه وشه‌یه‌کی ناشایست له‌سه‌ر کاک هاشم، چ له‌باری سیاسی، چ له‌باری پاکی و سه‌داقه‌تی ده‌گه‌ل هاوڕییان و ده‌وربه‌ری نه‌بیسترا.

با قسه‌یه‌کی خۆشیش بگه‌رمه‌وه، جاریکیان زینه‌ب خانمی شه‌ریکه ژبانی کاک هاشم، به‌ کاک عه‌لی سوسه‌نی و کاک هاشمی کوتبوو، نه‌و دوو گه‌نجه مه‌هه‌بادیه رۆژیک بۆ نه‌هار خواردن بانگ بکه‌ن و ئیشیان بپرسن بزانی چیان پێ خۆشه‌ با بۆیان ساز بکه‌م! خۆ نه‌وکات ئیمکاناتیکی ئاواشمان نه‌بوو. بۆیه پیمانخۆش نه‌بوو توشی عه‌زیه‌تیان بکه‌ین، به‌لام زینه‌ب خانم قبولی نه‌کرد، بۆیه کوتمان باشه‌ دیین، با شۆرباونکمان بۆ لیبینن. من به‌ حیسابی شۆرباوی مه‌هه‌باد و نه‌شمه‌زانی له‌ بانه‌ شۆربا شتیکی دیکه‌یه. نه‌ویش هه‌ر رایده‌سپارد بابه‌ چۆن شتی واده‌بێ شۆرباوی چی،؟! با شتیکی باشتر و خۆشتر بێن! ئیمه‌ش له‌سه‌ر شۆرباو خواردنی خۆمان هه‌ر سور بووین، که‌ چوین، نه‌و خانمه‌ به‌ریزه‌ شۆرباوی بانه‌یی بۆ لیبناوین که‌ هه‌ر خویان ده‌گه‌ل شۆرباوی مه‌هه‌بادی یه‌ک بوو. له‌وی زانیم نه‌خیر شۆرباو لیره‌ نه‌وه نییه، که‌ ئیمه‌ جاری وایه‌ به‌ گۆشتاوی ده‌بێن! زینه‌ب خانمیش هه‌ر سه‌یری ده‌کردین و گومانیشی لا دروست ببوو که‌ ده‌بێ لیک حالی نه‌بوونیکی بوبێ! پاش چه‌ندین ساڵ رۆژیک خۆی له‌ بنکه‌ی ده‌فته‌ری سیاسی ده‌عه‌تی خانمێکی مه‌هه‌بادی ده‌بێ به‌ شۆرباوی مه‌هه‌بادی، له‌وی بیری دیته‌وه که‌ ۱۰ ساڵ پێشی نه‌و هه‌لیماوه‌ی دابوی به‌ ئیمه‌ نه‌وه نه‌بووه که‌ ئیمه‌ داوامان کردبوو، بۆیه هه‌ر خۆی به‌قه‌رزدار ده‌زانی و ئاخری له‌ نه‌ندن له‌ ما‌ی خۆی و له‌ هه‌نده‌ران شۆرباوی داینی.

کاک هاشم، ده‌گه‌ل نه‌وه‌ی خۆی کوری بنه‌مائیه‌کی تارا‌ده‌یه‌ک ده‌ست رۆیشتوو بوو، به‌لام هه‌میشه به‌ که‌مترین ئیمکاناته‌وه ژباوه.

کاک هاشم ده‌گه‌ل پیران، پیر، و ده‌گه‌ل گه‌نجان، گه‌نج و له‌کۆری ساحه‌ب قه‌له‌ماندا خاوه‌ن قسه‌، و له‌ کۆری شاعیران و نه‌هلی نه‌ده‌بدا ساحه‌ب نه‌زه‌ر و زانیارییه.

بەداخەوه ئیستاشی دەگەڵ بێ له ناوچه و ولاتی ئیمه نه‌یارانی سیاسی، یان دوو جەریان، یان دوو کەسایەتی سیاسی که بو ئیده و دواوژی ولات و چین و توێژەکانی کۆمەڵ، بیری لیک جیاان هه‌یه، زۆر کهم باشیی یه‌کتر ده‌ئین. به‌لام له ناوچه‌ی بانە، زۆر ریکخراوی سیاسی دیکه‌ی ئی بوو، له زۆر چه‌پی رايکانترووه بگره هه‌تا حیزبی ئیسلامی، هه‌موو نه‌وانه ریزی زۆر تاییه‌تیان له کاک هاشم ده‌گرت.

کاک هاشم له لای زۆریک له حیزبه سه‌رانسه‌ریه‌کانی ئیران و ته‌نانه‌ت، ده‌نیو حیزبه کوردستانیه‌کانی باشوری کوردستانیش دا زۆر جیگای ریز و حورمه‌ت بوو. باش له بیرمه کاتیک له کۆنگره‌ی ۸ کاک هاشم نه‌بووه به نه‌ندامی ریه‌ری حیزب، ده‌فته‌ری سیاسی نه‌وکات راست له‌سه‌ر راسپارده‌ی شه‌هید دکتور قاسملوو، هه‌یه‌تیکی بو ته‌وزیح و روونکردنه‌وه‌ی نه‌وه‌ی که بوچی کاک هاشم نه‌بوته‌وه نه‌ندامی ریه‌ری نارده، لای یه‌کیته‌ی نیشتمانی، به تاییه‌ت بو لای به‌ریز جه‌لال تاله‌بانی. کاک هاشم به لای یه‌کیته‌ی نیشتمانیه‌وه که‌سایه‌تیکی به‌رجه‌سته و دۆستیکی بزوتنه‌وه‌ی باشوری کوردستان و یه‌کیته‌ی نیشتمانی بوو، بو‌ه‌ش داهاوی سیاسی به‌ریزیان بو هه‌موو لایه‌ک به‌تاییه‌ت بو مام جه‌لال و یه‌کیته‌ی نیشتمانی گرینگ بوو.

کاک هاشم که‌سیکی خوینده‌وار، و ساحه‌ب قه‌ڵه‌م و نه‌هلی نویسن و خوینده‌وه‌یه، هه‌میشه‌ش ده‌وربه‌ری و نیزکانی بو فیر بوونی زیاتر هان ده‌دا. یه‌کیک له به‌رابردوترین نه‌ندامانی ریه‌ری حیزبی دیموکراتی کوردستانه.

نزیکی و دۆستایه‌تیم ده‌گەڵ کاک هاشم هه‌تا ئیستاش هه‌ر درێژهی هه‌یه و، سالانیکی زۆریش ده‌گەڵ به‌ریزیان له ریه‌ری حیزبدا، هه‌ر شانازی دۆستایه‌تی و، ئی فیر بوونم هه‌ر درێژهی هه‌بووه. ته‌نیا کیشه‌یه‌کی که هه‌مان بووه، جارو باره لاتاویکی پیندا ده‌دام و ده‌یکوت سه‌عید تو پیشتر چه‌پ بووی، به‌لام ئیستا گۆراوی و ناسیونالیستیه‌که‌ت ته‌واو به‌رچاوی گرتوی و بیری عه‌داله‌تی کۆمه‌لایه‌تیت زۆر کز بووه!

کاک هاشم له بنه‌مانه‌یه‌کدا گه‌وره بووه، که خۆی و دوو برای دیکه‌ی نه‌ندامی به‌رجه‌سته‌ی دیموکرات بوون، شه‌هید عوسمانی برای بو پینک هینانی ته‌فاهوم له به‌ینی تورک و کورد دا له‌شه‌ری نه‌غه‌ده‌دا شه‌هید بوو، کاک مه‌مه‌دی برای گه‌وره‌ی واتا قاقه که له دامه‌زرینه‌رانی کۆمیته‌کانی حیزبیه له ناوچه‌ی بانه و یه‌کیک له کۆنترین چالاکان و نه‌ندامانی دیموکرات بوو، له هه‌نده‌ران کۆچی دوایی کرد و هه‌روه‌ها برایه‌کی به‌ریزی دیکه‌شی، حاجی رنؤف که راسته نه‌ندامی چالاکی حیزب نه‌بوو، به‌لام له زۆر نزیکان و خه‌مخۆرانی کورد و دیموکرات بوو، نه‌وه‌یش له سوئید کۆچی دوایی کرد.

کاک هاشم، تیکۆشه‌ریکی گه‌وره‌ی کورد، خاوه‌ن قه‌ڵه‌میکی زانا، سیاسیه‌کی پاک و راست و سادق، برۆاداریک به یه‌کسانی و عه‌داله‌تی جینسی و کۆمه‌لایه‌تییه. له روانگه‌ی منه‌وه کاک هاشم له‌زۆر باره‌وه بو ئی فیر بوون ده‌بی و خه‌سله‌ت و

به شيك له ديمانو و تاره كاني هاوړئ سهد به گزاره

كه سايه تي به رزي نهو بو نهوه كاني داهاتوش ههر ده مينئ.

هيو د خوازم به چاوي خوې ودي هاتني ناواته كاني وانا به خته وهرې ميلله ته كه ي بييني.

سپاس كاك هاشم بو هموو نه وانه ي لیت فير بووم.

سوئيد

سهرچاوه: ناميلكه ي ريزگرتن له كاك هاشم كه ريمي - ريكه وتي: ۲۲ سپټمبر مه برې ۲۰۱۷

* ټيبيني: نه م بابه ته له سهر داواي من ناماده كراوه.

سەيد بەگزادە: كورد يان دەبى ئەوەندە بەھيژ بى بەرژەوھەندىيەكان بپارىژى يان ئەوەندە بە پلان كە بتوانى مەترسى بۆ بەرژەوھەندىيەكان دروست بكا

وتووێژى پۆژنامەى "كوردستان"

دىمانە: شەونم ھەمزەيى

پرووداوەكانى ئەم دوایانە و ئەم پۆژانەى ناوچە گرینگ و ھەستيار و چارەنووسسازن. لەلایەك بزووتنەوھى كورد لەبەر دەم ئاڤكارىيەكى مېژوويى داھە و، لەلایەكى دىكەش دەستپوھردانى سەربازى و قەيرانخولقينيى ئىران دۆخىكى نالەبارى بەسەر رەوشى كورد لە باشوورى كوردستاندا سەپاندوھ. لەو نىوھەدا ستراٲىژىيى ناروونى ئەمريكاش كە زۆر گومان و پرسىارى دروست كردوھ.

«كوردستان» ئەم بابەتانە و چەند باسىكى دىكەى كردۆتەوھ تەوھرى وتووێژىك لەگەل كاك سەيد بەگزادە، ئەندامى كۆمىتەى ناوھەندىيى حىزبى ديموكراتى كوردستان.

شەونم ھەمزەيى: كاك سەيد با لە گۆرانكارىيە گرینگەكانى ناوچەرا دەست پىبەگەين. بە پىلانىكى نىودەوئەتى بەشى زۆرى دەسكەوتەكانى كورد لە باشوورى كوردستان لەبار چوون. بۆ واى لىھات؟

كۆمەلىك فاكىتەرى نىوخۇيى و دەركى بوونە ھۆكارى نەو كشانەو گرانە.

سەيد بەگزادە: بە رووى دەرهوودا پشتىوانى دەركى باشى بۆ نامادە نەكرابوو. ئەو ماوئەدا زۆر لە ولاتانى رۆژئاوا ئالوگۆرى دەسلەتايان كوردە و حكومەتەكان گۆراون؛ دەگەل ئەوئەشدا كە ھەتا ئىستاشى دەگەل بى زلھىزەكان سىياسەت و پلانى روونيان بەرامبەر بە رۆژھەلات، بە تايبەت ولاتانى دەرووبەرى كوردستاندا نىيە. سەركردايەتى كورد زياتر لەسەر ھە ئۆيىستى كاربەدەستانى پىشوو و ولاتانى دەرهوودا، كارى كرددبوو. بە تايبەت پاش ئالوگۆرى دەسلەت لە واشىنگتۇن، لەسەر ئىدارەى نۆى، بەمجۆرەى دەركەوت بە قەرا چاوەروانىيەكان كارى پىويست نەكرابوو. پشتىوانانى ئوروپاش زياتر ئەو كەسايەتتىيانە بوون كە ئىستا لە دەسلەتدا نىن. بەرژەوئەندىيى زلھىزەكان لە كوردستان زىاد لە پىويست، حىسابى لەسەر كرابوو. دەور و پىلانى ولاتانى جىرانىش خوئەندەوئەى دروستى بۆ نەكرابوو و، كەمتر لە رادەى خۆى گرىنگى پىندرابوو. بە تايبەت نەخشى كۆمارى ئىسلامى كە رابردووئەكى درىژ و جى پى قايىمى لە عىراق و كوردستاندا ھەيە، بەرادەى پىويست ئەم مەترسىيە كارى لەسەر نەكرابوو.

بەرووى نىوخۇدا، بىرارى بەرئۆبەردنى رىفراندۆم كۆدەنگى لەسەر نەبوو. دەسلەتتى ھەرىم يەكەدەست نەبوو. ناوئەندى بىرارى لە ھىزى پىشمەرگە يەك نەبوو. پىشمەرگە ھەك تەنيا باسكى بەرگرى و پاراستنى دەسكەوتەكان، دەبوو زۆر پىشتر تىكەل كرابا و ناوئەندىكى بىراردانى ھەبا، ئەو رىكخستن و دەسەرىەك كەوتنە نەكرابوو و ناوئەندى فەرمانىش فرە بوون و ئەو ھىزە لە چەندىن جىگا و كەس و شوئەوئە فەرمانى پى دەدرا. قەرارى پەيمان و سازان دەگەل ناوئەندى عىراق و ولاتانى جىران، لە جىياتى ئەوئەى يەكەدەست و ئەوئەى بە حكومەت بى، لە دەست جىزبەكان و كوتلەى جىزبەكاندا ماوئەتەو، ئەوئەى ھەروەك دىترا مەترسىدارە. كىشەى ئىدارى و كەلكى نادروست لە دەسلەت و گەندەلى، گوئى نەدرايە. حكومەت و ئىدارەى ولات، سەرەراى جىاوازى زۆر و باشترى دەگەل ولاتانى دەرووبەر، دىسانىش، نارەزايەتى زۆرى لەسەر بوو. ھەروەھا بەرژەوئەندىيەكان جىگۆركىيان پىكرا و قازانجە كاتى و جىزبى و تاكى و كوتلەيىيەكان لەسەررووى بەرژەوئەندى نەتەوئەى دانان.

بىرارى: دەنگىك ھەيە و لە نىو كوردستان و لە زمان كوردىشەو دەبىستى كە بىرارى رىفراندۆم لە جىدا نەبوو، يان ئەوئەى لەشكەركىشى بۆ سەر كوردستان لە سۆنگەى رىفراندۆمەو بوو. ئىئو ئەو بارەو دەئىن چى؟

سەيد بەگزادە: مەن ئاواى بۆ ناچم. پىموايە رىفراندۆم، مافى رەوا و قانونى و سروشتىيى ئەو مىللەتەيە و لەھەمناكتايشدا كورد لەم پارچەدا، بە دىمۆكراتىكتىن شىوئەى راستەوخۆى دەنگ، ئىرادەى سىياسىيى خۆى بە گوئى ھەموو

جیهان دادا. بە ڕێژەییەکی زۆر لەسەرئ، رایگەیاندا که دەیههوی چ داها توویەکی سیاسی بۆخۆی بنیاد بنی. هیچ لهو برۆایه‌شدا نیه که ئەم هێرشانه به هۆی ئەم رێفراندۆمهوه کرابن. ناشارد ریتتهوه که ئەم گشتپرسیه، پرۆسهی هێرش بۆسه‌ر ده‌ستگه‌وته‌کانی کوردستانی خیراتر کرد، به‌لام رێفراندۆم نه‌شکرابا، ئەم پیلانانه بۆسه‌ر کوردستان هه‌ر ده‌ئارادا بوون. رهنگبێ نه‌وکات، راده‌ی ده‌ستئاوا لای حکومه‌تی عیراق و هاوپه‌یمانه ئیقلیمی‌ه‌کانی، ئاوا به‌رین نه‌با و به‌جۆریکی دیکه ده‌رکه‌وتبان. پیشتر باسی رێفراندۆم و سه‌ربه‌خۆیش نه‌بووه و، زۆر خه‌راپترین به‌سه‌ر هیتاوین.

پرسیار: ئەگەر بێینه سه‌ر پۆلی چالاک و به‌رچاوی ئێران له‌و ده‌ستپوه‌ردان و هاوکیشه‌یه‌دا. ئێران له‌ چی ده‌گه‌ڕێ، ئایا مه‌به‌ستی هه‌ر درژیه‌تی دروستبوونی ده‌وله‌تی کوردستان بوو، یان ئامانجی گه‌وره‌تر و گرینگتری له‌ پشت بوو ئەم ده‌ستپوه‌ردانه؟

سەید بە‌گزادە: ئەوه‌ی که ئێران ده‌سه‌لاتی کوردی، له‌ هه‌ر پارچه‌یه‌کی کوردستاندا به‌ زیانی ده‌سه‌لاتی خودکامه‌ی خۆی ده‌زانێ، هیچ جینگای شک نییه. به‌لام ئەم گێژاوه‌ی سیاسه‌ت و بازاری شیناوی رۆژه‌لاتی ناویندا، ئێران زۆر گه‌مه‌ی دیکه‌شی هه‌ن. ئێران یه‌کیک له‌ کایه‌که‌رانی زیره‌ک و بێ پرینسیپی ناوچه‌یه و به‌شون به‌رینترکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی خۆیه‌تی. ئەم بواره‌دا له‌ هه‌موو ئامرازه‌کانی مه‌زه‌هب، تیرۆر، فریو و پاره، بۆ به‌هێزترکردنی بازنه‌ی ده‌سه‌لاتی خۆی که‌ک وه‌رده‌گه‌ڕێ. ئەوان ده‌خوازن، ئیمپراتۆریه‌کی به‌رین له‌سه‌ر بنه‌مای ئایدیالاکانیان له‌ بازنه‌یه‌کی به‌رینتر له‌ ئێراندا له‌ هه‌موو ناوچه‌که‌دا، پیک بێنن. ده‌گه‌ڵ ئەوه‌ش که هه‌موو پۆژئاوا ده‌زانن، کۆماری ئیسلامی، چ مه‌ترسیه‌یه‌که بۆ داها‌توی ئەوان و ناوچه، هه‌تا ئیستا به‌رنامه‌یه‌کی روونیان بۆی نییه. هه‌رله‌به‌ر ناروونی سیاسه‌ت و پلان‌ه‌کانی رۆژ ئاوا به‌تایه‌ت نه‌میرکا، هه‌تا ئیستا رۆژ به‌رۆژ کۆماری ئیسلامی جینگا و پینگه‌ی خۆی له‌ ناوچه‌دا قایمه‌تر کردوه.

پرسیار: ئێران و کاربه‌ده‌ستانی سه‌رووی کۆماری ئیسلامی له‌ میژ سائە لافی دۆستایه‌تی کوردی به‌شه‌کانی دیکه‌ی کوردستان لێ ده‌ده‌ن، وه‌ک حاله‌تی موشه‌خه‌س باشووری کوردستان. خۆ ده‌بینین کۆمه‌لێک که‌س که خۆیان وه‌ک روناکیی و نووسه‌ر و ئالیتی کوردی باشوور ده‌ناسین، باس له‌ دۆستایه‌تی کۆماری ئیسلامی ئێران ده‌که‌ن، یانی بۆیان بۆته‌ باوه‌ر. تۆ بلی ئیستا روخساری راسته‌قینه‌ی کۆماری ئیسلامی له‌و پێوه‌ندییه‌دا ده‌رکه‌وتبێ؟

سەید بە‌گزادە: ئێران و کاربه‌ده‌ستانی ئێران، سیاسه‌ت ده‌که‌ن، ده‌ سیاسه‌تی ئەم جۆره سیستمانه‌شدا دۆست بوونی نییه، به‌لکوو به‌رژه‌وه‌ندی له‌ پیش هه‌موو شتیکه‌وه‌یه. ئەوه‌ی که زۆر فریوده‌رانه و هه‌لخه‌له‌تینه‌ره، به‌یانی نه‌رم و پاکیشه‌ری ئەو کاربه‌ده‌ستانه‌یه که به‌داخه‌وه بۆ ئەوانه‌ی باشیان نانس، زۆر سه‌هل و ئاسان ده‌داوی زمانی لوس و هه‌لخه‌له‌تینه‌ریان ده‌که‌ون. ده‌سه‌لاتدارانی ئێران له‌ هیچ سه‌رده‌میکی میژوودا دۆستی کورد نه‌بوون، هه‌تا ئیستا دۆست بن. زۆر سه‌یره به‌چاوی

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوئى سەيد بەگزادە

خۆت بېينى، بەشىك لە ميللەتەكەت لەمبەرى سەد كىلۆمىترى تۆ، بە درندانەترىن شىۋەى مومكىن سەركوت بىرى، رېنەرانى تىرۆر بىرىن بە سى و چەند سال دەسلەت، زياتر لە شەست ھەزار كەسى بەدەستى ئەم رېژىمە كوژراي، بەلام ئىستاش تۆ لەمبەرى سنور بە دۆستى خۆتى بزانى! ئەوھش كە ھىندىك روناكبير و نوسەر كۆمارى ئىسلامى ئىران بە دۆستى خۇيان دەزانن، دەبى ئەم روناكبيرىيە ورد بېينەو، كە ئايا بەراستى روونى دەبىنن؟! زۆر بەداخوۋە ئىمەى كورد، زۆر جار لەبەر رىق و تورەيى و كىنە، بەرچاومان تەواو تارىك دەبى و راستىيەكانمان لى دەشىۋىن، بۆيە ئىستاش بەگومانم كە ھەموو لايەك باش دە سىياسەت و وىرانكارىيەكانى كۆمارى ئىسلامى گەشتىن.

ئەوھش كە ھەك حكومەت و دەولەت بە ھۆى جىرانەتى، كۆمەئىك پەيوەندى ئابوورى و موناتىبى سىياسى دادەمەزى، زۆر ئاسايى، و پىوستىشە بى. بەلام كوردنەوھى دەركاى پەيوەندى دىپلوماتىك نابى قەت رىگا بۆ دەستىۋەردانى دەولەتى دىكە بەتايبەت كە سىياسەت و پىلان و نىيەتتىشى دەزانن، خۆش بكا. كۆمارى ئىسلامى چ ھەك دەولەت، چ ھەك دۆست كە نىيە، دروستە لەبەر جىرانەتى پەيوەندى سىياسى و بازگانىت دەگەلى ھەبى، بەلام قەت نابى ئىزنى ئەو ھەموو رايەلكەى پى بەرى.

پرسىار: كورد دىسان بەسەر ھەوارى خايدا كەوت. پىشتىۋانى ئىدەولەتى كە كورد ھىۋاى لەسەر ھە ئىچىۋو نەك ۋەدى نەھات، بگرە بالانسەكە خەرىكە بەولادا دەشكىتەو. كورد لە كوئىدا ھەئەى كورد؟

سەيد بەگزادە: من پىموايە خويندەنەومان لەسەر پىشتىۋانى ئىدەولەتى، دروست نەبوو. كەس ھەتا ئىستاشى دەگەل بى، بەمجۆرە كە ئىمە ئىشتىۋاى دەكەين پىشتىۋانى ئە ئىمە نەكردو. دەگەل ئەوھش، كورد نىسكو و شكانى زۆرى بەخۆۋە دىو. راستە ئەمجار زۆر ئە ئامانجەكانى نرىك بىۋو، بەلام ئەمن ھەوارى كورد بە خالى نابىنم. ھەئەمان ھەبوون، گرىنگ ئەوھى، بە ھەئەكانى خۆمان بزائىن و ئىيان دوور بكوۋىنەو. گەمەكانى ئەم ناۋچەيە ھەم زۆرن و ھەم زۆر ئالۆز و بەشىكى زۆرىشى نادىارن. ئەوھى روونە ئەوھىيە كە، ئەگەرى رووداى چاۋەرواننەكراۋ فرەن.

كورد ھەئەستىتەو. جارى ھىچ بالانسىك بەتەواۋى نەگۆراۋە و بۇ برىارى كۆتايى زوۋە.

پرسىار: باشە خۆ ئەگەر لە روانگەى بەرژەۋەندىشەۋە چاۋى لىبەكەين، دەولەتى كوردستان بەو ئەزمونە باش و تاقىكارىيە سەركەۋتوۋى ئە چارەگە سەدى رابردوودا دەيتوانى باشتىن دۆست و ھاۋپەيمان بۆ دىناى دەرەۋە بى. چۆنە ئەوان ئەمە نابىنن؟

بەشیک لە دیمانه و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

سەید بەگزادە: بەشیکى ئەم بۆچوونە راستە. حکومەتى کوردستان، لە بەرانبەر حکومەتەکانى ئەم ناوچە و جیرانەکانیدا، لە هەمووان باشتەر و دیمۆکراتیکتر ئیدارە کراوە و، نمونەییەکی باشى ئازادى و دیمۆکراسیى دەرخستووە. پێشى بە زۆر هیزی بناژۆ و مەترسیدارى مەزەبى و تیرۆریستی گرتووە و بۆتە شوینیکی ئەمىن بۆ حاوانەووى خەلکى دەرورجیرانیشت. سەرەرای زۆر لە گەرفتە چارەنەکراوەکانى خۆى، پێشکەوتنى باشیشى هەبوو، بەلام ئەمە بۆ پشتیوانى نینووتەتەوویى بەس نییە.

لە دونیای ئەمڕۆدا زۆر زۆر گرینگە یان ئەوەندە بەهیزى بى کە بەرژەووندىی زلەیزەکان پياریزی، یان ئەوەندەت توانا هەبى و ئەوەندە بە پلان و وشیار بى کە مەترسى بۆ بەرژەووندىیەکان دروست بکەى. ئەوکات دەرکەوویە نۆ بازنەى موعادلاتەو، بەلام نێمە نەگەیشتیونى. هیج ولاتییک لەبەر چاوى جوانى ئەم و ئەو لەسەدان هەزار کیلومیتەر ئەولاترە، نایا بە هەزاران سەرباز لە ولاتیکی وێرانى وەک عێراق بەکۆشت بەدا، لەبەر مافی مەرۆف و دیمۆکراسیش ئەم کارە ناکا. ئەوان بەدواى قازانجى خویانەوون، لە کام لا زیاترى دەست بکەوى، ئەو هەلەدەبژێرى. نێمەش نابى بەو تۆرە بىن. دەبى بزانی، چۆنى خۆدەگەل رێک دەخەین، یان چۆنى مەترسى بۆ دروست دەکەین. هیج فاکتۆریکی دیکە غەیری ئەم دوو حەرەکەتە، دروست دەرنایا و بێجگە ئەم گەمە سیاسیه، تەنیا چەکی نێمە بۆ وەدەستخستنى ویستى رەواو و بەحەقى خۆمان، یەکدەنگى و یەک هیزی و برۆای قایم بە رزگارى و دەمەیداندا بوونى هەموو جەماورەکەمانە، بى ترس و سەلمینەو لە هەزینەکانى.

پرسیار: یانى پەرەسەندنى دەسەلات و نفوزى ئێران لە ناوچەیان لەو پى باشتەر بوو؟

سەید بەگزادە: قسە لەسەر باشتەر بوونى ئێران نییە. ئێران شەرى دەسەلات دەکا، دەتوانى کیشە و ژانەسەر دروست بکا. چەکی مەزەبى پێیە، پۆلى هەیه و بە هەرچۆرێک بى، ئەو بۆشیاییە بى بەرنامەى رۆژئاوا بۆ ئێران و داهاوى ئەم ولاتە، ئەو مەیدانە باشتەر بۆ کایەکانى ئەوان کراووتەو. لەلایەکی دیکەشەو، زلەیزەکان هەتا ئیستاشى دەگەل بى بەرنامەییەکی رۆونیا بۆ نایندەى ئێران نییە. رۆژئاوا بەرنامەکانیان لەهەردووک ولاتى عێراق و ئەفغانستان بەو جۆرەى دەیان ویست سەرکەوتوو نەبوو. تەنانەت لە عێراقدا زۆر ئاشکرا، کۆمارى ئیسلامى هەتا ئیستا زیاتر براوویە، تەنکید دەکەمەو، هەتا ئیستا. رۆژئاوا خوین و هەزینەى مالى و ئینسانى دا، کۆمارى ئیسلامى بەرەمەمەکەى دەدرۆنتەو.

پرسیار: پێتان وانیه ئەمریکا و دنیاى دەرەو خەریکی دوپاتکردنەو و پێداگری لەسەر ستراٹیژییەکی هەلەن؟

سەرەپاي ناپوونى سىياسەت و پلانى ئەمىرىكا و رۇژناوا. بۇ رۇژنەلەت.

سەئىد بەگزادە: ئەمىرىكا و رۇژناوا، ناتوان، ئىران و توركىيە و ئەوهەموو و لاتە عەربىيە لەبەرچاوە نەگرن. ئەگەر پىماناوبى دونيا هەموو ئەو و لاتانە بۇ بەرژەوندىي ئەو ناوچە بەرتەسكەي ئىمەدا، كە تەنانەت كورد هەتا ئىستا خۆشى وەك رېنەربىيەكەي سەرەپاي دەنگى بەهەيزى سەربەخۆيخوازىي خەلك، وىستەكانى روون نىن، فرى دەدا، خۇمان فرىو دەدەين و بۆچوونىكى هەلەمان هەيە. ئىمە دەبى پىش ئەوى چاوەروانى پشتگىرى و لىكگىردانى بەرژەوندىيەكانمان دەگەل رۇژناوا بىن، خۇمان ساخ بکەينەو، كە بە شوين چىيەووين، چىمان دەوى، دەمانهوى بگەينە كوئ و كام بەرژەوندى دەگەل كام زلەيز لىك گرى دەدەين؟ ئىمە ئىستاش هەيزىكى زورى نىونەتەوويىمان بە كىشەكانى خۇمانەو خەرىك كرده. ئەوان جارى هەر دەبى كارمان ئەسەر بکەن كە دەگەل يەكتر بەشەر ئەيەين و شەرى نىوخۆيى دروست نەكەين، چ بگا بەوى سەرمایەي گەورەمان ئەسەر دابىن.

پرسیار: وەك چاوەدێرىكى سىياسى كورد باشوور چۆن خۆي دەگریتەو؟

سەئىد بەگزادە: كورد لە باشوور نەشكاو، بە گەلەكۆمەكىيەكى ئىقلىمى و دەرهكى تا پادەيەكى بەداخەو زۆر، پاشەكشەي سىياسى و نىزامىي پى كراو. خۆشى يارمەتيدەرى ئەم نەهامەتیه بوو، بەلام رۇژى كۆتايى و، رۇژى رەشى كورد نىيە. سىياسەت لەم ناوچەدا، خەرىكە گەرموگورتر دەبى. نەتەنيا نابى دەستەوئەژنۆ بىن، بەلكوو، پىويستە زۆر بەبى پەرواىتر و قايەتر، تەنيا بەچەكى، يەكدهنگى و يەك مالى خۇيانەو، بىنەو مەيدان.

بۇ هەستانەو و خۆ گرتەو، پىش هەموو شتىك پىويستە بەسەر كىشە نىوخۆيەكاندا زال بن و دەسەلاتى سىياسى بەرىنتر بکرىتەو. خەلكى ئەم پارچە دە هەموو سەرەو و سامان و داهاى و لاتدا سەهيم كرىن. كۆمەلگا لە كۆمەللىكى مەسرهفى رزگارى بى. كار و بەرەمەينان زياتر هەمەگىر بکرى. زۆر بە كورتى، ژيانى خەلك ئەوئەندەي دەكرى و مومكىنە خۆشتر بکرى، شكاف و فاسىلەي ژيانى دەسەلاتداران دەگەل خەلكى دىكە كەمتر بکرىتەو. جۆرىك كە خەلك رېبەران و خۇيان وەك يەك بىين.

رېبەرانى و لات باشتەر ئەولەويەتەكان لە جىگای خۇيان دابىن و، بەرژەوندىيە نەتەوويەكان فیدای حىزب و تاك و كوتلە نەكرىن. خەلك و رېبەرى زياتر لىك نرىك بکرىتەو، ئەوكاتەيە كە، سەركردايەتتى كورد پشت ئەستور بە برىارى گشتى، دەتوانى هەموو كارتىك بۇ رزگارى بەكار بىنى.

پرسیار: ئەدی چۆن دەتوانی قەرەبووی ئەو شکستە نێزامی و ھەروەھا دەرونییە بکاتەو، بە تاییبەت کە ئیستا سەرۆکی ھەرێمی کوردستانیش وازی ھێناوە و بە کردەووە ئەو دەزگا شەری و ئیدارییە لە ھەرێمی کوردستان نەماوە؟

سەعید بەگزادە: بەداخەووە ئێمە کورد، زۆر زوو بە کەمترین سەرکەوتن، لە خۆبایی دەبین و بە کەمترین پاشەکشەش، بۆ ماوەیەک ھیوا بەردەدەین. بەلام بەخۆشییەو، زۆر زووش خۆدەگرینەو. یەکدەنگی و یەک ھەنوێستی و کەمکردنەووی کێشە ھێزە سیاسییەکان دەتوانی باری ڕەوانیی ئەم پاشەکشەییە کەم بکاتەو. کەمکردنەووی دەستی جیرانەکان کە ئیستا سیاسەت و بەرنامەکانیان بۆ ھەموو لایەک باشتر و زیاتر دەرکەوتوون، دەتوانی یارمەتیدەر بێ. ھەتا ئەو دەستە دەرەکیانە مەودای چالاک و ئازاوەنەوویان بەمیتێ، ئێمەکانی دڕدۆنگی دروستکردن، نائومیدی و دئساردی ھەر دەمیتێ. ئەوێش کە دەگەریتەووە بۆ کێشەووی سەرۆکی ھەرێم، کە دروستترە بلیین قبوڵنەکردنی دڕنژکردنەووی ماوەی سەرۆکیەتیییەکە، راستە ئەوێش بۆشاییەکی گرانە کە دروست دەبێ. بەلام واش نییە، کە دەردی بێ عیلاج بێ. بەھاوکاری گشتی و دابەشکردنی دروستی دەسەلاتەکان و ھاوئەنگی ھێزە سەرەکییەکان، بەشیک زۆری ئەم بۆشاییەش دەکری چارە بکری. ئە لایەکی دیکەشەو، سەرۆکی ھەرێم، ئە دەسەلاتی سەرۆکیەتی کێشەووە، بەلام ئیستاش سەنگینترین کەسی کوردستان و سەرۆکی یەکیک لە ھێزەسەرەکییەکانی ئەم پارچە کوردستانە و ئە گۆرەپانەکە نەچۆتەدەری. بۆیەش دەھەموو کایە سیاسییەکاندا قورسای خۆی ھەر ھەبە. کەواو بوو رۆل و جیگای بارزانی، ئە ساحەیی سیاسی باشووری کوردستاندا ھەر ھەبە و، بەرچاویش دەمیتێ.

پرسیار: دۆخی ئیستای ھەرێمی کوردستان، واتە سێکردنی رێفراندۆم، ئەکیس چوونی بەشیک زۆر لە خاک و دەسکەوتەکانی کورد کە لە چەند دەبەیی رابردوودا ئەو بەشە کوردستان و سەرەکی نرابوو، بە گشتی پێشھاتەکانی ئەم دواییانە ھەرێمی کوردستان چ شوێنکاریکی ئەسەر رۆژھەلاتی کوردستان دەبێ؟

سەعید بەگزادە: سێکردن، یان دەکار نەخستنی ناکامی رێفراندۆم، کە مافیکی زۆر سروشتی و دیمۆکراتیانەییە، ھیچ ئە ھەقانییەت و ڕەسای ئەو دەنگە کەم ناکاتەو. ئەوێش ئێرە زیاد بکەم کە خەلکی باشوری کوردستان بەم دەنگە ۹۳ ئەسەدەیی خۆیان بە سەرەخۆیی و، دروستکردنی کیانی کوردی، ئێرادە و ویستی خۆیان نیشان دا کە خوازیار نین دەگەڵ عێراق بەمیتێنەو. جا ئیستا کاتی دەکارکردنی ئەم بێ یان نا، ھیچ ئەم ڕەسای ئەم ئێرادەییە، ناگۆری. ئەگەر ھەتا پێشتر بە بێ ویستی کورد کوردستان بە عێراقەووە لکیندراوو، ئیستا بۆ جاری دووھەم بە زۆر ئێرادەکە دەشکیندري و دیسانەکەش دەکریتە پینەییەکی ناریک. ئەوێش مەگەر بە دابەشکردنی دەسەلاتی سیاسی ھاوئەش، دەنا ئەم زۆنە سەرنەگری. بەلام ئەسەر شوێندانەری کۆی ئەم پڕۆسەییە بە سەرکەوتن و پاشەکشەکانییەو، شوێنی راستەوخوازی ئەسەر رۆژھەلاتی کوردستان بوو و کاریگەریشی ھەر دەمیتێ. رۆژھەلاتی کوردستان جاری یەکەمی نییە دەخۆشی و ناخۆشییەکانی پارچەکانی دیکە کوردستاندا، بەتاییبەت باشووردا، چالاکانە بەشدار دەبێ. ئەوێش راست نیشانەیی ھەستی بەرز

نەتەوویی خەلكى رۆژھەلاتى كوردستانە و زۆرىش جىگای ریز و پیزانىنە. لە لایەكى دىكەشەووە دەرخەرى ئەو راستییە، كە دەگەڵ ئەووی كە ھەر پارچەى كوردستان ھىندىك سروشت و تايبەتمەندى و رینگەچارەى سیاسى جیاوازیان بە پى ھەلكەوتى خۆیان ھەيە، بەش و ئەتى يەك نەتەووی گەورەى بى ولات و يەك دەرد و خاوەنى يەك چارەنوسن. دەگەڵ ئەوھش ئەم روواداوانە زۆر دەرسى بۆ ئیمەى رۆژھەلاتى تىدابوو، كە ناكړئ لەبەرچاوانمان ون ببن.

پرسیار: كوردی رۆژھەلات كەمى بۆ باشوور نەكرد. ئیستاش دەیان كەس لە رۆلەكانى كورد بە تاوانى پشتیوانى دەربرین بۆ رىفراندۆمەكەى باشوورى كوردستان لە زیندان دان. لە ئیستادا ئەگەر بەمانەوى كۆمەلێك نەرك پیناسە و دەستتیشان بكەین، خەلكى رۆژھەلات و حیزبەكانیان چىیان دەكەوتتە ئەستۆ؟

سەيد بەگزادە: پشتتیش كۆتم، راستە ئیمە يەك نەتەوین، بەلام دەبى قبۆل بكەین كە دابەش كراوین و جیاوازیمان دەبەیندا بە پى ھەلكەوتى ئەو ولاتانەى بەسەریاندا دابەش كراوین تىدا پەيدا بوو. بۆیە ئەووی دەبى تەسیمی نىھایى بۆ باشوور بگړئ خەلك و نوینەرانى ئەم پارچەى كوردستان، نەك ئیمەى رۆژھەلاتى یان پارچەيەكى دىكە. لەسەر ئیمە پشتتگیری، ئەگەر ویستیان ھاوھكړى و ھاوکارییە. بەلام ئەوھندەى دەگەریتەووە سەر پارچەى خۆمان و خەلك و ھیزە سیاسییەكانى، دەبى زۆر وشیارانە ئەم روواداوانەى باشوور بكەین بەدەرس و لىیان فێر ببن. ئەووی دەرخەرى ئیرادە باش و ھەرەكەت و كردهوى دروست بوون، بە باش وەرى بگړین، ئەوھش كە مائۆیرانكەر بوون، رینگای خۆدزینەوھیان پەيدا بكەین و، لە ئیستارا نەھیلین توشمان ببن. ئەوھندەش كە دەگەریتەووە سەر ئیستای خەلكى رۆژھەلات، دەگەڵ ئەووی كە ئەم دەرکەوتن و نەرەزایەتى و پشتیوانیانەى بۆ شۆینەكانى دىكە دەيكا، زۆر دروست و نیشانەدرى ھەستى بەرزى نەتەووییین، نابى بە پى ھەلومەرج و، كاتە گونجاوھەكان بۆ گەیانندى داواكان و مافەكانى خۆیان، كەمەتەرخەمى بكەن، كورد لە ئیراندا كیشەى كەم نین و دەھەر دەرھەتتەكدا دەكړئ بەشیکیان بە پى ھەل و مەرھەكە بەیان بكړین.

پرسیار: وەك دواپرسیار، لە ئیستادا كە ئەو وتووێژە دەكەین ھەرىمى كاتالۆنیا برىارى جیابوونەووە لە ئیسپانیای داو و پارلمانى ئەو ھەرىمە سەربەخۆیى خۆى راگەیانندووە. پەيامەكانى ئەو برىارە چىن؟ ئایا ئەو نىیە كە ھىشتا كات بۆ سەربەخۆیى نەتەوھەكان ماو؟

سەيد بەگزادە: ھەتا كاتى ولامى ئەم پرسىارە، كیشەى كاتالۆنیا و سپانیا، بەرەو ئارامى نەرۆیشتوووە. نابى ئەوھشمان لەبىر بچى كە كوردستان و عىراق، ئیسپانیا و كاتالۆنیا نین. ئەوان زۆر لە ئیمە لەپشتن، سەرەراى ئەو ھەموو جیاوازیەش، چونكە ئیسپانیا بە دابرانى كاتالۆنیا زۆر زیانەند دەبى، ئامادە نەبوو، قبۆلى دەنگ و ویستى ئەم خەلكە بكا و لایەنى دیمۆكراتىكى ئەم ویست رەوايە و كۆى پرۆسەكەى، گەلێك سەنگینتر كردووە، مەترسى زۆرى بۆ ناوھتەووە.

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

بۆیه‌ش من پێچه‌وانە‌ی پرسیارە‌کە‌ی بە‌رێزتان، دە‌مه‌ه‌وێ ب‌لێم کە ه‌یشتا کاتی سە‌ر‌به‌‌خ‌و‌ی نه‌ته‌وه‌کان نه‌هاتوه‌! نه‌من پ‌یم‌وايه خه‌بات بۆ سە‌ر‌به‌‌خ‌و‌ی وه‌ک جار‌ان ه‌اسان نه‌ماوه. لێ‌ک‌دا‌برانی سنووره‌کان ک‌یشه‌ی زۆری لێ دروست بووه. پ‌ه‌ی‌وه‌ندی و به‌ر‌ژه‌وه‌ندییه‌کان زۆر به‌ر‌ین و ئالۆز و ت‌یک‌چ‌ر‌ژاو بوون. ئ‌یستا بۆ ت‌یک‌دانی سنوری و لات‌یک، ته‌نا‌ه‌ت سنووری ده‌ست‌کرد‌یش ب‌ی‌ج‌گه له‌و هه‌موو به‌ند و ت‌یکه‌‌ل‌اوی و پ‌ه‌ی‌وه‌ندییه ئ‌ی‌خ‌و‌ی‌یا‌نه، ده‌ب‌ی کۆمه‌‌ل‌یک پارامیتری ئ‌ی‌و نه‌ته‌وه‌ی‌یش ده‌نه‌زەر ب‌گری و تان و پ‌و‌ی زۆر و لاتان ل‌یک هه‌‌پ‌چ‌ر‌ینی. بۆیه ئه‌مه مه‌سه‌له‌ی سە‌ر‌به‌‌خ‌و‌ی میله‌ت و و لات‌یک و، ل‌یک‌دا‌برانی سنور و میله‌تانی زۆر ئاسته‌متر کردوه.

(له ژماره‌ی ٧١٣ی "کوردستان" دا بلاو بۆته‌وه)

سه‌ر‌چ‌اوه: ما‌پ‌ه‌ری کوردستان و کورد - ر‌یکه‌وتی: ٧ نۆف‌ه‌مه‌ری ٢٠١٧

بەرژەووندىخووازى دەولەتان پىخۆشكەر بوو بۇ بەردەوامى تىرۆرىسى كۆمارى ئىسلامى

دىمانە : شىر باپىرى

دوای پرووداوى تىرۆرى شەھىد قادر قادرى بە دەستى بەكرىگىراوانى رېژىمى كۆمارى ئىسلامى ئىران كە دوابەدوای تىرۆر و شەھىدبوونى سەباح پەحمانى لە ھەولت و لە ماوى دوو ھەوتوودا پروویان دا، ژوورى «بۇ پۇژھەلات» لە تۆرى كۆمەلەتە تىلگىگرام تىلگەردىكى بەبەشدارى سەيد بەگزادە، ئەندامى كۆمىتەى ناوھندىى حىزبى دىموكراتى كوردستان بۇ باس لەسەر تىرۆر و سىياسەتى تىرۆرى كۆمارى ئىسلامى لە بەرامبەر بزوتنەوہى كورددا پىك ھىنا.

«كوردستان» پوختەبەك لەو وتووێژەى بۇ خوینەرانى ئامادە كەردووە و دەىخانە بەر سەرنجى ئەوان:

شىر باپىرى: راتەكان لە ھەرىمى كوردستان دىسان دەستى پىكردۆتەوہ. ئايا گۆرانكارىك پروویداوہ كە تاران سىياسەتى تىرۆرى لە باشوور چالاك كەردۆتەوہ؟

سەيد بەگزادە: لە پىوہندى لەگەل پەرسىيارەكەتدا ھەروەكوو بۇ خۆت ئىشارەت پىكرد، دەولەتى ئىران لە واقىعدا و لەحالى حازدا ھىچ دەولەتتىكى لە ھەدى رقىبىى خۆيدا نىە بۇ كەردوہ تىرۆرىستىيەكانى، دەگەل ئەوہش پىم باشە ئىشارە بە خالىكى دىكەش بكەم، ئەویش ئەوہىە كە بەداخەوہ ھكوومەتەكانى پىش كۆمارى ئىسلامىش لە ئىران ئەم سىياسەتەيان

ھەر بوو و تىرۆر و توقاندىن بەشىك لە بەرنامەكانى سەركوت و كوشتارىيان بوو. واتا مېژووى تىرۆر لە ئىران بەدەست دەولتەكانى ئىران زۆر بۆ كۆن دەگەرتتەو. زۆر پىش حكومەتى ئىسلامىش سىياسەتى تىرۆر و كوشتن و قىتوبىر و توقاندىن لە رۆژەقى بەرنامەى كارى دەولتەكانى پىشوو ئىرانىشدا بوو و ئەوكاتىش كورد بەداخەو لە رىزى پىشەوئى قوربانىيانى تىرۆر و كوشتندا بوو. ئەوھش كە دەگەرتتەو ئىستا راستە كۆمارى ئىسلامى لە پاش تىرۆرى مېكۆنوو و دادگايى مېكۆنوو ھىندىك لەو ھەرەكەتەنى راگرتبوو، و بەتايىبەت روو بەدەرەو ھەوتى دەدا سىمايەكى دىكە لە خۆى پىشان بەدا، بەلام ئەگەر بىروانىن بۆچى ئەم تىرۆرانەى چالاك كوردتەو دەكرى ئىشارە بەو بەكەين كە كوردەوكانى دەرەوئى كۆمارى ئىسلامى زىاتر رەنگدانەو يا دژ كوردەوئەكن كە لە موقابىل ھەرەكەتەكانىدا لە نىوخۆ روو بە دەرەو نىشانى دەدا. واتا كۆمارى ئىسلامى زىاتر ھەول دەدا كىشەكانى نىوخۆئى ئىران وەك ناپەزايەتتى خەلك كە لە مەيدان و لە شەقامەكاندا روو دەدن، ئەو باسانە و سەرنجەكان بگوازىتتە بۆ دەرى تا لەلايەك ھەم داخلى پىي ئارام كاتەو، ھەم كىشە و باسەكان لە نىوخۆرا بگوازىتتەو دەرەوئى سەنورەكان و، لەلايەكى دىكەش بەو شىوئە بىتوانى ھەئسوگەوت و كۆنترۆئى ھىزەكانى موخالىفى خۆى بكا. واتا تا ئەو جىگايەى بۆى ھەول دەدا لە توقاندىن و لە كوشت و كوشتار لە ئىعدام و تىرۆر ئىستفادە بكا بۆوئى خەلكى پى بتوقىنى.

ئەو تىرۆرانەى ئەم دوايىنەش كە لە باشورى كوردستان كراون، پەيوەندىيان بەم چالاكىيانەى ئەو ماوئى رۆژھەلاتى كوردستانەو ھەيە و حكومەت پىي وايە بەم جۆرە دەتوانى، رىنگاى چالاكىيەكان لە نىوخۆ بگرى. لەلايەكى دىكەشەو لە باشورى كوردستان بەداخەو پاش رووداوەكانى كەركوك بۆشايەكى سىياسى زىاتر بۆ نفوز و چالاكى كۆمارى ئىسلامى كراوئەو و مەيدانى تەراتىن بۆ كۆمارى ئىسلامى بەرىنتر بۆتەو.

شىئىر باپىرى: كاك سەعيد فەرمووت دادگاي مېكۆنوو بوو ھۆى خاوكردنەوئى ئەو ھەولانەى كۆمارى ئىسلامى. ئىستا ئىرە لە دەرەوئى و لات چۆن دەكرى رىنگا نەدرى بە كۆمارى ئىسلامى كە ئاوا ئاسان درىژە بە پىلانە تىرۆرىستىيەكانى بەدا؟

سەعيد بەگزادە: ئاگادار كوردنەوئى كۆركۆمەئى ئىنەتەوئى و، و لات و دزگاكانى پىئەندىدار بە پىشگىرى يا بلىين دەولتەتان بۆ ئەوئى فشارىك بخرىتتە سەر كۆمارى ئىسلامى؛ وەك ئاگادار كوردنەوئى باسىكە و، وەك ورىنگانەدان و رىگرتن لە تىرۆر باسىكى دىكەيە كە دەكرى بەجىا قسەيان لەسەر بەكەين. ئەوئى دەگەرتتەو بۆ ئاگادار كوردنەوئى ئەو بەشەى لانىكەم چاكمان كار لەسەر كوردو و بەشى پىئەندىيەكانى جىزب لەو بارەوئى زۆر چالاك بوو. بەلام ئەوئى دىكە پىئەندىيە بە كۆمەئىك بەرژەوئى سىياسى و پىئەندىيە دىپلۆماتىك ھەيە لە ئىوان ئىران و و لاتاندا كە ئاىا مەسەلەن ئوروپا، ئامرىكا يا و لاتەكانى دىكەى دەورويەر چەندە ئامادەن بەرژەوئى دىپلۆماتىكە خويان لە مەترسى باوين يا دووركەونەوئى لە قازانج و بەرژەوئى ئابوورى و سىياسىيەكانى خويان و، وەدەنگ بىن. ئەو بەشە بۆ خۆى بەستراوئەوئى بە زۆر پارامىتر و فاكورى

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاۋرى سەيد بەگزادە

دىكە كە ئاۋا راحەت ناتوانىن ئىمە كارىگەرېمان لەسەريان ھەبى. بۇخۆتان دەزانن و ھەموو دونيا دەزانى كە لانىكەم لە ئائىمان، دادگای ئائىمان تا ئەو جىگايە رۆى كە رېبەرانى ھەرە سەرۋوى كۆمارى ئىسلامى كە بىرادەرى تىرۆرى دوكتور شەرەفكەندى و ھاۋرىيانى بوون، ئەو دادگايە بە تاوانبارى ناساندن و حوكمى لەسەر دان. بەلام دواجار ناچارن بەشى زۆرى ولاتان كە تەنەت سەرەتا بائۆيزخانەكانى خۆشيان داخست و، بائۆيزەكانيان لە تاران كشاندهۋە، دوايە لە پىناۋ پاراستنى بەرژەۋەندىيەكانيان كىبرىكى گەرەنەۋەيان ھەبوو بۇ تاران. ديارە بەو حالەش ئىمە دەبى ھەولەكانمان زياتر بن و فشارەكانمان لەسەر ئەو بابەتە بخەينە سەر يەك.

شئىر باپىرى: كاك سەيد كارى بەنگەيى بۇ كۆكردنەۋە و بە دىكۆمىنتكردى كردهۋە تىرۆرىستىيەكانى كۆمارى ئىسلامى ئىران كراۋە؟ ئىۋە لەو بارەۋە چىتان كرده؟

سەيد بەگزادە: كۆمارى ئىسلامى كارنامە تىرۆرىستىيەكەى ھىندە روون و ھىندە بەنگە نەۋىستە كە لەو بارەۋە پىۋىست بە تۆيزىنەۋە و بەدواداچوون و خۆماندووكردى زور نىە.

ئىمە دەۋلەتلىك لە دونيادا شك نابەين بە قەرا كۆمارى ئىسلامى تىرۆرى كرىدى و دەستى لە تىرۆردا ھەبى و دەستى لە دەستىۋەردان لە كاروبارى نىۋخۆيى ولاتان و كردهۋە تىرۆرىستىيەكان لەو ولاتانەدا ھەبى. ئىمە ۋەك خۆمان و ۋەك حىزبى دىموكرات لەو بارەۋە ئەۋەندەى بۆمان كراۋە وردەكارى كوشتار و تىرۆرەكانى كۆمارى ئىسلامى لە كورد و حىزبى دىموكراتمان كۆكردوۋەتەۋە و بەنگەمەندمان كردوون. ھەر بۇ نموونە عەرزى جەنابت بگەم كە نىزىك بە ۴۰۰ كەس لە تىكۆشەرانى رۆژھەلاتى كوردستان لە باشۋورى كوردستان لە نىۋان سائەكانى ۱۳۷۱ ھەتا ۱۳۷۶ واتا لە ماۋەى ۷ سائدا بەدەست كۆمارى ئىسلامى تىرۆر كراون كە بەشى زۆرى وردەكارىيەكانى ئەو تىرۆرانەمان بە تەۋاۋى ھەن. نامارى ئەۋەشمان ھەيە كە لە ئوروپا، لە ئەمريكا، لە فىلىپپىن، پاكستان، لە ھىندوستان، لە ئىمارات، قىبرىس، ژاپن و توركىيەشدا كۆمارى ئىسلامى تىرۆرى كرده و لەۋانە ئىمە نامارى ۶۰ كەسمان لە بەردەستدا ھەيە.

شئىر باپىرى: كاك سەيد تومەتبارانى رووداۋەكەى شەۋى يەلدا بىتاوان دەرچوون، ھىرشى تىرۆرىستى بەرامبەر حدكا كرا و سەباح رەجمانى شەھىد بوو، دواترىش كە شەھىد قادر قادرى تىرۆر كرا. ئەۋانە لە رووى كات و بابەتەۋە پىكەۋە پىۋەندىيان ھەيە؟

سەيد بەگزادە: ئەمن پىم خۆشە شتىك راست كەمەۋە، ئەۋانەى لە پەرۋەندەى تىرۆرى شەۋى يەلدا بەردراون بىتاوان نىن. ئىستاش لە روانگەى ئىمەۋە ئەۋانە تاوانيان لەسەرە، بەلام ئەۋەى كە دادگاكانى ھەرىمى كوردستان روانگەى خۇيانەۋە

دەلىلى كافي بۇ راگرتتى ئەوان نايىنن ئەو بەسىكى دىكەيە. ئەوان شىئەي كار و رۇتىنى كارىي خۇيان ھەيە، بەلام ئىمە ئىستاش ئەوانە ئەگەل ئەوئى كە رەنگىب ئەسلى ئەو كەسەي كە تىرۆرەكەي كر دوو و جىنايەتەكەي خۆلقاندو و نەبن، بەلام ھاوکار و ھاودەستىيان بوون، بۇيە ئە روانگەي ئىمەو و ئىستاش ئەوانە تاوانبارن و كارى دادگاش ھىشتا بە يەكجارى تەواو نەبوو و پەرەندەكەش دانە خراو.

ئەوئىش كە ھەر بەدوای بەردانى ئەو چەند كەسەدا دوو تىرۆرى دىكە كر اوون و پىئوئىدىيان بەيەكەو ھەيە يان نا، دەبى بىئىم، ھىچ ھەرەكەتتىكى كۆمارى ئىسلامى بى بەرنامە نىە. ھەموو تىرۆرەكانى كۆمارى ئىسلامى بۇ يەك مەبەستە و ئەوئىش بەقا و مانەوئى رىئىمە و ھەموو ئەو تىرۆرانەش بە يەكەو بەستراونەوئە و بە پىئى بەرنامە دەكرىن.

شەئىر باپىرى: كاك سەئىد پىئىشتر گوتراو كە چەند جىزىبىكى رۆژھەلاتى كوردستان بۇ كاروبارى ئەمنىيەتى پىئوئىدى و ھاوكارىيان ھەيە، بەلام ئاىيا ئەو دەتوانى بە تەنبا وەلامدەر بى ئەگەر ناوئەندە ئەمنىيەتتىبەكانى ھەرىمى كوردستان ھاوكارىي ئەو لايەنانە نەكەن؟

سەئىد بەگزادە: ئەو پىرسىيارە دەكرى دابەش بەكەين بە دوو بەش، ئەوئى ئىمە وەك خۇمان چ دەكەين و لايەننىكى دىكەش وەكوو باسەت كرە دامودەزگا ئەمنىيەتتىبەكانى باشوورى كوردستان كە چۆن ئە بەرامبەر جموجۆلەكانى كۆمارى ئىسلامى ئەم پارچەيەي كوردستاندا بەرنامە و پلانبايان چىە.

ئەوئەندەي دەگەرئىتەو سەر ئىمە وەك ھىزەكانى رۆژھەلاتى كوردستان، ئىمە ھەموو لايەكمان ئەو گەئىشتوون كە بەو باروئوخەي نوئىيەي ئىستا ئە ھەرىمى كوردستان ھەيە، بەداخەو مەيدانىكى كراوئەتر ئە جاران بۇ كۆمارى ئىسلامى و بۇ ھەرەكەتە تىرۆرىستىبەكانى رىئىم كراوئەتەو. ئىمە دەبى ھاوكارىمان ئەگەل يەكتر زىاتر بى و وردتر ئاگامان ئە جموجۆلى دوژمن بى. بەشەكەي دىكەي دەگەرئىتەو سەر ھكومەتى ھەرىمى كوردستان و دامودەزگاكانى دژە تىرۆر و زانىيارى و پاراستن، كە ئەمن پىم وايە ئەو ھىزانەش ھەم بۇ پاراستنى ئىقتدارى خۇيان و ھەم بۇ پاراستنى كەرامەتى سىياسىي كورد ئەو پارچەيەدا و، ھەم بۇ نىشاندانى ئەوئى كە ئەم ولاتە خاوەنى خۇي ھەيە و پىئوئىدىي سىياسى و ئابوورىي ئىوان دوو ولات بەماناى تەراتىنى لايەك ئە خاكى لايەكەي دىكە نىە و، ئەوانىش كارى خۇيان دەكەن و بۇيە پىم وايە ئەوانىش دەبى ھەد و سنوورىكى زىاتر بۇ كرەوئەكانى كۆمارى ئىسلامى دابىنن.

شەئىر باپىرى: جىزىي دىمۇكراتى كوردستان ئە سالانى رابردوودا پىئىداگرىي زۆرى ئەسەر خەباتى مەدەنى كر دوو. ئىستاش پىئان وايە بەرامبەر بەو رىئىمە دەبى كار ئەسەر خەباتى مەدەنى بكرى يان بە گوشارى چەكدارى بەرەرووى بىنەو؟

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بە‌گزادە

سەعید بە‌گزادە: لەسەر ئیجازەت دە‌ئێم پرسیارە‌کەت کە‌میک ئا‌ۆزە و نا‌کری کاری سیاسی و سە‌ربازی لە بە‌رامبە‌ری یە‌کترا راب‌گیرێن.

ویستی کورد ویستیکی سیاسییه و کورد بۆ‌گە‌یشتن بە‌و ماف و ویستە هە‌موو م‌یتۆ‌دە‌کانی خە‌بات رە‌چاو د‌کا و ک‌ردوویە‌تی. سیاسە‌تی خە‌باتی مە‌دە‌نی و خە‌باتی پ‌یشە‌رگانه له هە‌موو م‌یژووی ح‌یزبی د‌یموک‌راتی ک‌وردستاندا بووه و ئە‌وهی کە دە‌فەر‌م‌ووی لە‌و سالانە‌ی راب‌ردوودا زیاتر ق‌سە‌ی ئ‌ی ک‌راوه بۆ ئە‌وه دە‌گە‌ر‌یتە‌وه کە لە‌و سالانە‌دا ئە‌و بابە‌تانه زیاتر مە‌وزووع بوون.

ئە‌ساسە‌ن ح‌یزبی د‌یموک‌راتی ک‌وردستان له سە‌ره‌تاوه و له بنه‌رە‌تدا ق‌ه‌ناعە‌تی لە‌سەر ئە‌وه بووه کە بۆ‌گە‌یشتن بە‌ مافە سیاسییه‌کانی خ‌ویان، بۆ‌گە‌یشتن بە‌ مافە نە‌تە‌وایه‌تییه‌کانی خ‌ویان ر‌یگای د‌یالوگ و وتوویژ و سازان و ر‌یک‌کە‌وتن رە‌چاو ب‌کا و خ‌وی له توندوتیژی و شە‌ری چە‌ک‌داری بە‌دوور ب‌گری. بە‌لام ئە‌وه تە‌نیا ئ‌یمە نین کە ش‌یوهی خە‌بات د‌یاری د‌کە‌ین و بە‌داخه‌وه بە‌ پ‌ینی بارود‌ۆخی ک‌ورد له هە‌موو بە‌شە‌کانی ک‌وردستان، ک‌ورد زۆر کە‌م دە‌توانی لە‌سەر م‌یتۆ‌د و ش‌یوه‌کانی خە‌باتی خ‌وی ب‌ریار ب‌دا و بە‌ داخه‌وه تا ئ‌یستا زیاتر ئە‌و دە‌وڵە‌تانه‌ی ک‌وردیان بە‌سە‌ردا بە‌ش بووه و یە‌ک لە‌وان ئ‌یران و کۆ‌ماری ئ‌یسلامی، بە‌داخه‌وه زیاتر ئە‌وان م‌یتۆ‌دی خە‌باتیان بە‌سەرماندا سە‌پاندووه.

ئ‌یمە له ر‌ۆژانی یە‌کە‌می هاتنە‌سەر‌کاری ئە‌و ر‌یژیمە با‌وه‌رمان وابوو و هە‌وڵمان ئە‌وه بووه کە ر‌یگای وتوویژ ب‌گیرینه بە‌ر. هە‌ینە‌تی نوێ‌نە‌رایە‌تی گە‌لی ک‌وردمان پ‌ینک ه‌ینا و هە‌وڵماندا له ر‌یگای د‌یالوگ و سازان‌ه‌وه بە‌ مافە سیاسی و نە‌تە‌وایه‌تییه‌کانی خ‌ۆمان ب‌گە‌ین، بە‌لام کۆ‌ماری ئ‌یسلامی ئە‌و زە‌رفییه‌تە‌ی ت‌یدا نە‌بوو بۆ‌یه شە‌ری بە‌سەر ک‌وردستاندا سە‌پاند و ئ‌یمە‌ی ناچار ک‌رد بۆ بە‌ر‌به‌رە‌کانی و بۆ پاراستنی خ‌ۆمان و بۆ مانە‌وه‌ی خ‌ۆمان دە‌ست بۆ چە‌ک بە‌رین. له دا‌هاتووشدا ئ‌یمە تە‌واوی ئە‌و ر‌یگایانە‌ی کە بۆ‌گە‌یشتن بە‌ مافە نە‌تە‌وایه‌تییه‌کانمان دە‌بی رە‌چاویان ب‌کە‌ین، ه‌یچیان له دیدی ئ‌یمە و له بە‌رنامە‌ی ئ‌یمە له پ‌روژە‌ی ئ‌یمە‌دا وە‌لا نا‌رین. با‌وه‌رمان بە‌وه‌ش بووه کە له گ‌رتنە‌به‌ری هەر م‌یتۆ‌دی خە‌باتدا ئە‌وه‌ندە‌ی د‌کری دە‌سکە‌وتە‌کان زیاتر و زیانه ئ‌ینسان‌ییە‌کان کە‌متر بن، بە‌لام ئە‌گەر کۆ‌ماری ئ‌یسلامی پ‌یی وابی بە‌ ک‌وشت و ک‌وشتار و بە‌شە‌ر دە‌توانی پ‌یش بە‌ ویستە‌کانی ئ‌یمە ب‌گری ئە‌و خە‌یالە‌ش خاوه و ئە‌گەر قە‌رار بی ر‌ۆژن‌ک بۆ گە‌یشتن بە‌ ئامانجە‌کانمان زیاتر ئە‌وه‌ی کە ئ‌یستاش هە‌زینە‌مان داوه پ‌یویست ب‌ج هە‌زینە‌ بە‌دە‌ین، ئە‌وه در‌یغی نا‌کە‌ین.

ش‌ئ‌یر با‌پیری: ئایا سیاسە‌تی ت‌یرۆر بۆ کۆ‌ماری ئ‌یسلامی دە‌سکە‌وتی بووه و ت‌یک‌ۆ‌شە‌ران و ش‌ۆر‌ش‌گ‌یرانی ک‌وردی تووشی ترس و ت‌وقان‌دن و پ‌اشە‌کشە‌ ک‌ردووه؟

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بە‌گزادە

سەعید بە‌گزادە: ئەگەر کورد له کوژران ترسابا دەبوو زۆر پیش ئیستا له خەبات دەستی هەنگرتبا کاتیکی سمایلی ناغایان دەکوشت و تیرۆر دەکرد، کاتیکی پیشه‌وایان له‌دار دا، کاتیکی رێبه‌رانی دیکه‌ی کوردیان له رۆژه‌لاتی کوردستان ئیعدام دەکرد و له‌زیندانه‌کانیان ده‌هاویشن، کاتیکی دوکتور قاسملوویان تیرۆر کرد، کاتیکی دوکتور سەعیدیان شه‌هید کرد و کاتیکی ئەو هەموو کادر و پیشمه‌رگه‌ی ئیمه‌یان گرت و له باشووری کوردستان و شوینه‌کانی دیکه تیرۆریان کردن؛ ئەگەر ئەو ترسابین زۆر له میژ بوو دەبوو ئەو مه‌یدانه‌مان چۆل کردبایه و خه‌باتمان به‌جێ هێشتبایه. نه‌خێر کۆماری ئیسلامی لهو باره‌وه سه‌رکه‌وتوو نه‌بووه، ده‌بینی هه‌تا یه‌کمان ئی شه‌هید کراوه ده‌یان نه‌فه‌ری دیکه هاتوونه ئیو مه‌یدانه‌که؛ بۆیه ئەم کوشتنانه و ئەم ترس و وه‌حشه‌ته‌ی ئەو پێی وایه ده‌توانی له رینگه‌یانه‌وه خه‌باته‌که‌ی پێ کز بکا و خه‌نگه‌که‌ی پێ بتوقینن و له میدان به‌ده‌ری بکا؛ خه‌یالیکی خاوه و بۆی سه‌ر ناگری. به‌لام له عه‌ینی حاڵدا ناگری حاشا له‌وه‌ش بکه‌ن که‌سانی گه‌وره مه‌سه‌له‌ن وه‌ک دوکتور قاسملوو و دوکتور شه‌ره‌فکه‌ندی که تیرۆر ده‌کړین و شه‌هید ده‌بن بینگومان له‌سه‌ر کۆی بزووتنه‌وه‌که شویندانه‌ر ده‌بن و کاریگه‌ری خۆی هه‌یه، به‌لام بۆ له مه‌یدان ده‌رکردن و بۆ توقاندن و بۆ ترس دروستکردن به هه‌یج چۆر وانیه.

(له ژماره‌ی ٧٢٢ی "کوردستان" دا بلاو بۆته‌وه)

سه‌رچاوه: مائپه‌ری کوردستان و کورد - ریکه‌وتی: ٢٥ی سپه‌ته‌مه‌به‌ری ٢٠١٧

سەعید بەگزادە: هەوڵ دەدەین قەت هیزبێ دوو نەبین و هەمیشە قەسە کۆتایی بکەین، بەلام نەوێش دەبینین کە لە مەیدانی سیاسی کوردستاندا هیزبێ دیکەش هەن

پوختەیهک له وتووێژی دەنگی ئەمریکا له گەڵ سەعید بەگزادە

دەنگی کوردیی ئەمریکا: چەند رۆژ پێش دەرچوونی ئەم ژمارەیهی «کوردستان» وتووێژیکی له گەڵ کاک سەعید بەگزادە، ئەندامی کۆمیتەیی ناوەندی و بەرپرسی نەشکیلاتی حیزبێ دیموکراتی کوردستان له دەرەوهی ولات پێک هێنا. لەو وتووێژەدا پرسە سیاسییەکانی رۆژەشی ئێران و کوردستان، پێوەندیی حیزبە سیاسییە کوردییەکان و شوێنکاریان لەسەر کۆی گۆرانکاریەکان، چەند تەوهرێکی باسەکه بوون.

"کوردستان" کورتەیهک و پوختەیهک لهو وتووێژەیی بۆ خوێنەرانی گواستوووه تەوه:

دەنگی کوردیی ئەمریکا: کاک سەعید خۆپێشاندانەکانی ئێستای ئێران رەهەندی سیاسییان زۆرتەرە یا ئابووری؟

سەعید بەگزادە: ئەوهی که بگه‌رێننه‌وه بۆ درووشمه‌کان و درووشمه‌کان له نەزەر بگرین، هەر شارەیی به‌پێی ئەو مەوقەییەت و ئەو وه‌زعیەت و ئەو دەرڤه‌ته‌ی بۆی دێته‌ پێش، له وه‌سیله‌یه‌ک و له دەرڤه‌تیک ئیستفاده‌ ده‌کا و هیندی‌ک درووشم سه‌بارەت به‌و حاله‌ته‌ دینیته‌ گۆری که بتوانی ناره‌زایه‌تی خۆی دهربخا، له واقعدا کۆی ئەو کێشانه‌ ده‌گه‌رێته‌وه بۆ کۆمه‌ڵیک پرس و بابەتی سیاسی و ئابووری که کۆمه‌ڵگه‌ به‌هۆی کۆماری ئیسلامییەوه تووشی بووه. بەلام له دەرڤه‌ته‌کان که‌لک ورده‌گرێ،

ۋەكۆ باسەم كەرد لە تاران دەبىنى باسى بازار دى و بازارپىيەكان دىنە مەيدانەۋە و باسى ئابوورى دىتە پىشى، لەلای بەشى سوننە نشىنى ئىران مەلایەك تىرۆر دەكرى و ئەۋە دەبىتە دەرفەت و خەلك دىنە دەر و نارەزايەتتى خۇيان دەردەبىر، لەراستىدا خەلك لە جۆرەھا درووشم و شىۋە كەلك ۋەردەگىر و پىشى دىنە مەيدان، بەلام لە پىشت ھەمووى ئەوانە كۆى نارەزايەتپىيەكە كە بە نىسبەت رژىم پەنگى خواردوۋەتەۋە.

ئەۋەي كە درووشمى جۇراۋجۆر خەلكى ھىناۋەتە سەر شەقامەكان، ئايا بەۋ مانايە دى كە رىبەرايەتپىيەك نىيە بۆ تەۋاۋى ئەۋ خۇپىشاندانانە كە ھەمووى كۆ بىكاتەۋە و بتوانى لە داھاتوۋىيەكى نىزىكدا بىيانكاتە خاۋەنى درووشمىكى ھاۋبەش؛ باسى ئەۋە كە ئايا رىبەرايەتپىيەك بۆ بزۋوتنەۋە و ھەرەكەتەكان ھەيە، خۆى باسىكە و، باسىكى دىكەش ئەۋەيە كە ئەساسەن ھكۆمەت چۆن ھەلسۆكەوت دەكا و خۇپىشاندانەكان چۆن مەھار دەكا يا خود لەبەرەبەرياندا رادەۋەستى. ئەۋەي كە دەگەرپىتەۋە بۆ سەر خۇپىشاندانەكان، دەبىنىن كە ھەموۋىيان خۆرسك و رەمەكى نىن كە لە گۆترە بىتە سەر شەقامەكان. ئەوانە ھىندىك ھۆكارىيان لە پىشتە، ھىندىك رىكخراۋىيان لە پىشتە، بەلام ئەۋەي كە كۆى بزۋوتنەۋەكە كۆتتەرۆل بىكرى، تا ئىستا بەۋ جۆرە ئۆرگانىزە نەكراۋە، بۆيە زۆرەيى درووشمەكان كە تا ئىستا ھاتوونە گۆرى، ۋەكۆو خۇشتان نامازەتان پىكرد، بە پىشى مەۋقەيەتەكان دىنە پىش و زىاتر شتى ئابوورى بوون و تا ئىستا چوارچىۋەيەكى گىشتگىرى سىياسى ۋەك دەرخستىن بەخۆۋە نەدپتوۋە.

دەنگى كوردىي نەمىكا: لە بەستىنى ئەۋ نارەزايەتپىيانەي ئىستاي خەلكى ئىراندا ھىزبە سىياسىيەكانى ئىران دەتوانن رۆلى زىاتر بىبىن يان رىكخراۋە مەدەنىيەكان؟

سەيد بەگزادە: ئەۋ دووانە ناكرى لىكىيان جىبا بىكەينەۋە، چ رىكخراۋە سىياسىيەكان كە ۋەكۆو ئۆپۇزسىۋونى ھكۆمەت ھىسابن، چ رىكخراۋەكانى كۆمەنگەي مەدەنى كە ھەرىەك ئەۋانە لە تەۋاۋەتپىيە خۇياندا مەبەستەكانىيان يەكن، مەبەستىيان رىفاه و ئاسايشى كۆمەنگەيە، مەبەست مافە سىياسىيەكانى ئەۋ خەلكەيە، بۆ نەتەۋە جۇراۋجۆرەكان بە جىبا و بۆ تەۋاۋەتپىيە سىستەمەكە بە جۆرىكى دىكە؛ ئەۋ داخاۋىيىانە ھەموو لە جىگايەكدا يەك دەگىرپىتەۋە. بەلام بە پىشى دەرفەتەكان و ئىمكاناتەكان چ ئەۋەي ئەۋ خەلكە لە ژۆرەۋە و بە گۆيرەي دەرفەتەكانى خۇيان دەيكەن و چ ئەۋەي لە دەردەۋە ۋەكۆو رىكخراۋى سىياسى و ئۆپۇزسىۋون كارى خۇيان دەكەن، ھەموو پىكەۋە لەسەر كۆى ھەرەكەتەكان شۆپىندانەرىيان ھەيە، بەلام ئەۋانە دەبى زىاتر تىكەل كرىن. ئەۋەندەي دەگەرپىتەۋە بۆ رۋانگەي ھىزبى دىمۆكراتى كوردستان، ئىمە پىمان وايە كە مەسەلەي نەتەۋاىەتپىيە مىللەتى كورد شتىك نىيە تەنبا رىكخراۋە سىياسىيەكانى كوردستان و ئۆپۇزسىۋونى ئەۋ خەلكە بەتەنئ لە دەردەۋە ھىدايەتى بىكەن، ئەۋ مافە كۆى ھەموو ئەۋ خەلكە دەگىرپىتەۋە، بۆيە دەبى ھەموو تىپىدا بەشدار بن. ئىمە ۋەكۆو ھىزبى دىمۆكراتى كوردستان ھەۋئەمان داۋە ئەۋ بەستىنە دوست بىكەين كە بتوانىن ھەموو لايەك، ئەۋانەي لە

ژوورەوەشن بە حورمەتى تەواوۋە جىڭا پەنجەيان لەو بزووتنەو ھەيدە ديار بى و كارى خۆيان بكن، بىگومان ئەو دەتوانى شوئندارى زۆر زياتر بى ئەوى كە ئىستا ھەيە.

دەنگى كوردى نەمريكا: كاك سەعيد چۆن دەكرى ئەو كارە بكرى لەكاتىكدا جۆرىك بىمتانەيى ھەيە لە نيوان خەك ئە ناوھە و ئۆپۆزىسيونەكانى ئيران لە دەرەو؟

سەعيد بەگزادە: من ئەگەل ئەو نىم بى ئىعتىمادىيەك بەو جۆرە باسى دەكرى ھەبى، ئىمە ئەگەل دوژمنىك تەرەفين كە لە ھەموو نامرازىك بۆ لىكدابرانى ھىزەكانى ئۆپۆزىسيونى كوردستان و خەكەكە كەك وەردەگرى، زۆرىش بكنە و بونىاد و ھىزى ھەيە كە سوودى لى وەردەگرى، ئەو بەشىكە؛ بەشىكىترى راستىيەك ھەيە لەو ئىستەدا، ئەويش ئەو ھەيە كە ئۆپۆزىسيونى ئىمە بەداخوۋە بە پىي ئەو وەزىيەتە تىي كەوتووين، ھىزبە كوردىيەكان تا ئىستا ئەگەشتووينەتە ئەو جىڭايە كە بتوانىن مەيدانى ھاوكارىي خۆمان ئەوئەندە بەرىن بكنەو ھەيە كە ئەخۆمان ھىزىك يا دەنگىك درووست بكنەن كە ئەو دەنگە ويستى كۆى ئەو كۆمەلگەيە دەرېبىرى، چ لەئىو كۆر و كۆمەلئى ئىونەتەو ھىي چ لەسەر ھەموو رووداوەكان. ديارە ماوھەكە چەند ھىزىيىكى كوردى لە رۆژھەلاتى كوردستان ئەو دەرەتەمان بۆ درووست بوو كە ھىزى دىموكراتى كوردستان رۆئى مېھوۋرىشى ھەيە لەو پىنەندىيەدا، تۋانىومانە لە ھىندىك رووداو و لە ھىندىك ھەئىستەدا بە يەكەو كار بكنەن، بەلام ئەگەل ئەو ھەش پىمان وانىيە ئەو وەلامدەرە، بۆيە كارى زياترى دەوى. ئەو ھەش كە دەگەرتتەو بەو كۆى كۆمەلگەي ئىران، بەداخوۋە ئۆپۆزىسيونى ئىرانىش لە پىش و بلاوى دان، لە مەوقىيەتتىكى ئاوادا نىن كە بتوانن كۆى بزووتنەو ھەيە بە دەنگىك و ھەئىستىك و سىياسەتتىك ھىدايەت بكنەن، بەداخوۋە ئەو كىشەيە پەلى ھاويشتوۋە بۆ ئىو چالاكانى ئىرانى و كورد لە نىوخۆى و لاتىشدا

دەنگى كوردى نەمريكا: كاك سەعيد دەكرى زۆر بە كورتى پىناسەيەكى ئەو كىشانەم بۆ بكنە كە لەئىو ئۆپۆزىسيونى كوردى رۆژھەلاتدا ھەيە؟

سەعيد بەگزادە: كىشەكانى ھىزبەكان لە رۆژھەلاتى كوردستان، سىياسى نىن يا زۆر كەم سىياسىن، مومكىنە لەسەر ھىندىك پەھەندى خەبات لە شىوۋە جۆراو جۆر كەك وەربىگرى، يەكيان زياتر گرىنگى بە پەھەندىكى بزووتنەو ھەيە بىدە و ئەويتر لايەنىكىترى بۆ گرىنگ بى و يا خود يەكيان بە دوو مەسىردا بۆى بىروا بۆ رىزگارىي ئەو مىللەتە. ئەو بوارەدا پەنگە ناكۆكىيەك ھەبى بەلام ئە ھەيەتەدا ئە بوارى سىياسىيەو زۆرىيە ھەرە زۆرىان لىك نىزىكن. كىشەي ئىمە بەداخوۋە دەگەرتتەو سەر ئىدارەي خۆمان و نەھاوانەو ھەي خۆمان، لەسەر دىموكراسىي دەروون ھىزى و تەشكىلاتى ناكۆكىن. بەداخوۋە زۆر جار قەناعەتەكانمان لىك دوورن و ئەو بۆتە ھۆى ئەو كە لىك دوور كەويىنەو و لىكترازان زۆر بىن و ئەو

ليكترازانانەى كه له بزووتنەوہى كوردیدا ھاتوونەتە پيش، نەوعيك دردۆنگى ھاوكارىكردن لەگەڵ يەكى ھیناوتە پيش. لەھەمان حاڵدا لەگەڵ ئەو ھەموو دردۆنگيانە وەك باسم كرد نىستا ھەموو ھیزەكانى كوردی بە نىسبەت پيشوو ئە ھەموو كاتيك ليك نيزيكترن.

دەنگى كوردی ئەمريكا: كاك سەعيد ئەوئەندە ليك نزيكن كه بگوترئ توانای ئەو ھەيە كه بەرھەيەكى ھاوھەش درووست كەن؟

سەعيد بەگزادە: توانا بۆ درووستکردنى بەرە ھەيە و قسەى ئى دەكرئ، ھەر نىستاش مەجموعەيەك بەيەكەو بە ناوى ناوندی ھاوكارىيەو بەيەكەو كار دەكەين، بەلام ئەو كافی نيە و لەبەرنامەى ئيمەشدا ئەو ھەيە كه كارى لەسەر بكەين و بتوانين ئەو ناوئەندە بەرفراوتر بكەين بۆ ئەوہى ھەم دەنگ و داخواريەكانى كورد يەك بئ و ھەم بۆ ھەموو ئەگەرەكان دەگەڵ دەوئەتى ناوئەندى نامادەييمان ھەبئ. ئەوہش بە ئەبەرچاوگرتنى بارودۆخى نىستای ئيران و كۆمارى ئىسلامى دەبئ پەلەى ئى بكرئ.

دەنگى كوردی ئەمريكا: وەكوو ئۆپوزسيۆنى كوردی بە گشتى و حيزبى ديموکراتى كوردستانيش بە تايبەتى چەندە نامادەن يا چەند پرۆژەتان نامادەيە بۆ سەر و سەوداگردن لەگەڵ ئەگەرى ھەر گۆرانكارىيەكدا ئە ئيران؟

سەعيد بەگزادە: بۆ ئيران و لەگەڵ لايەنە كوردىيەكان ئيمە نىستەداد و نامادەيى ئەوئەمان ھەيە و پرۆژە و بەرنامەى خۆشان لەگەڵ باس كردوون بۆ ئەو ھەماھەنگى پيگھينا، ئەوہى دەگەرئتەوہ بۆ سەر حكومەت و بۆ سەر ئايندە، حيزبى ئيمە لانيكەم دەكرئ بلييم سئ سايش دەبئ كۆميتهى جۆراوجۆرى بۆ ھەموو ئەو ئەگەرانە پيگ ھیناوە و كارى خۆى دەكا و ئە پيئەندى لەگەڵ نيوخۆى ولات و شپوہى چالاكيەكان و ھەموو ئەو ئەگەرانەى دینە پيش، ئەو شەرايەتەى ئيمە تپيدايين ناتوانين زۆر شت بە ميديايى بكەين، بەلام حيزبى سىياسى ئەگەر دوور بئ ئەو پرۆژە و بەرنامانە، دەبئ حيزبىكى مردوو بئ، بۆيە ئەوئەندە دەگەرئتەوہ بۆ حيزبى ديموکراتى كوردستان ئە پرۆژە و بەرنامەكانى خۆيدا ئەو ئەگەرانەى لەئەزەر گرتووە، بەلام حيزبى ديموکراتى كوردستان پيى وانبيە دەبئ بۆ ھەموو كوردستان تەسميم بكرئ و ھەموو گۆرەپانەكە بكاتە مەيدانى تاخت و تازى خۆى، ھەول دەدەين قەت حيزبى دوو نەبين، ھەول دەدەين يەكەم بين و قسەى ئاخىر بكەين، بەلام ئە عەينى حاڵدا ئەو دەبينين كه ئە مەيدانى سىياسى كوردستاندا ھيزى ديكەش ھەن كه كار و بەرنامەى خۆيان ھەيە، بەلام ئيمە دەبئ ئەوئەندە دەگونجئ، ھەدەف و بەرنامەكانمان ھەماھەنگ بكەين و زياتر ليك نزيك بينەوہ.

دەنگى كوردی ئەمريكا: وەكوو پيئەنديەكانى دەرەوہى حيزبى ديموکراتى كوردستان چەندە پيتان وايە ھەبوونى

ناوەندیكى ھاوبەش و نوینەرایەتییهكى ھاوبەش لە واشنگتۆن بۆ ھەر ھەموو لایەنە سیاسییەكانى رۆژھەلاتى كوردستان ھەبى؟یان پیتان وایە ھەر حیزبە و نوینەرایەتیى خۆى ھەبى؟

سەید بەگزادە: ھەتا ئەو كاتەى ھەینەتیک درووست دەبى كە نوینەرایەتیى بزووتنەوێ كورد لە رۆژھەلاتى كوردستان بكا و دەنگى ئەو مەیلەتە بە كۆر و كۆمەلى نیونەتەوێی بگەینە، ھەر حیزبەى ھەقى خۆیەتى تیکۆشان و فەعالیەتى خۆى بكا، ئیئەش یەكێك لەو حیزبانەین كە وەكوو ھەموو حیزبەكانیتر ھەول دەدەین ئەوئەندەى پێوئەندى بە ئیئەو ھەبە دەنگى ئەو مەیلەتە بە شوینی خۆى بگەینەین، بەلام بوونى كۆریكى نوینەرایەتیى یەك دەنگ كە بتوانى نوینەرایەتیى كۆى ھیزەكانى رۆژھەلاتى كوردستان بكا لە ولاتە یەكگرتووكان یا لە شوینەكانیتر قەت بەقەت ئیستا پێویست نەبوو، ھەوئیشمان بۆ ئەو ھەبە قەشى ئى كراو و لە بەرنامەشدا ھەبە و ھیوادارم تێیدا سەرکەوتوو بین. بیگومان ئیستا نەزەرى ئیئە وەك نەزەرى حیزبیک وەردەگیرى، نەزەرى حیزبیکى دیکە وەك خۆیان وەردەگیرى، قەت ئەو ھاگاتە ئەو كە دوو كەس یا سى كەس بین و نوینەرایەتیى كۆى بزووتنەوێكە بگەن و دەنگى كۆى كورد لەگەل كۆر و كۆمەلى نیونەتەوێی باس بگەن، ئیئە لەوبارەو بەداخەو تا ئیستا نەمانتوانیو ئەو كۆرە پێك بینین ھەر رۆژیک زووتر درووست بى، ھیشتا ھەر درەنگە.

دەنگى كوردیى نەمەریكا: لەسەر پێكەینانى ئەو ناوەندە ھاوبەشە یا ئەو نوینەرایەتییه ھاوبەشە قەسە و باس لەگەل «پژاك» یشدا كراو؟ نایا مەرجیكتان بۆیان ھەبە؟

سەید بەگزادە: ئیئە پێمانوایە پژاك رێكخراویكە كە لە رۆژھەلاتى كوردستان و جووودى ھەبە و ئینكار ناكړى، بەلام لە عەینى حالدا پێمان وانیبە ئەو حیزبە لە بەتتى ئەو كۆمەنگەیدەدا ھاتووئە دەرى. ئەو رێكخراوێیە ئەگەر بۆخۆى وەكوو رێكخراویكى كوردیى سەربەخۆ و موستەقیل لەسەر رۆژھەلاتى كوردستان و بۆ رۆژھەلاتى كوردستان قەسە بكا و نیازەكانى ئەوان مەترەح بكا و خۆى ئیعلام بكا كە خۆیان سەربەخۆ تەسمیم دەگرن، ئەو زۆر باشە و لەئێو حیزبە سیاسییەكانیشدا بە گەرمى وەردەگیرى.

بۆ بەشى دووئەمى پرسیارەكەت نەخیر مەرج لە ئارادا نیبە، بەلكوو بۆ ھاوكارى و بۆ پەيوئەندى و بریاردان دەبى ئەو قەناعەتە ھەبى، كە خۆیان سەربەخۆ بریار دەدەن. ئەگەر قەرار بى ئیئە لەگەل پژاك قەسە بگەین و ئەوان پرسیان لە جینگای دیکە بى، باشە خۆمان دەچین و دەگەل ئەو جینگایە ساخ دەبینەو. بەلام ئەو جینگا گەورەبە مەپسووتە بە شوینی دیکە، رێكخراوى پارچەبەكە دیکەى كوردستانە، كەوابوو، دروست وایە ئەو رێكخراوانەى لە بەتتى ئەو جامە ھاتوونە دەرى، ئەوان لەسەر ئەو ولاتە تەسمیم بگرن. ئیئە وەك حیزبى دیموكراتى كوردستان پێمانوایە ھەر بەشەى كوردستان، لەگەل ئەوئەكە كورد یەك نەتەوێیە، عەرزەكەى بەستراوئە بەیەك، كۆلتوور و فەرھەنگ و داخواییە سیاسییەكانى ھەموو

یەکن، بەلام دەبێ راستییەکی قبوول بکەین، ئەویش ئەوێهە کە ئەو ولاتە دابەش کراوە، هەر لایەکی کێشە و مەسائیلی مەربووت بە خۆی هەیە، بۆیە ئێمە پێمانوایە چۆن ئێمە ئیزن بە خۆمان ناهێنن ئەو کوردستانی تورکیە و ئەو کوردستانی عێراق و ئەو هیچ پارچەیهکی کوردستاندا دەخیل بین ئەو کێشەکانی ئەواندا یا ئەسەر مەسائیلی ئەوان قسە بکەین، ئەگەر کاری خێرمان بۆ بکری دەیکەین دەنا واریدی کێشەکانیان نابین؛ پێمانوایە بۆ رۆژەلاتی کوردستانیش هەموو هیژەکان دەبێ ئەو ئەسڵە دە نەزەر بگرن.

دەنگی کوردی نەمریکا: ئایا راستەوخۆ ئەوەتان بە پێژاک گوتوو؟ ئەگەر گوتواتانە، وەلامی ئەوان چی بوو؟

سەید بەگزادە: بە ئێ پێمان گوتوون، بەلام با من لێرە وەلامی ئەوان نەئێم و ئەو بەشە بە خۆیان بسپێرین. ئەو قسە ئێمە، ئێمە حازرین دۆستایەتیان بکەین و کێشەشمان ئەگە ئیان نییە، بەلام ئەگەر قەرارێ ئەسەر چارەنووسی کورد ئەو رۆژەلاتی کوردستان قسە بکەین، ئەگەر ئەو هیژانە ساخ دەبینەووە کە ئەو بەتێ ئەو جامەدان. ئەوەش هیچ بەو مانایە نییە کە ئێمە کێشەیه‌کمان ئەگەر پێژاک هەیە یا نادیدەیان دەگرین. زۆرمان ریز و حورمەت بۆیان هەیە و هاتوچۆشمان هەیە، بەلام بۆ تەسەمیی سیاسی و بۆ تەسەمیی ئەسەر ئاینەدی رۆژەلاتی کوردستان، دەبێ ئەو کەسانە تەسەمیی بگرن کە هی ئەو کۆمەڵگەیه‌ن، ئەگەر ئەوانیش نامادە بوون بەو جۆرە بێر بکەنەووە، بۆ رۆژەلات نوسخە خۆیان، بۆخۆیان بپێچنەووە کە حیزبی دیموکرات و هیژەکانی دیکەش ئاوان نییە، هیچ کێشەیه‌کمان نەتەنیا ئەگەر ئەوان نابن، بەئێوە ئەگەر حیزبیکی دیکەش ئەو رۆژەلاتی کوردستان دروست بێ، نامادە هاوکارین دەگە ئیان. ئێمە وەک حیزبی دیموکراتی کوردستان پێمان وانییە ئەو گۆرەپانە تەنیا هی ئێمەیه و دەبێ ئێمە تاخت و تازی تێدا بکەین. بەئێوە هەموو ئازاد و دەتوانن کاری تێدا بکەن، بەلام دەبێ خۆیان تەسەمیی بگرن.

له ژماره‌ی ٧٣٠ی "کوردستان" دا بلاو بۆته‌وه

سەرچاوه: مانیپیری کوردستان و کورد - ریکه‌وتی: ٢٣ جیوولای ٢٠١٨

بۇ كارو چالاكويه كاني ره حمان نه قشى

**سه عید به گزاره: ره حمان قهت نه يتوانی ژيانی سیاسی و كوردانه و حيزببانهی خوی وه پاش
به رژه وهندی خوی و بنه ماله كهی بدا...**

چهند وشه يهك بۇ هاوړئ و دؤستیکي رهزا سوک و له بهردلان!

بۇ سی و چوار سالّ دهچئ، دهگهّل کاک ره حمانی نه خشی يه کتر ده ناسين و دؤستين. په يوهندی و دؤستايه تيمان وهک زؤربهی دؤست و نازيزانم، ده حيزبی ديمؤکراتی کوردستاندا بووه. ئه و کات من و کاک ئه حمهدی برای کاک ره حمان به يه که وه هاوکار بووين و له بهشی پيوه نديه کانی حيزب له سليمانی کارمان ده کرد. کاک ره حمان له لايان ري بهری حيزبه وه بؤ په روه ردهی زياتر ناردرايوو بؤ فه رانسه. ئه و گه نجه ئيو به بزه و شاده، له ویش زياتر خوی به ئه رک و راپه راندنی کاره کانی حيزبه وه خه ریک ده کرد. هه ر بؤ يه ش که متر پر ژايه سه ر خویندن و نه يتوانی زؤر له کار و ئه رکه کانی رؤژانهی حيزبی دوور بکه ویتته وه. هه ر بؤ يه ش جار نا جار يک به سه ردان ده هاته وه کوردستان و زياتر ده گهّل کاک ئه حمهد و من به يه که وه ده بوين. تا زه مان زياتر ده رؤی زياترم وه به ردلّ ده که وت. کور يکی گران نه بوو. هه تا بلیی قسه خؤش، مه جلیس گه رم، روح سوک و له به ردلان. شه وان و رؤژانی زؤرمان به شادی و پیکه نينه وه ده گهّل يه کتر به رئ کردوه. قهت نه خوی کار و هه ئو يست و قسه يه کی کرد، که دلان گران بئ، نه قه تيش ئيزنی دا ده ورو به ر و کؤره کانی ئه وی ئی بوون، بزهيان ئی بېرئ.

ژيانی ره حمان جوړیک بوو، که ناچاری کرد، له زؤر ولاتان کؤچ بکا و شوين و جيگای نوی بؤ ژيانی خوی ديارى بکا.

ئەوێش دەگەڵ ناخۆشی و ناسەقامگیریه‌کانی ژێانی خۆی، بەرھەمیکی باشی وەک ناسین و تیگەیشتنی زیاتر کلتور و فەرھەنگی جیاوازی، بۆ رحمانی ئێمە پێک هینا. دەگەڵ ئەوێش کە ئەو ھەموو ئەو ولاتانەیی لێی ژیا و ئەو ھەموو سەختی و گرانییەتی توشی ھات، قەت نە لەبیر و باوھری کوردانەیی دوور کەوتەو، نە سەرپاری ئەو ھەموو بێدەرەتانییە، بە ئەندازەیی تواناییەکانی خۆی، لە راپەراندنی ئەرکەکانی حیزبی وەدوا کەوت.

رحمان قەت نەیتوانی ژێانی سیاسی و کوردانە و حیزبیانەیی خۆی وەپاش بەرژەوھندی خۆی و بنەمائەکەیی بێدا، بۆیەش لەھەر جیگایەک بوو، چ پێی ئەسپێردرابی، چ پێی نەکوترابی و بۆی دیاری نەکرابی، ئەوێ خۆی لە توانیدا بوو، ئەنجامی داو. رحمان کورێکی بە زھوق و بەسەلیقە و دەست رەنگینە. لە کاری راگەیانندن و نوسین و دیزارین و کۆی کارەکانی ئەم بەشەدا زۆر بەتوانایە. کاری نوسین و کۆکردنەوێ بەرھەم، تاقەت و پشوی درێژ و ھەوسەلەیی چاکی دەوێ، خوا ھەتەرێ، ئەم بەشەدا رحمان تەیی کەمەن و کەم کەسیش دەتوانی قەرە لەقەرەیی بێدا. لە کاری راگەیانندن و کۆکردنەوێ بەرھەمی هاوڕێانی حیزبی خۆیدا، ئەگەر نەتێم تاقانەیی، بەراستی دەکرێ بێم کەم وینەیی. بێ هیچ چاوەروانی و ئینتەزایێک بە شوێن نوسین و وت و وێژیی هاوڕێانی دا پەرتوک و رۆژنامە و نوسراو و کەلێن و قوژبەیی دونیا دەکا، ھەتا نوسراو، وت و وێژیان باسەکانی هاوڕێانی کۆبکاتەو و دەسەرپەکیان بکاتەو و بۆیان پاک و رێک و جوان بکا و لەسەررا بۆیان بلاو بکاتەو. قەتیش نەم بیست، پێش ئەوێ کارەکی تەواو بکا، بەکەس بێ ئەو کارەت بۆ دەکەم. یان جوێک ھەلسو کەوت بکا کە پیاو پێی وابی، ئەو کارەیی رحمان بۆی ئەنجامداو، چاوەروانیەکی ھەیی، تەنانەت ئەگەر سپاسیکیش بێ. تەواو دێخووانە و رەفیقانە و زیاتر بۆ خەزەتی دۆزی نەتەوێکەیی کارەکانی دەکا. کاک بەرھەمی ناکرێ بێن کاک رحمان کادری راگەیانندی حیزبە، بەلام بەتەنی کاری چەندین بەش و کاداران بۆ حیزبەکەیی بەرێو دەبا. کەس ناناسم، بەشوێن ھەواڵ و نوسراوێکی حیزبی دیمۆکرات و قەتەمبەدەستانی حیزبییەو، بوو، و توشی بە بەرھەمی جوان و رێک و پێکەکانی کاک رحمان نەکەوتبێ. ئەگەر رۆژیک مێژووی خەباتی ئەم سەرھەمی ئێمە و رووداوەکانی تۆمار بکری و مێژوویەکیان بۆ ئەوێکانی نوێ لێ دروست بکری، کارەکانی رحمانی نەخشی، یەکیک ئەو سەرچاوە دەوێمەندانە دەبێ.

رحمانی نەخشی، ئێمکانی مانەو و ژێانی ئە ولاتانی دەرەوێ ھەبوو. بەلام ھەمیشە پێی خۆش بوو، دەگەڵ ئازار و خۆشی و ناخۆشیەکانی خەتەکەیی خۆی بێ و ئە نزیکەو دەگەتێان بێ. بۆیەش چەند سائیکە گەراوێتەو نیشتمان و بە ژێانیکی ساکار بەلام پێ بەرھەمی ئە راگەیانندن و نوسین و و کۆکردنەو و گەیانندی ویست و ئازەرەکانی میللەتەکەیی بە گۆیی ھەموان، درێژە بە ژێان دەدا.

کورت، رحمان زیاتر لەخۆی بۆ حیزب و رەفیقان و هاوڕێانی و خەتەکەییەتی. ھیوا دەخوازم ئەو پیاو رەزا سووکە،

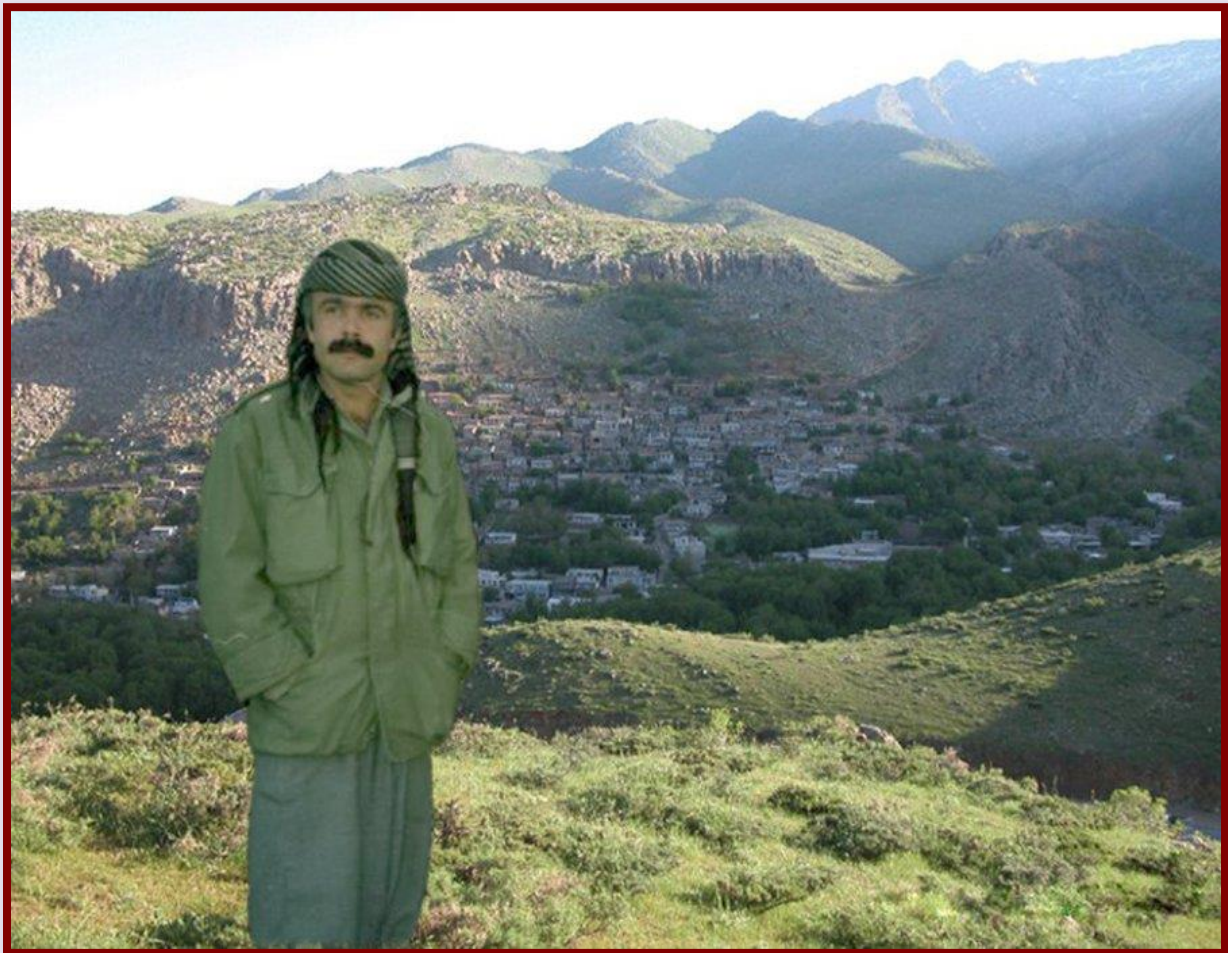
به شيك له ديمانو و تاره كاني هاوړئ سهد به گزاره

هميشه شاد و به ختوهر و بئ خه م بئ و، بتواني به چاوى خوى هموو ناواته كاني خوى بينئ و به نياز و ويسته كاني بگا و بون و بهرامى نازادى ميله ته كهى هه تميسى و شادى و به ختوهرى له ناميزيدا بئ.

۲۹ فېوريه ۲۰۱۹

کاکای من زۆر زوو بوو!

کۆچت قورسە. بڕوا بە نەمانی جەستەیی کوردانەت هاسان نییە. تۆ شەری ژبانت بۆ نەتەوهکەت دەکرد. تۆ دەرسی مانەوهت بۆ ژبانی ئینسانی بە نەوهکانی کورد دەکووت، بۆ چی خۆت وا زوو بارگەت بۆ مەنزەنگەیی ئەبەدی تێک نا؟!؟

من و تۆ دەیان رازی پێچراوی هاوبەشمان هەن، تۆ پێت وایە بە تەنێ دەرهقەتیان دێم؟! جیت هێشتم و کۆلیکت باری قورسی ئەرکی هاوبەش بۆ چی هێشتم.

بیرت دێ باسمان کرد، چۆن هەوڵبەدین دەگەڵ هاوآلانمان کورەیی خەباتی رزگاریمان نێڵ بەدینەوه؟! پاش هێرشێ ۱۷ خەرمانانی کۆماری خوین و سێدارە، بۆسەر قەلای سەرداران، خۆت کووت، دەبێ بەجەرگ بین، دەبێ نەترس بین، نابێ ماتەم بگێرین. نابێ دوژمن پێیوابێ سەرکەوتو، تۆ کووت، ئەوان داماو و زەبوونن. کووت هیوام بە رزگاری لە هەموو کاتەکان زیاترە. بیرت دێ خۆت کووت روژی تاریکمان خەریکە ناوا دەبێ و تیشکی خۆری بەختی کورد لە ناسۆیه؟! خۆ تۆ قسەت بۆ دواروژ روون بوون، تۆ هیوات بۆ داهاوو کەم نەبوون. ئەو ئەم سەفەرە لە نەکاوت لە چی بوو کاکە؟! بۆ رانەوهستای هەرەوک روژە سەختەکان یەکیک لە سەرچۆپی گێرانی خەباتی قورسی کوردان بیهوه، جارێکی دیکەش بە هەمان ورە بەهەمان بڕوا و هەست و جەسارەتەوه، مەیداندارێ خەباتی ئەم سەردەمەش بی و، گەوه و لەند و دۆلی ولاتمان بیری؟!؟

كاكە زوو بوو! كاكە زوو بوو!

دەزانم سروشتىش دەمىكە ھاودەستى دوژمنانمانە. ھاوبەش دەستيان داووتە يەكترو، بە پۆل و يەك يەك و دوو دوو، گوئەكانى سەرچلەكانمان ھەندە پروكئىن. بۆيەش ئەم كۆچ و كۆستانە قورسەن، گرانن و تاقەت پروكئىن. ھەر كوردە و بەرگە دەگرئ!.

كاكە ئەبوو! تۆ كوتت دەبئ بە كۆچت راييەم، چونكە خۆت كوتت، ژيان بەردەوامە. چ دوايەكى قورسە. رات سپاردىن، ريگات دريژە بدەين، تۆ كوتت وچان مەدەن، ماندوو مەبن، خەبات بۆ رزگارى، ريگايەكى دريژ و پىر مەترسيە، كوتت ئەم ريگايە دەبئ بېرن.

كاكە! ريگا ھەرچى ئاستەم و شەو ھەرچى ئەنگۆستە چاوبئ، خەمت نەبئ راسپاردەكەت سەرسەران.

ئەم ريگايە ھەتا سەركەوتن پىر لە ريبوارە و جەمەى دئ لە ناشقانى ئازادى ولات و ژيانى سەربەستانە.

سەفەرت خيىر بئ و روحت ئارام. تۆ ئەوەى لەسەرت بوو، بە زيادەو بە خەلكەكەت بەريووت برد. تۆ رووسوورى نەتەوەكەتى.

ھەتا ھەم، يادت، ھەئۆيستە كوردانەكانت، قاقا و بزەكانت، دەگەئم دەبن.

روح شاد شۆرە سوارەكەى خەباتى كوردانم، كاك ئەبوو راد

۳ى فيبريوئىرى ۲۰۱۹

خۆشەويستان، سەرورەران، ھاوپىيانى بە ئەمەگ و. دۆستانى گەلىك بەنرخم سلاوتان لىيى.

ھەرەك ھەموو ئىوھ ئازىزان ئاگادارن، ماوھەكى بە زەمان كورت و بە ھەست و ژان درىژ و ئەستەم و ناخۆش، بە ھۆى ناساخى و بەر بەرەكانى دەگەل پەتاي كۆرۇنا لىتان دابراپووم.

ئەوماوھىيەدا ھاوسۆزى و وھفادارى يەكجار زۆر و، ھەمىشەيى ھاوژىنى خۆشەويستەم(ھاجەر) كە بەداخەوھ ئەويش بە ھۆى ئەو ئەخۆشپەوھ، دەھەل و مەرجىكى نالەبار دابوو، بۆ من پشتىوانىكى قايم بوو و لە بىر ناكرى.

ھەرەھا زەھمەت و ماندووبوونى زۆر و بى وىنەى كادرى دەرمانى و دوكتورەكانى ئەخۆشخانەى شارەكەمان جىيى پىزانىن و قەدرگرتنە.

سەرەراى ئەوانەش بە چاوى پىزانىن و ئەمەگەوھ دەروانمە ئەو ھەموو ئوتف و گەورەيى و لىپىرسىن و نزا و ھىوابى پايانەكانى ئىوھ خۆشەويستانم بۆ سلامەتى ھاجەرى ھاوژىنم و خۆم. بىنگومان بە ئەمەگ و قەدرزانىوھ وەرىدەگرم..

ئىستاش كە رۆژگار دەرھەتى داوم كە بتوانم سپاس و پىزانىنى يەكجار زۆرى خۆم و بىنەمالەم لە رىگاي ئەو كورتە نوسراوھرا بگەيەنمە خزمەت ئىوھ ئازىزانم، بە بى شك تامەزرۆى دیدارى ئازىزان، تاسەبارى راپوژى سەرورەران و تىنوى ھاوبىرى و. تەگبىرى دۆستان و ھاوپىيان و ھاوخەباتيانى بەنرخم.

به شيك له ديمانو و تاره كاني هاوړئ سهد به گزارده

هر ليره شهوه عهرزي نيوه دلسوزان دهكهم كه به خوشيه وه نيستا باشم و به رهو ته ندروستيه كي باشر دهچم. نه گهر به هوې پاسپاردهي دوكتوره كانه و له چاوه پرواني هه ل و مهر جيكي گونجاوتر بو پيوهندي دهگه ل نيوه خوشه ويستان دا، بوم نه گونج و هلامی پيوهنديه پر له دلسوزي و گه ورييه كانتان بدهمه وه به دل داواي ليپوردنم هه يه و ههروه ها سپاسي پيزانين و دلفراواني و خوشه ويستيتان دهكهم.

به گه ورييه خو نان بم بورن كه جاري ناتوانم قسان بكهم و ولامی ته له يفون بدهمه وه

به و هيوايه كه نيوه بو ساغ و سلامت بن و، جاريكي ديكه ش سپاس و پيزانين

برای نه مه گناستان / سه عيد به گزارده

۱۷ مای ۲۰۲۰

په یامی پیروزیایی "سہ عید به گزارده: به بؤنه یی به کگرتنه وهی دوو لایه نی دیموکرات

به پریز بهرپرسی ناوهندی گشتیی به پړوه بهریی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران کاک "مسته فای هیجری"
به پریز ونه بیژی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران، کاک "خالد عهزیزی"
به پریزان نه دامانی ناوهندی گشتیی به پړوه بهریی حیزب
سلاویکی گهرمی هاوړیانه

دهزانم لهم سهروبهندهدا یه کجار پرکار و ئاؤزن، هر بؤیهش نه مویست به دهنگ که خوم زورم پی خوشتر بوو، کانتان بگرم و پیروزیایی نه م ریکهوتنه مهزنتان لی بکه م و داوای سه رکهوتنتان بو بخوازم.

ناچارن به چند وشه یهک خوشحالیی خومتان عهرز دهکهم و پر به دل پیروزیایی له تاک به تاکتان دهکهم و ئاره زوو دهکهم هه مووتان ساخ و سلامت بن و هیوا ده خوازم که گشتتان به له شیکی ساخ بتوانن نه رکه گرینگه کانی حیزبمان به پړوه بهرن.

بیگومان کاری زور و نه رکی گرانتان له سه ر شانه، گومان ده تواناییه کانتاندا نییه و بیشک به کاری هه روه زیتان و به دلی هاوړیانه تان ده توانن به سه ر هه موو کو سپینکدا زال و ده کاره کانیشتاندا سه رکهوتوو بن.

نه وندهی خوشم بگریته وه، وهک هه میشه کوری حیزب و کوری روزه گرانه کانی حیزبم، دیاره به ددر له ته مهن، نه خوشیش

به شیک له دیمانہ و تارہکانی هاوړئ سہید به گزارده

تا رادهیهک کزبان کردووم و ئینیرژی جارانم نییه، له قهدهر تواناییهکانم هاوکار و برا چووک ههر هم و بو ههر نهرکیک دهرهقهتی بیم، ده خزمهت حیزب و ریبهریبهکهیدام.

یه کگرتنهوتان پیروز بی.

برا وهاوړیتان سهعید به گزارده

۲۴ ی نووتی ۲۰۲۲

سوئید

سهراچاوه: ما ئپهړی کوردستان و کورد - ریکهوتی: ۲۶ ی ئاگوستی ۲۰۲۲

دىمانە: رحمان نەقىشى

پرسىيار: كارتىكەرىي يەكگرتنەوھى دىمۆكراتەكان لەسەر بزاشى رزگارى خوازىي كورد لە رۆژھەلاتى

كوردستان چۆن دەبىنى؟

سەيد بەگزادە: با ولامەكەم بە پرسىيارى بەرئىزان، بە پىرۆزبایىبەكى زۆر گەرم بە بۆنەى يەكگرتنەوھى دوو حىزبى دىمۆكراتى كوردستانى ئىران و حىزبى دىمۆكراتى كوردستان بەھەموو خەلكى كورد لە رۆژھەلاتى كوردستان بەتايىبەت ئەندامان و لايەنگرانى دىمۆكرات دەست پى بكام و، ئومىد بخوازم ئەم يەكگرتنە كارىگەرى ئەرىنى لەسەر كۆى ھىز و لايەنەكانى دىكەى كورد بەگشتى لە ھەموو پارچەكانى كوردستان بەتايىبەت، ھىزە تىكۆشەرەكانى رۆژھەلاتى كوردستان دابنى و، بىتتە ھەوینى يەكگرتوىي زياتر و بەھىزتر بوونى سەنگەرى رزگارى خوازىمان.

بۆ ئەوھى باشتەر گرینگى ئەم رىككەوتن و يەكگرتنەوھىيە دەرك بەكەين، ھەرچەند كورتىش بى باشتەر مەجالىك بەخۆمان بەدەين و ئاورىكى سەرىپىي لە خائىكى نەرىنى بزوتنەوھەكانى رابردوو بەدەينەوھ.

بى گومان ھەئسەنگاندن و شەن و كەو كردنى خەباتى رابردوومان، كارى زۆر و، لىكۆلینەوھ و دەرفەتى باشى دەوى. ئەوھش بۆ ئەم تاقە پرسىيارى ھاتۆتە ئاراوھ، نەدەگونجى باسەكە ئەوھندە درىژ بكرىتەوھ، نە بەكات و دەرفەتىكى ئاوا كەم، ئەم كارە گرینگە بەرھەمىكى باش دەداتە دەست خوينەر. بىگۆمان ھۆى سەرنەكەوتنى خەباتمان، يان بەدەست نەھىنانى رزگارى كورد، بۆ زۆر فاكٹورى ئىوخۆيى و دەركى دەگەرىتەوھ. لە روانگەى منەوھ يەك لە خائە بەھىزەكانى شكستەكانى

ئێمە، بوخۆمان و دەری نادروستمان لە دەرفەتەکان، هەنەسەنگاندنی دروستی بەرژەوێندیەکان و، لە وانەش گرینگتر پڕش و بلای هیزی خۆمان بوو. کێشه و گرفتێ هەرە سەرەکی شۆرش و بزوتنەوێکان دووبەرەکی، بلای بوونی هیز، یەکتەر تەحەموول و قبوول نەکردن و شەری نیوخۆیی بوو.

ئەگەر ئەم بوچوونەمان بەلاوێ دروست بێ کە پڕش و بلاییمان یەکیک لە هۆ سەرەکیەکانی بە نامانج نەگەشتووی خەباتی ئێمە، ئەوکات بویمان دەردەکەوێ کە دەبێ بە هەموو توانامانەوێ هەول بەدین خۆمان زیاتر لە رابردوو کۆ بکەینەوێ، ئەوێندە دەکری و گونجاوێ بێر و راکامان لیکنزیکتەر و یەکیتی و برایەتی و یەکتەرئوویمان بەهێزتر بکەین. بەرژەوێندیە کورت و کەسیەکانمان بو بەرژەوێندی حیزب بەجێ بێلین و تەنانەت لە هەر جیگایەکی پێویست بوو، بەرژەوێندی حیزبیشمان بکەینە قوربانی بو قازانجی نەتەوێکەمان و رزگاریمان.

ئێرەدا نامازە بە خانیکی جیگای سرنج بە پێویست دەزانم. کۆنگرە ۱۶ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و، کۆنگرە ۱۷ حیزبی دیموکراتی کوردستان، کۆمەڵێک خەڵکیان بو ئەندامانی کۆمیتەتی ناوێندی و بەیوێبەری حیزب لە هەردووکی لا هەتبارد. بە پێی پێرەوی هەردووکی لایەن، ئەم کۆمەڵە خەڵکە ئەرکی سیاسی و ئیجرائی گرینگی حیزبمان لە سەر شانە هەتا کۆنگرە داهاوو. پاش تەواوێ هەردووکی لایەن لە سەر خاڵە سەرەکیەکانی یەکتەرئووی دوو حیزب، ئەم کۆمەڵە خەڵکی رێبەری هەردووکی لایەن بو بەرژەوێندی حیزب و بە ناکام گەیانندی پڕۆسەتی تیکەل بوونی دوو لایەنی حیزب، گشتیان تەواوی دەسەلاتی سیاسی و ئیجرائی خۆیان تەقویزی ئەم ۱۲ کەسە ناوێندی گشتی رێبەری کاتی حیزب کرد. ئەمە خۆی لە راستیدا حەرەکەتیکی زۆر گرینگ و پێرۆز بوو، کە دەکری بو داهاوو، بو حەللی کێشە بەینی ریکخواوەکانی دیکە کوردستان کە لکی لێوێر بگیری. واتا ئەگەر کورسی بوو بە باعیسی ئەت بوونمان، با بە جێهێشتنی کورسیەکان بێتە هەوینی برایەتیمان. چ لەوێ خوشتر!

ئەگەر ئەم کورنە بووچوونەوێ باسم کرد بکریتەوێ بنەما بو ولامی پرسیارە کەتان، ئەوکات دەتوانم بەم جۆرە ولامی خۆمان دەگەل بەش بکەم.

حیزبی دیموکراتی کوردستان هەر لە سەرەتای دامەزرانیەوێ، هەتا هەنوکەش، نوێنەرایەتی داخواریە نەتەواوەتیەکانی کورد لە رۆژەلاتی کوردستانی دەکا. دەگەل ئەوێ بە داخووە ئەم حیزبە دەژیانی خۆیدا چەند ئینشعاب و لیکدا برانی بە خۆیەوێ دیو، جیگای سرنج و خوشحالییە کە قەت ئەم رەسائەتە لە سەر شان نەکەوتوو. دیارە ئەت بوونەکان بەتەواوی کۆمەڵگای کوردستانی دە نیو خۆی رۆژەلاتدا دە نیو بەش و لایەنەکانی دیموکراتدا، دا بەش کردوو. تا رادەپەکیش بەشیک لە تواناکانی خستوتە پەراوێز و جۆرێک پاسیووون و کشانەوێ ژومارەیک لە ئەندامانی وەک دیار دەپەکی خەراپ دەگەل

خۆی هیناوه. ئەت بوونی پاش کۆنگرە ١٣ی دیمۆکرات کاریگەری هەم لەسەر وزە حیزب و هەم لەسەر کۆمەڵگای رۆژھەلاتی کوردستان لە هەموو داڕێژان و ئینشعابەکانی پیشووتری حیزب، زیاتر بوو. ئەگەر بەمانەوێ لەسەر لایەنە مەنەفی و خەراپەکانی ئەت بوون بدوین هەم کاتی زۆری دەوێ و هەم دەتاقەتی ئەم وڵامە دا نییە. مەبەستی پرسیارەکش زیاتر گرینگی و کار تیکەری یەکگرتنەکەییە، بۆیە هەوڵ دەدەم ئەوەندە بۆ ئەم دەرفەتە بگونجی نامازە بە چەند خائیک بکەم و هاوکات چەند تییینیش دەگەڵ خۆینەران بەریز بەش بکەم.

یەکگرتنەوێ دیمۆکرات، هیز و ورە و دنگەرمی و توانای زۆر زیاتر بە چالاکوانانی نیوخۆیی وڵات، بئیکەکانی حیزب و سازمانی حیزب لە دەروە وڵات دەدا. ئەگەر دوینی بەشیک لە وزە و تواناکان سەرفی رەقابەت دەگەڵ یەکتەر دەکران، ئیستا هەموو تواناکان بەیەکەو و دەیک سەنگەردا لە بەرانبەر تەنیا رەقیب و نەیاریک کە هەیانە و ئەویش کۆماری ئیسلامییە، هەموویان بە یەکەو بەدژی ئەو دەسەنگەریکدا بەیەکەو خەبات و م بەرەبەرەکانی دەکەن. ئەگەر دوینی، کۆمەڵیک خۆیان بۆسە نەدەبوو کە لایەنی کام دیمۆکرات بگرن و دەگەڵ کامیان بکەون، ئیستا تەنیا یەک دیمۆکرات هەیکە و ئەو دڵراوکییە کۆتایی هاتوو. ئەم یەکگرتنەو دەتوانی مەیدانیکی زۆر فراوانتر بۆ چالاکانی نیوخۆیی وڵات بکاتەو. لەدەرەو وڵاتیش بێ خێر نابێ و دەکرێ کەڵک و بەرھەمی زۆر باشی بێ بەدەست بێ. وڵاتان و کۆر و کۆمەڵی نیونەتەوێی کە پێیان خۆشە پەییوەندیان دەگەڵ کورد هەبێ، یان بە جۆریک لایەنگری لە بزافی رزگاری خوازی کورد دەکەن، پێیان خۆشە دەگەڵ حیزبیک بەھیز دە پەییوەندیان ببن، هەتا چەند حیزب و لایەنی دژ بەیەکی کز. ئەم یەکگرتنەوێ دەتوانی ئەم کۆر و کۆمەڵ و جیگایەنەش زۆر زیاتر، بەھیزتر، بە قسە یەکلایی کەرەو پەییوەندیەکان بەھیزتر بکا، لە عۆدی چاوەروانیەکان بێتەدەر. حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران هەتا ئەم چرکەساتەش چارەسەری مەسەلە نەتەوایەتی کورد لە رۆژھەلاتی کوردستان، دە چوارچۆی ئێرانی فیدرالدا دەبینێ. بەدەر ئەم بۆچوونەش ئەگەر بشخوای تەنانەت دروشمەکانیشی بگۆرێ و بەرەو دروشمی قایمتر بپوا، ناچارە دەگەڵ هیزە سیاسەکانی غەیرە کورد لە ئێراندا، چ بۆ داھاتوی ئێران، یان چ لەسەر داخواریەکانی کورد، جا چ بە شیوەی فیدرالی بێ یان تەنانەت سەرەخۆش، بکەوێتە دیالۆگەو و، دەگەڵ هیزە سیاسەکانی غەیرە کورد، دەگفت و گو و دانوستان دابن. دەوھالەتەنەشدا بێ گومان حیزبیک جیدی و بەھیز بە دەنگیک قایمتر، دەتوانی کاریگەری و شۆیندانەری زۆر زیاتر و گرینگتری هەبێ. خۆ ئەگەر رۆژیک بشمان هەوێ، یان دەرفەتیک گونجاو بخوێتی بتوانین لەسەر داخواریەکانمان دەگەڵ دەوڵەتی ناوەندی بکەوینە رابوێژ و موزاکەرە، بێ گومان قسە یەکلاکەرەو حیزبیک بەھیز دەیکە، هەتا چەند حیزبی پارچە پارچە دەگەڵ یەکتەر ناکۆک و کەم تاقەت.

دەگەڵ ئەو کە مەن بپروام بە پلورالیزم هەیکە و پێم باشە هەموو حیزبەکان لە رۆژھەلاتی کوردستان بەیەکەو تەفاهوم و حاوانەوێیکە سالم و گونجاویان دەگەڵ یەکتەر هەبێ، بەلام نایشارمەو، پێم باش نییە هیز و توانا و وزە ئەم مێللەتە

لە رۆژھەلات ئەوەندە بلاو بى كە كەس خەتى كەس نەخوینتەو. بۆيە چ بۆ تەواووق دەگەل يەكتەر، چ بۆ خەبات بە دژى نەياری كورد، يەك دوو حيزبى بەھيژم زۆر پى ئەچەندىن حيزبى ليك دوور و كەم تاقەت پى باشترە. بۆيە ئەم يەكگرتنەوويە دەتوانى ئەم بوارەشدا خيىرى بۆ دواروژ و بۆ ساخكردنەوى داخووزيەكان و تەواووق دەگەل ھەموو لايەنەكان زۆر باشتر بى لە رابردوو.

يەكگرتنەوى حيزبى ديمۆكرات و رزگار بوونى لە دوو پارچەيى، كارىكى فرە گرینگ و گەليكىش پى زەحمەت بوو. لە ھەمانكاتدا دل خۆشى و شادى زۆرى كۆمەلانى خەلكى كوردى بەدوای خويىدا ھيئا. بەلام نابى ئەوھمان لە بىر بچى، كە يەكگرتنەو دەرفەتتەكە، ئەم دەرفەتەش دايمى و ھەميشەيى نيبە. نابى تەنيا دلمان بەو خۆش بەھين كە يەكمان گرتوتەو. ئەم يەكگرتويى دەبى كۆمەليك بەرنامەى نوو، و زەرفيەتسازى زۆر زياتر دەحيزبدا، و ھەروھە رايكشاني سرنجى نوخبەگاني كورد لە رۆژھەلاتى بۆ نيو حيزب دەگەل خوى بىنى و، دەرفەت و مەجالى زۆر زياتر بخولقينى. ريبەرى حيزب لەسەريەتى بۆ ئەم دەرفەتە، زۆر زياتر لەجاران، و دل ئاوالاىر لە پيشوو، بە خۆماندوو كردن بەكار و پرۆژەى گونجاو، حيزبى ديمۆكرات بكاتە بەستەر و زەرفيكي ئەوئەندە جەرزاب و كارا، كە تيكۆشەرانى كورد لە رۆژھەلات، زۆر زياتر لە جاران خويانى تيدا بيبنەو. رابردوو و ميژووى حيزبى ديمۆكرات پى لە سەرفەرازى و شانازيە. بۆ بەردەوامى خەبات و رزگارى ئەتەوھەكەى خوينى زۆرى داو. كە ئە پياوى زۆر گەورەى كردوتە قوربانى بارەگاي رزگارى ئەتەوھەكەى. بۆيە حەقى خويەتى ھەميشە شانازى بە رابردوو پى لەسەروھەى خوى بكا و، پيى بنازى. دەگەل ئەوھش كاتى ئەوھ ھاتوو كە ھەول بەھين كەمتر لەسەر سەرفە رابردوو خۆمان تير بەھين. رابردووھمان بۆ شانازى پى كردن، بۆ دەرس ليوەرگرتن فرە گرینگە، بەلام ناتوانى بيبتە نان و ناو بۆ داھاتووھمان. راستە ديمۆكرات حيزبيكى خۆشەويستە، بەلام ئەگەر پيمان وابى وەك سالانى پيشوو و سەروھەندى شۆرشى ئيران خۆشەويستى و رابردوو حيزبى ديمۆكرات كافىيە بۆ كۆبوونەوى سەدان ھەزار كەس بەدەورى ديمۆكراتەو، بيگومان ھەتە دەكەين. شك دەوھدا نيبە خۆشەويستى، رابردوو حيزب، فيداكارى ريبەران و كادر و پيشمەرگەكاني ئەم حيزبە، سەرمایەى چاكە و ھەميشەش دەمىنى. بەلام ئەوھى دەنگى خەلك وەردەگرى، ئەوھى كۆمەلانى تيكۆشەرى وشياري كورد بۆ نيو سەفەكاني حيزب رادەكيشى، رابردوو نيبە، بەلكوو زەرفيەتى گونجاو، كراوى حيزبى، بەرنامەى باشتر و بەشداری دانى زياترى خەلكە دە سياسەت گوزارى و سەرنويشتى سياسى و حيزبى، ئەم ريكخراوھە. ھەر بۆيەش وەك باسم كرد، ريبەرى حيزب لەسەريەتى ئەم دەرفەتە بەدەنەزەر گرتنى پرينسپيەكاني خوى بەلام بەو روانگەيە كە حيزبى ديمۆكرات كەرەسەى وەدەست ھيئانى مافەنەتەوويەكاني كوردە لەرۆژھەلات و ھەموو تاكيكى كوردى پابەند بە ريشوئەكاني بۆي ھەيە خەباتى تيدا بكا و بە پيى توانايەكاني خۆشى دەبى جيگاي ھەبى، و خوى تيدا بيبنيتەو، پيى بىنى.

بەدەر ئەم نامازنە نابى ئەو خائە گرینگە لەبەر چا و ن بەھين، يان خۆمانى لى بدزىنەو كە حيزبى ئيمە ھەتا ئيستا

بەشیک لە دیمانه و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

چەندین جار توشی لێک دابران هاتوو. راستە زۆربەی ئینشعابەکان پاش ماوویەک بە دەرکی هەردووک لای حیزب بەو راستیە، کە ناتوانن دوو بن و هەردووک لا موحتاجی یەکتەر، یەکیان گرتۆتەو. گران لەسەرمان دەکەوێ خەسارناسیەک بە شێوەی ئیدارە حیزبەکەماندا نەخشیننەو و دەفکری چارەسەری یەکجاری ئەم کەماییە ئیدارە حیزب و شێوەی تەنامل و حاوانەمان دەگەڵ یەکتەر نەکەینەو. بۆمان دەرکەوتوو کە میکانیزمی پیکەو حاوانەو و ئیدارە حیزبمان بێ گرفت نەبوو و ناتوانی لە داهاووشدا بێ کێشە بێ. بۆیە جارێک بۆ هەمیشە پیویستە لەسەر ئەم خاڵە لاوازی خۆمان کار بکەین و کاتی بۆ تەرخان بکەین هەتا بە نەتیجە و رێشویی گونجاوتر دەگەین.

یەکگرتنەو سەرکەوتنی گەورە، بەلام نابێ غەرمان بکا و لە خۆمان و خەلک و داهاووش بێ منەت بین. سەرکەوتنی زۆر گەورەتر ئەوێ کە حیزبی دیمۆکرات ببیتە حیزبێک کە چارەنووسی میلیتەتەکی دیاری بکا. یەکگرتنەو و یەکریزی و زāl بوون بەسەر کێشە نیوخۆییەکاندا، کاری نیوخۆیی حیزب و دەبێ بکری. سەرکەوتنی سەرەکی ئەوکاتە کە حیزبی دیمۆکرات بە هەول و تیکۆشانی خۆی و بەهەرگیری لە تواناکانی وشیارانی کورد چارەنووسی نەتەوێکە لە رۆژەلاتی کارستان دیاری دەکا.

هیوا دەخوازم، یەکگرتنەو دوو دیمۆکرات ببیتە ئەزموونی ئەوەندە سەرکەوتوو و سەقامگیر کە هەموو هیزەکانی کوردستان لە هەر چوار پارچەی نیشتمانماندا، کە لێکدابران و نیفایان هەیه، لە ئەزموونی دیمۆکرات کەلک وەرگیرن و ئەم ئەزموونە ببیتە سەرەشتی چاکە و باریەتی و یەکگرتنی هەرچی زیاتری کوردان.

پێرۆز بێ یەکگرتنەو دیمۆکرات.

سەرچاوه: نامیلکە ی کۆمە لێک دیمانه بۆ یەکگرتنەو دیمۆکراتەکان

٢٨ ئۆتی ٢٠٢٢ سوئید

بئ هه‌ئه بووې ناده‌میزاد نییه.

بئ هه‌ئه بووې ناده‌میزاد نییه. نه‌وانه‌ی ساده و ساکارن و، هه‌رده‌گه‌ل ژبانی خوځیان، هه‌ئه‌کانیان شویندانه‌ری هه‌رله‌سه‌ر خوځیان هه‌یه و زور زوش ون دهن و، له‌بیر ده‌چنه‌وه. هه‌ئه‌ی مروغه‌ گه‌وره‌کان، چونکه‌ ته‌نیا کاریگه‌ری له‌سه‌ر خوځیان نییه و زور له‌ کومه‌لانی خه‌لک ده‌گریته‌وه، نه‌ ون دهن و نه‌ به‌ هاسانیش له‌ یادان ده‌شورینه‌وه.

نه‌وه‌ ریبه‌رانی نیمه‌ش ده‌گریته‌وه. جیا له‌و باسه، که‌ چاو له‌ میژوو ده‌که‌ی، ژبان و خبات و فیداکاری ریبه‌رانی میله‌تی خوځمان ده‌دوژی، نه‌ته‌نیا له‌ گه‌وره‌ترین ریبه‌رانی جیهان که‌می ناهینن، بگره‌ زیادیش خزمه‌ت‌یان کرده‌وه. جا به‌ده‌ستیانه‌وه نه‌هاتوه‌ یان دوژمنان در و به‌هیزتر بوون، نه‌وه‌ باسیکی دیکه‌یه. من به‌ش به‌حالی خوځم هه‌م سپاس‌گوزاریانم و هه‌م شانازی به‌ گه‌وره‌یی هه‌مویانه‌وه ده‌که‌م. بویشه‌ش هیچ خوشحال نیم که‌ نه‌ه‌امه‌تیک هات، هه‌موو خزمه‌ت وراپردوی پر دهر و زه‌حمه‌ت و فیداکاریان بشوردریته‌وه و بئ ریژیان پئ بکری. ریبه‌رانی میله‌تانی دیکه‌ش پر هه‌ئه‌ بوون، به‌لام زور به‌ده‌گه‌من وه‌ک نیمه‌یان به‌سه‌ر دینن.

من دهردیکی دیکه‌م ده‌گه‌ل ریبه‌رانمان هه‌یه. من نه‌وانم زور پئ گه‌وره‌یه، به‌لام میراتگرانی نه‌وان کیشه‌ن. خوځیان باش بوون، وه‌رله‌سه‌کانیان هینده‌ پر هه‌ئه‌ و خه‌تاکارن که‌ که‌سایه‌تی نه‌وانیشیان ویران کرده‌وه. کابرا به‌ ده‌ پشت‌ نابیته‌ بن ناموزای کوری نه‌تکی، به‌لام که‌ هاته‌ قسه‌ ده‌بیته‌، خونگر و میراتگر و دهنی بچیته‌ سه‌رته‌ختی فه‌رمانه‌وایی!! که‌ دهروانییه‌ دهرن و توانیشی، هه‌مووی ویرانه‌ و مال ویرانکه‌ر. زور به‌داخه‌وه، یه‌ک دوو یه‌کیان نه‌بئ، که‌ باش دهرچوون،

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

ئەوانى دىكە زۆر كەمىيان ئى پەيدا دەبى بلىى ئەوھيان باش بوو.

بۆيە زۆر گوناخە ھەئەى وەرەسە بخرىتە سەر ئەوانى پىشوو!!
كورت، بريا رىبەرانمان زۆر ژيابان و ھەموشيان وەجاخ كوئىربان

بەداواى لىيورەن، ھەر بىيرىزىيەك ھەركەس بەھەر كەسى بكا، پاكى دەكەمەوھ. تىكايە دئەمەند مەبن

سەرچاوە: دىوارى فیس بووكى نووسەر - رىكەوتى: ۱ى نۆقەمبەرى ۲۰۱۷

خۆ ھەموو دەسەلات و تەقدیر بە خۆت!

نەدی بۆ؟!!!

یارەب، کوردت بۆ گائتە و گە پی خۆت سازکرد؟! کە سەری براومان دەبینی، کە یفت پیی دئ؟! کە پیر و گەنجی کورد بە ئەتلەت و پارچە پارچە کرای دەبینی، سۆکنایت دئ؟! کە دەبینی کۆمەڵ کۆمەڵ بە رێژنە ی چەکی لایەنگرانت وەک دروینە ی بە ھەرەووز، دەکەونە سەرەرزێ تۆ، فیکە ی سمیل و بزە ی لیوانت نیشانی نۆمەتی درت دەدە ی، قاقای پیکە نینت شادیت دەدات؟! کە دەبینی ھەزار ھەزار بە بۆنی سیوی گنخاوت ، ھەناسە بێ دەبن و، وەک مریشکی ئیسلام کوشتە ی بئ سەر، بائە فرکە دەکەن، ئۆخژنت دیت؟!!!

یارەب، پیم نائی بۆ؟!!

سەتان سائە بە ناوی تۆ کورد قلت و بێ دەکری. ھەموو دەئین تۆ کوتوتە،! ئاخر پیم نائی بۆ کوتوتە؟! خۆ دەئین ھەرچی گیاندارە، ھەرچی بئ گیانە و ھەرچی ھەییە و نییە، تۆ دروستت کردون، تۆ بۆت دیاری کردون چۆن بژین، ئە کوی بژین، چۆن بمرن و، بە چ دەردیک، رەوانیان دەرچئ. باشە، بۆ بەشی کورد ئە ھەموو بوونە وەرەکانی دیکە ی دروستکراوی دەستی تۆ، ناخۆشتر دەژین و دەمرن؟!، دەئین کەس ئە تۆ عادلتر نییە، ھەمووان وەک یەک سەیر دەکە ی، ئە خۆت دەپرسە، خۆت و خودایی خۆت، تۆ عادلئ؟!!!

تو همومان و هك يهك سهر دهكې. به شى هموانت و هك يهك داناوو؟! پيم ده ليين كوره نهوانه نه ليين، نهوانه كفرن. ده ليين شوكرانه بېژيره، ده ليين خواى ته بارهك، به روحه، ده ليين خوا خوى ده زانئ، نهوه رحمة ته!! خواى كوردان نهوه رحمة ته تېو هره بېو كورده؟! نهدي ناكړئ نهوه رحمة ته و هگويږئ؟! ناخر نه گهر كفر كه م كه نايكه م، چيديكه ت هه يه، به سهر من و ميلله ته كه مې دا بئينئ؟! كوا كفره؟ كفر نيينه و سه ت جار لبت به زياد نه بئ نهوه به شه.

ده رايگويزه.

كوردت خستو ته گوشه يه كي پيسى پر هه راي نه م جيهانه، له ت و په ت كرده، سه دان گورگي بېو و سپي و ره شى برسيت تيبه رداوه. كرده ته جيرانى به نى نادمه هره درنده كانى خولقاوى خوت. هه موشيان هره يه كه وه و جلگيكت د بهر كردون و هره هه موشيان به ناوى خوت تيمان به رېوون. هه مويان ده ليين تو پيت كوتون بمان كوژن، مالمان ويران بكنه و قه لاچومان بكنه. گهنج و پير و مندالمان بېو رى رهوانى تو جياوازيان نيينه و، بئ هه لاواردن سرده بړين. ناخر بېو؟! نهوان نويزت بېو ده كنه و سوجه ت بېو د بهن، خو كورد، له وهش كه مې نه هيناوه، نهدي بېو وهك نهوانى ديكه ي سهر ناكه ي؟! كوا عادلئ!!

به هه رچي عه بدى خوته و له دهوروبه رمانه به ناوى خوت، به كام شيوه ي درنده يه قه لاچومان ده كې. به وهش رازى نى. له داخى نيمه مالى خوشت ويران ده كې، عهرز و ناسمانان تيك ده كه يه وه. شاخ و داخ و دار و به ردمان هه لده قه نى و ده يدې به تو قى سه رماندا، ناخر بېو!؟

چما به شت ده خوين؟! ده ي كه ده زانې عه بدى نه عاملاوين، خو خوت ده ترانې، بېو دروست كردين؟! نه كا بلئى
نه مده زانئ!؟

ياره ب، هه تا كه ي؟! كه ي به س ده بئ!؟ من به به شى خوم، نه م به شه تم ناوى، به سه، به زياد نه بئ!.

سهرچاوه: ديوارى فيس بووكى نووسه ر - ريكه وتى: ۱۴ى نو قه مبه رى ۲۰۱۷

سیاسی بۆ تۆ مامە ی کوردان!

رێبەری سیاسی کوردەم پێ شک نایا بێ هەڵە بووبی. مامە جەلالیش لێی بێ بەری نییە. بەلام هەموو رێبەرانێ پێشو و بە مام جەلالیشەو، کە رابردوو، کارە باشەکانیان و نەخش و جێ پەنجەیان و گەورەبیان بۆ میلیتەتەکیان سەیر دەکەین. تەنیا دەتوانین دەبەرانبەر گەورەیی و زەحمەت و فیداکاریەکانیاندا ، سەری ریزیان بۆدانەوینین.

هیچ حیزبێک ناسم بە ئەندازە یەکیەتی نیشتمانی تەیفی جۆراوجۆری فیکری و سیاسی تێدابێ، بەلام هەتا مام جەلال هێز و کاتی بۆیەکیەتی نیشتمانی هەبوو، یەکدەنگی و یەکدەستی ئەو حیزبە ی بە دیرایەت و زیرەکی و وشیری خۆی، پاراست. کەم ولاتی پێ کێشە ی وەک ئێراقی ئیستا بوونی هەیه، دەگەڵ ئەو ی سەرۆک کۆمار بە پێی یاسا ئەم ولاتەدا زۆر بەدەسەلات نییە، مام جەلال دەپۆستی سەرۆک کۆماریدا ، توانی لانی زۆری لایەنە نەیارەکان دەگەڵ یەکتەر بچاوتییەتەو.

مام جەلال هەر ئە گەنجیتییەو یەکیەک ئە باشترین سەفیرەکانی کورد بوو. نەخشی رێبەری و ناساندنی کورد بە جیهانیان، زۆری بەر مام جەلال دەکەوی. مام جەلال شەووەزەنگی تاریکی خەباتی کوردی ئە باشور شکاند.

هەر بۆیە، مامە سەفەرت ئۆغر بێ.

بۆ بەرێ کردنی شایستە ی مام جەلال زۆر باشدەبێ

هەموو بال و سەرکردەکانی یەکیەتی بەرژەووەندیە تاکیه‌کانی خۆیان فری دەن و حیزبەکە ی مامیان بۆ وەدیپێنانی ئاواتەکانی مام جەلال کە رزگاری کورد بوو، یەک دەست بکەنەو.

بەشىك ئە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

دەم ھەل و مەرجەدا، بەشى دىپلۆماسى كورد ئە باشور دەبى ھەموو ھەولنى خۆى بۆ ھەرچى زىاتر راکىشانى سەرانى ولاتان بۆ ھەرچى باشتەر بەرى كوردنى سەرۆك كۆمارى ئىراق و رېبەرى كورد راکىشە كوردستان.

با ئەم دەرفەتە، ئە دەم دانى دوژمانى دەگەل بى

روح شاد مامى كوردان

سەرچاوە: دىوارى فېس بووكى نووسەر - رېكەوتى: ۳ ئۆكتۆبەرى ۲۰۱۷

شاردنەوێ پشەت گری و هەستی نەتەوێی له‌کێ؟!!

ئێران و ئێراق و تورکیە و هەموو ئەو ولاتانەی کوردیان بەسەردا دا بەش کراوە، ئە ئێمە ی کورد باشتر دەزانن ئەگەر کورد دەرفەت و دەرهتانی هەبێ، خوشک و برای یەکتەر و پشەتگری یەکن. دوژمنان لە خۆمان باشتر دەزانن کە ئێمە ی کورد، ئە بێ دەرهتانیدا برا چوکیمان قبوڵە. دەنا کام ئەقڵی سەلیم هێز و ئێمکانی هەبێ، بێگانە دەکاتە خاوەن مائی خۆی!!!

تۆ بلیی ئەو ولاتانە لەبیریان چوویتەو. کە بارزانی نەمر، ژێنرال و باسکی بەهیزی کۆماری کوردستان بوو، بلیی لەبیریان نەبێ، ئەفسەرائی سلیمانی راهێنانی پیشمەرگە ی کۆماریان لە ئەستۆ بوو؟! خۆ هەرچەند سائیک بەر لە ئێستا پیشمەرگە ی یەکیتی نیشتمانی و حیزبی شیوعی ئێراق، وەک هیزی پشەتیوان خۆینیان دەگەل خۆینی دیمۆکرات و کۆمەڵە، ئە رۆژەلاتی کوردستان بەیەکەو و دەسەنگەرێکدا بۆ رزگاری کورد رژا.

بلیی ئێران نەزانێ کە ئە کاتی راپەریندا پیشمەرگە ی دیمۆکرات لە کەرکوک و سلیمانی چیان کرد؟! بلیی نەزانێ یەکەم پیشمەرگە ی کە ئەمنی بەسامی سلیمانی شکاند دیار جەناح کورە ئازاکە ی دیمۆکرات بوو کە بە برینداری حەماسە ی دەخولقاند؟!!

خۆ هەر قاسم سولەیمانی بوو کە نەبەهێشت هیزی نامادە ی دوو دیمۆکرات بە دژی هیزەکانی داعەش بێنەمەیدان و ئەرکی نەتەوێی خۆیان بەجێ بگەیهنن و پارێزگاری لە خاکی کوردستان بکن، بلیی مەلاکان لەم هەستە تی نەگەشتین.؟!!

هەر دوینێ، خەلکی رۆژەهەلاتی کوردستان لەسەرانی ئورپا، ئەمریکا و ئوسترالیا و هەموو شوێنەکانی دیکە ی جیهان، ئەگەر له خەلکی باشور زیاتر و گەرمتر مەیدانەکان و ساحەکانی خۆپێشاندا نیان پێ نه‌کردیته‌وه، که‌متر و بێ دروشمتر نه‌بوون. ب‌روا بکه‌ن له خۆمان باشتر ده‌زانن و ب‌یگومان فیله‌میشیان زۆرن که جاروبار پ‌ییاندا بچنه‌وه.

ده‌گه‌ڵ ئەوهی که ئەم هه‌ره‌که‌تانه هه‌مووی دروست و ئەرکی نه‌ته‌ویی بوون و ده‌بی له داهاوتوشدا هه‌ر درێژه‌یان هه‌بی، هه‌چیان له‌به‌ر چاوی دوژمنانمان ون نین.

ئەگەر بۆ سەربه‌خۆیی کوردستان په‌نجا ئەمریکی، یان نیسپانیایی هاتبانه مەیدانەکان و پشتگریان کردباین، ده‌بوو به‌یانی ره‌سمی سپاس گو‌زاریان بو‌باین، ئەدی چۆن ئەو هوروزانه‌ی خەلکی رۆژەهەلات نه‌دیترا!!؟

به‌ئێ راگرتنی دێ جیرانان بۆ به‌رژه‌وه‌ندی باشور پ‌یوسته، به‌ئێ دیپلۆماسی کورد ئەورو ده‌بی له هه‌موو کاته‌کان وردتر و وشیارتر ب‌جولێته‌وه و هه‌نگاو بنی. نابێ هه‌یج کێشه و ژانه‌سه‌ریک بۆخۆی دروست بکا. به‌لام نه‌دیتتی ئەم زه‌ریایه‌ی رۆژەهەلات و جمه‌ی خەلک ده‌مەیدان و شه‌قامه‌کاندا و، دروشمی کوردانه‌یان، نا‌کرێ نه‌ب‌یندرێ و پ‌یزانیی خۆیان له زمان به‌رپرسیانی باشوره‌وه نه‌ب‌یسن. ب‌رواتان بێ خۆ دزینه‌وه ئەم هه‌ره‌که‌ته عه‌زیمه‌ی کوردی رۆژەهەلات دوژمانیش لایان سه‌یر ده‌بی و، به‌ کزی ئیراده‌ی لێک ده‌ده‌نه‌وه.

به‌رپرسیان له باشوری کوردستان ده‌بی بۆ به‌هێزتر نیشاندانی خۆشیان بێ، ئەم دنگه‌رمییه له هه‌موو پارچه‌کانی کوردستاندا بۆخۆیان رابگرن

ئیمه ده‌بی باش به‌ دوژمنانمان بلێین و تێیان بگه‌یه‌نین که ئیمه یه‌کین، پشتی یه‌کترین، با به‌رژه‌وه‌ندی پارچه‌کانیش جارێ جیاواز بن!!

کوردی رۆژەهەلات ده‌گه‌ڵ پشتگری به‌حه‌ق و دروستی له گشت پ‌رسی سەربه‌خۆیی باشوری کوردستان، زۆر باش تارانیشی حائی کرد، که چیدی ئەم پارچه و ویسته‌کانی پشت گوی ناخوێن. ئەدی چۆن ده‌کرێ ئیوه نه‌ب‌یسن و نه‌ب‌یین!!؟

سه‌رچاوه: دیواری فیس بووکی نووسه‌ر - ریکه‌وتی: ۲۷ی س‌پ‌پ‌ته‌مه‌به‌ری ۲۰۱۷

بۆ رێفراندۆم

کۆمەلانی خەلکی باشوری کوردستان، زۆر لێبەراوانە و بە رێژەیهکی زۆر سەر، ولامی سەرکردایەتی کوردیان دایەووە. ئەرکی خۆیان بۆ بە‌جێ گەیانندی ناواتی سەدان ساڵە کورد و هەموو شەهیدانی رێگای رزگاری کوردستان بە‌جێ گەیانند و دەنگی رەسای کوردیان بە گۆیی هەموو جیهان دادا. دەگەڵ ئەوەی کە سەرکردایەتی کورد ئەم ماوە دا زۆر بۆیترانە بریاری زۆر چارەنوس سازیان داوە و، بە بارودۆخیکی گرانیشدا تێ پەڕین، ئیستا ئەرکیان زۆر گران و پڕ کێشەترە. ئەم رێژە زۆری بە‌شداران و دەنگی رەسای بە‌ئێ، چەکی بە‌هیزی دەستی سەرکردایەتی کوردە.

دەگەڵ هەموو هەره‌شەکانی دەورو بەر و دەسەلاتە گەورەکان، دروست وایە ئەم پڕۆسە بێ هیچ شل بوونەووە و راوەستانیک بە گەرمی خۆی درێژە هەبێ.

ئەگەر بە‌شیک له هیزەکانی کورد له باشوری کوردستان بۆ دەنگدان و هاتنە مەیدان بۆ رێفراندۆم، تا رادەیهک دردۆنگیان هەبوو و له ئاکامیشدا ئەم دردۆنگیە کە له دواساتەکانیشدا به‌ ته‌واوی نەرەوییه‌وه، شوینی ئەسەر کەمی دەنگدانێ چەند ناوچەیهک هەبوو، ناکرێ بەم شل و راراییه درێژە هەبێ.

یهک دەنگی و، یه‌گرتویی هیزه‌ سیاسیەکانی باشوری کوردستان، ئیستا له هەموو کات و ساتەکان پێویستتر و حەیاتیتەر. هەموو هیزه‌ سیاسیەکانی کورد ئەم پارچەدا ئەرکدارن و له هەمووان زیاتر دەسەلاتە سەرەکیەکان، بۆ پێک هێنانی ئەم یه‌ک

به شیک له دیمانہ و تارہکانی هاوړئ سید به گزارده

دهنگیه، نه رکیان قورستره.

له لایه کی دیکه شه وه پیویسته هه موو قه له مه کان بو یه کدهنگی و هه موو زمانه کان بو برابته تی کورد بگه رین.

پیرۆز بی سهره تای میژووی نوئ کورد

سهرچاوه: دیواری فیس بووکی نووسهر - ریکه وتی: ۲۵ ی سپتته مبهری ۲۰۱۷

نە یاری چالاک و سەرەکی کوردان لە هەر چوار پارچەی کوردستاندا. لە سەر یەک دەوڵەتی
نێرانە.

رایەنکە و پەییوەندییە دیپلۆماسییەکانی ئێران هەموو دەورو بەری ئیمەتی تەنیوە. بیجگە لە تاران، لە بەغدا و دیمیشق، رۆتی سەرەکی دەگیرێ. لە بەیروتی لوبنان ناکرێ بریار و هەئۆیستەکانی پشت گۆی بخری. بە هەموو ناکۆکییە سەرەکیەکانیەوه دەگەڵ تورکیە، بۆ دژایەتی کردن و بەرەبەست ساز کردن بۆ کورد، دەگەڵ ئانکارا خەریکی سازانە. دەستیکی وای لە باشوری کوردستاندا هەیە.

بە هەموو توانایەوه خەریکی دەبەرانبەر یەکتەرا راگرتتی هیژەکانی باشوری کوردستانە. زۆر راشکاوانە و، لە هەموو ولاتەکانی دیکە کە کوردستانیان بەسەردا دابەش بوو، سەریح و رونتر دژایەتی خۆی دەگەڵ دوا رۆژی بەختیاری کورد، راگەیاندووە.

بودجە و هیژیکی زۆری بۆ گۆشەگیر کردنی هیژەکانی رۆژەلاتی کوردستان تەرخان کردووە و بە هەموو جۆر و لە هەموو شیوەیەکی بەرەبەرەکانی و پیلان دانان و هان دان و سیخور ناردن و بەکرێ گرتن و کوشتار کەنک وەر دەگری.

به‌شیک له دیمانە و تارەکانی هاوڕێ سەید بەگزادە

سیاسەت و پلانی کانی کۆماری ئیسلامی خەریکە تۆوی دوژمنایەتی و دووبەرەکایەتی له نێوان خەلکی دووپارچەیی کوردستاندا دروست دەکا.

زۆری هەر زۆری سیاسی کارانی کورد زۆر باش ئەوانە دەبینن و دەیزانن، بەلام سەرەرای ئەم زانیارنەش بەداخەوه هەوڵی جیدی بو بەرپەرچ دانەوه زۆر کەمه و، تەنانەت جاری وایه ریگاش بو دەست تیوەردانی زیاتر فەراهەم دەکری.

بە هەموو جیرانەتی، رەواییتی سیاسی و سنوری و بازەرگانی هەتا دوژمنە سەرەکییەکانی خۆمان باش نەناسین و تییان نەگەیهینن که لییان حالین و بەرپەرچی پلانی کانیان نەدەینەوه، ریگای سەرکەوتنمان لێل تر و ئاستەمتر دەبی!

سەرچاوه: دیواری فیس بووکی نووسەر - ریگەوتی: ٢٠١٧ ی سێتەمبەری ٢٠١٧

کورم، ژيوار گيان!

باش دوزانم زورت پي خوش بوو، ببی به یاریکاریکی بهرزی توپي پي (فوتبال)، به لام خو تاوانی خوټ نه بوو که دټره شان، نه یان هیشت بگه یه ناوات و نارہزوی دلی خوټ. تو تہنیا دوو روژ بوو له دایک ببوی که "پیواچاکیکی" خوټالی ماشینیکی پر له بومب و تی ئینتی هیټا بهر دہرگای بنکہ کہ مان و مائی نیمہ و تہقاندیوہ. له دوو روژہی ژیاندا، بی ټوہی بزانی، کی کینیہ؟ دوزیا چییہ؟ چاوت نہ پشکوت بوون، کہ نزیکانی خوشت ببینی، کہ دوزیان به دہورتدا کردہ روژی قیامت و ناور و ئاسنت به سہردا باری. ہموو ټہندامانی بنہ ماټہ کہشت کہ له لات بوون، دہگال توئی کہ پارچہ گوشت و دہټہ مہیہک زیاتر نہ بووی، زامیان ہہ لگرت و بریندار بوون. به لام زیاترین زیان بہر لہشی ناسکی تو کہوت، بہ جوړیک کہ ئیستاش پاش ۲۵ سائی رہبہق ئاسہواری تاوانی دووژمنانی کورد بہ لہشتہوہ ماوہ. ہہر بویہش زامہکانی کہ دووژمن له دوو روژہی ژیانندا وک "دیاری له دایک بوونت پییان به خشی"! ہہر ماون. دہنا خو تو له چاو هاوالانی مندائیت له توپی پیدا زور وشیار و زیرہک چالاکتر بووی، ہہم نازا بووی و ہہم باش تیکنیک و یاسای یاریہکانت دہزانی. ماموستاکانیشټ وک من و دایکت خہفہت بار بوون کہ ټو ہہموو تواناییہی تو ہہتہ، ټو ہہموو ناوات و نارہزویہی تو ہہتہ، دہیتوانی بہرہو ټوتکہی ہہرہ بہرزی سہرکہ وټنت راکیشی، بو چی پیشیان گرت؟! زامی دہستی پیسی نہ یاری کورد مؤټہتی و ہدی ہانتی ټو ناواتہی پینہدای. ټوہم بو نہ گپرایہوہ، کہ قین و تورہی دہخوټدا ہہ لښگری. من باش کوری خوټ دہناسم، دوزانم کیټہ و قین، دہخہسلہتی توڈا نییہ. له لایہکی دیکہ شہوہ، ټو گہر و ہدوای و ہرزیش نہ کہوتی، له ہواری دیکہدا سہرکہوتنی باشت ہہ بووہ، ټو نییہ، له ہواری کاری خوټدا، جاریک له پاریزگاکہی خوټ، و جاریک له سہرانسہری سوئید له نیو تہواوی گہنجانی ټم ولاتہ یہ کہم ہاتنیوہ، ټو نییہ، ہہر دوینی دیسان له سہرانسہری سوئید پلہی دووہمت بہ دہست ہینا. دہشتناسم و دوزانم توانا و بیری تیژت ہہیہ بو سہرکہوتنی زور زیاتر. به لام ناشین لہ بییرت بچی، کہ ہہتا میللہ تہکەت ژیر دہست بی، بہ دہیان و سہدان مندائی دیکہی کورد، وک تو و لہ تو خہراپتریان بہ سہر دی. کہواوو توټش و هاوتہ مہنانی توټش لہ سہرتانہ کہ بو رزگاری یہ کجاری میلہ تہکەتان، بو ټوہی نہ ہیلین ہیچ ژبواریکی دیکہی کورد زامی دووژمنان ہہ لښگری، له تیگوشان نہوہستن.

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

ئىستاش كە مۆمى ۲۵ سائەى تەمەنت دەكوژىنىۋە، من و داىك و خوشكانت وىكرا چە پكە گولئىكى جوانى بۇن خوشى بەرزترىن چىيا و كىۋەكانى كوردستانى جوانت پىشكەش دەكەين. بە بوونت، بە بزەكانت، بە قسە خوشەكانت بە قەلافتى جوان و بە دىدارت، دەم بەدەم خوشحال و كەيف سازتر دەيىن. سپاس كە تۆمان ھەيە ژىوار گىيان.

رۆزى لە داىك بوونت پىرۆز بى

سەرچاۋە: دىۋارى فىس بووكى نووسەر - رىكەوتى: ۲۴ى ئەپرىلى ۲۰۱۶

بىرىزى بۇ؟!

ماوھىك بەر لە ئىستا كاك خالیدی عەزىزى، ئامانجى تىر و توانجان بوو. ئىستا نوکی قەلەم و ھىرش بەرەو كاك كەملى كەرىمى وەرسوراو. ھەركەس و لایەنىك مافی خۆیتى ھەر بىر و ھەئۆستىكى سىياسى ھەر جىزب و كەسىكى دىكەى بەلاو پەسەند نەبوو، رەخەى لى بگرى، بەخەراپى بزانی، چۆنى پىخۆشە بە پاراستنى نەزاكەتى قەلەم و بەیان ھەئى شىلى و نەزەرو و ھەئۆستە باشكەى خۆى بۇ خەلك بەیان بكا. بەلام ھىچ دەجىدا نىیە، كەسایەتى، یان رابردووی كەسىك كە وەك من بىر ناكاتەو، یان سىياسەتەكەیم بەدل نىیە، بەدیتە بەر ھىرش و بى رىزى پى بگرى. ھىچ نامەھوئى ئىرەدا دىفاعىك لە كەملى كەرىمى بگەم، لە كەسىك كە باوكى دامەزىنەرى دىمۆكراتە، لە شارى بانە و دەوربەرى، لە كەسىك، مامى روناكبىر و دىمۆكراتى لە شەرى نەغەدە شەھىد بوو، لە كەسىك كە مامى دىكەى زىاتر لە چل سالان دەپۆستە ھەرە گرینگەكانى دىمۆكراتدا بەرپرسى ھەمومان بوو، لە كەسىك كە لە كۆنگرەى ھەوتى دىمۆكراتەو ھەتا ئىستا نەندامى رىبەرى جىزبە، چ بە بەش، چ بە یەكەو و بە جىزبى یەگرتوو، لەبەرپرسانى ھەمومان بوو و، وەك ئاربەبا لە سەنگەرى دىفاع لە مېللەتەكەى پەگىر و قايم راوەستاو. كەملى كەرىمى لەو بئەمەلەدا فرچكى بە دىمۆكراتەو گرتەو و پىئوستى بە دىفاعى من نىیە. ئەوھى منى ناچار بە نوسىنى ئەم چەند دىرە كرد، نىگەرانیەكى گەورەترە. وەك پىشتەر ئامازەم پىدا، بىرى كەملى كەرىمى، یان باشتەر بلىم بىرى حدك بەلاى ھەركەسەو پەسەند نەبى مافی خۆیتى لەسەرى بدوئى و قەبوولئى نەبى، بەلام ئەو كەسانەى كە ھەموو ژىانیان بۆ مېللەتەكایان داناو، لە ھەموو خىر و خۆشى ژىان گوزەراون سەرمایەى مېژووى خەباتى مېللەتەكەمانن، جا ئەو كەسە، ناوى كەملى كەرىمى بى، ناوى عومەرى بالەكى بى، قادر وریا، یان مېرۆى عەلىار و رۆستەمى جەھانگىرى و جەمەنەزىفى قادرى و... پاراستنى حورمەت و كەرامەتى ئەو

بەشىك لە دىمانە و تارەكانى ھاوپى سەيد بەگزادە

كەسانە لەسەر ھەموومانە. با نەتوانىن بەيەكەوہ كار بكەين، با كارى يەكترمان قبوول نەبى، با پىمان وابى سياست و ھەئويستى ئيمە لە ھى ھەموو كەس باشترە، بەلام ئەوئەندەمان تەحەمول ھەبى، كە بىريزى بەيەكتر نەكەين. تەنانەت ھەمان ريز و حورمەتى لە بەرپرسانى خۆمانى دەگرين، دەبى بۆ بەرپرسانى باقى ھيزەسياسيەكانى ديكەى كورديش لەبەر چاومان بى. بى ريزى بەھەر كەس بكرى جايى نيبە.

زۆر بەداخەوہ، ناتوانم بيشارمەوہ كە ميژووى ديمؤكرات ھەر لەسەرتاى دامەزرانيەوہ، پەرە لە كيشەى نيو خويى، ئەگەر كيشە و بائەكانى لەبەرچاو نەگيرين، ساخ كردنەوہى ميژومان زۆر ئاستەم و سەخت دەبى. ھەر بۆيەش بەھەموو كيشەو و ناكۆكيەكانى و بە ھەموو بائەكانيەوہ، دەبنە ميژوى ديمؤكرات.

كۆتايى، من ھيچ كام لە و ھيرش و بىريزيانە بە رەوشتى ھيچ كام لە ديمؤكراتەكان نازانم، بۆيە پيم وايە بەرپرسان بۆ كۆتايى ھينان بەو ليدوان و قەلەمە زبزانە لەھەردووك لامانرا دەبى بە ھەئويستر بين و ئيزنى ئەوہ نەدەين دوژمن پىمان خۆش بى

سەچاوە: ديوارى فيس بووكى نووسەر - ريكەوتى: ٦ فيبيريوتى ٢٠١٧

روژی لە دایک بوونتان پیرۆز بێ تاو گیان، تارا گیان

راست بیست ساڵ بەر لە ئیستا هەر دووکتان بەیەکەوه هاتنە نیو ژیاومان. روونای و خوشەویستیتان دەگەڵ خۆتان هیئا. ئیوه دوو کیژۆلە ناسک و رەزا سوک، بوونە هەوینی شادی و بزە و گەرمی کۆری بنەمالەمان. تاو و تارای دئی دایە و بابە و تەوار و ژیسوار، دەگەڵ روژانی پیگرتن و گەورەبوونتان، روژ دەگەڵ روژ زیاتر وەک کۆلەکەیی خوشەویستی بنەمالەکەمان خۆتان نیشاندا. بوونە جیگای هیوا و ئومید بو ئیمە و بو دوارۆژی پیر لەسەرکەوتن و بەختەوه ریتان. ئەگەر ئەرکی دایک و باب بو گەورە کردنی مندالان سەخت و گرانه، ئەگەر ژان و برکی دایک و نیگەرانی و پەروردهی مندال بو دایک و باب هاسان نییە، هەمووی سەختی و، ژان و گرانی ئەو تەمەنە، لە ئاست باوهشیکی گەرم و بۆنی هەناسە پیر لەهەست و تینی خوشەویستی، ئەو ئازیزانە کە پارچەیی جەرگ و هەناسەیی دایک و بابن، زۆر کەمە. تاو و تارا گیان، شادی و سەرکەوتنی ئیوه، هیوا و گەش بوونەوه بە ژیاومان دەبەخشی. ئیوه بوون بە بیست ساڵ، ئیستا خۆتان بناخەیی ژیاانی خۆتان دادەمەزرینن، هەتا ئیرە، دایک و باب و خوشک و برا، شانازیتان پێوه دەکەن. هەردووکتان، زیرەک و وشیار و باش رینگای خۆیند و ژیاانی خۆتان دۆزیوه تەوه. هەر وەک رابردوو، هەنگاو بنین، گومانم نییە لە سەرکەوتنتان.

به شيك له ديمانو و تاره كاني هاوړئ سهد به گزارده

راسته ژيان سه خته و بو نهو مندالانهش كه دوور له خاكي باب و بايپيرانن دووچار سه ختر، به لام خويندن و خو پوره رده كردن و هه نبراردني ريگاي دروستي ژيان، نه ته نيا خوتان سه ركه وتو دهكا، به لكو ده توانن بو كومه نگا كه شتان بينه جيگاي هيووا. ناوتم شادي و سه ربه رزيتانه، دنم هه موو ساتيك ده كه تانه.

سپاس كه هه ن

روزي له دايك بووتان پيروزي بي تاو گيان، تارا گيان

سه رچاوه: ديواري فيس بووكي نووسه ر - ريكه وتي: ۳۰ ي جووني ۲۰۱۸

كوكر دنه وه و ناماده كردني: ره حمان نه قشي

به فرانباري ۲۷۲۴ ي كوردي - ديسه مبهري ۲۰۲۴ ي زاييني

سپاس و پڙائين

بۆ ھاوڤى سەئىد بەگزاڊە بۆ نووسىن و ئامادە كەردنى وتارو دىمانەكان .

دەستتان خۆش و ھەروا قەلەم رەنگىن بن بۆ گەل و نىشتمان .

رەحمان نەقىشى

